H.1261 TARİHLİ 08739-08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Ömer AYKAÇİN

Kütahya - 2011

T.C.
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

Yüksek Lisans Tezi

H.1261 TARİHLİ 08739-08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

Danışman

Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ

Hazırlayan

Ömer AYKAÇİN

Kütahya - 2011

Kabul ve Onay

Ömer AYKAÇİN'in hazırladığı "H.1261 Tarihli 08739 - 08742 Numaralı Temettu'at Defterlerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi " başlıklı Yüksek Lisans tez çalışması, jüri tarafından lisansüstü yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

/ /2011

Tez Jürisi	**İmza**	
	Kabul	**Red**
Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ (Danışman)		
Yrd. Doç. Dr. Necati AKSANYAR		
Yrd. Doç. Dr. Emine DİNGEÇ		

Doç. Dr. Abdullah YILMAZ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yemin Metni

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum **"**H.1261 Tarihli 08739 - 08742 Numaralı Temettu'at Defterlerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi**"** adlı çalışmamın tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım kaynakların kaynakçada gösterilenler olduğu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

/ /2011

Ömer AYKAÇİN

Özgeçmiş

09.06.1985 tarihinde Kütahya'da doğdu. İlkokulu Kütahya 19 Mayıs İlköğretim Okulunda bitirdi. Ortaokul ve Lise eğitimini Kütahya Atatürk Lisesinde tamamladı. 2007 yılında Dumlupınar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü bitirdi. Halen Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimlere Enstitüsü Tarih Bölümü Yüksek Lisans öğrencisidir.

ÖZET

H.1261 TARİHLİ 08739-08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNİN TRANSKRİPSİYONU VE DEĞERLENDİRMESİ

AYKAÇİN, Ömer
Yüksek Lisans Tezi, Tarih Anabilim Dalı
Tez Danışmanı ; Prof. Dr. Hasan Basri KARADENİZ
Ağustos-2011, 180 sayfa

Tanzimat'ın ilanıyla birlikte değişik şekillerde alınan vergilerin bir kısmı kaldırılarak, herkesin ödeme gücüne göre yeniden düzenleme yapılmış ve hane reislerinin gelirlerini tespit prensibine dayanan Temettu vergisi konulmuştur. Bu verginin kaydedildiği defterlere de Temettu'at defterleri adı verilmiştir.

19. yy sosyo-ekonomik yapısı hakkında oldukça önemli bilgiler veren Temettu'at defterleri, günümüzde Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunmaktadır. 1988 de tasnif çalışmaları tamamlanarak araştırmacıların hizmetine sunulan Temettu'at defterleri vergiye tabi toprak, hayvan, kira gelirleri ile meslek ve sanat gelirlerinin kaydedilmesi ile oluşmuştur. Temettu'at defterlerinin dönemin nüfusunu, bölgenin iktisadi ve ticari durumunu, arazi yapısını ve zirai üretimi gibi pek çok konuda bilgi bulmak mümkündür.

Yüksek lisans tez çalışması olarak bu defterlerden aşağıda bulunan Kütahya' ya ait mahallelerin transkripsiyonu ve değerlendirmesi yapıldı;

BOA.ML.VRD.TMT 08739 Saray Mahallesi

BOA.ML.VRD.TMT. 08742 Çerçi Süleyman Mahallesi

Anahtar Kelimeler; Temettu'at defteri, Ekonomik ve Ticari şartlar.

ABSTRACT

1261 OF THE HEGIRA DATE, THE INCOME TAX BOOKS WITH NUMBER OF 08739-08742 TRANSCRIPTION AND EVALUATION

AYKAÇİN, Ömer

M. A. Thesis, Department of History

Supervisor ; Prof . Dr . Hasan Basri KARADENİZ

August – 2011, 180 pages

With the declaration of reorganiziation in the Ottoman Empire an incoming tax was reconstructed by removing some taxes in diffrent types and lables. And then income tax was applied that is based on family's conditions. The book in which these taxes were registered has been called Income Tax Books.

The Income Tax Books, which give extremely important information about the social ve economic structure of 19 th century are existed in The Ottoman Archives Of Prime Ministry. The Income Tax Books were presented to researches aftcr the classification which was completed in 1988. These books are consisted of the registration of the incomes and profession and craft homes. It is the possible to find out information about a lot of subject such as the term's population the economical and commercial conditions, the fields structure, agricultural prodüctions, animal dispersion, family's income and comfort level and craft and prediction.

The Transcription and evalation of the fallowing district of Kütahya are made as a master thesis work:

BOA. ML.VRD.TMT. 08739 Saray Quarter

BOA. ML.VRD.TMT. 08742 Çerçi Süleyman Quarter

Key Words; The Income Tax Books, Economical and Commercial conditions.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET ..... **v**
ABSTRACT ..... **vi**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **ix**
GRAFİKLER LİSTESİ ..... **x**
KISALTMALAR ..... **xi**
GİRİŞ **1**

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİNDE VERGİ SİSTEMİ VE TEMETTU'AT DEFTERLERİ

1.1. OSMANLI DEVLETİNDE VERGİ SİSTEMİ **7**

1.1.1. Klasik Dönemde Osmanlı Devletinin Vergi Sistemi 7
1.1.1.1. Şer'i Vergiler 7
1.1.1.1.1. Öşür 7
1.1.1.1.2. Cizye 8
1.1.1.1.3. Haraç 10
1.1.1.1.4. Zekat 10
1.1.1.2. Örfi Vergiler 10
1.1.2. Tanzimat Dönemi Sonrası Osmanlı Devlet Vergi Sistemi 11
1.1.2.1. An'cemaatin vergi 11
1.1.2.2. Bedeller 11
1.1.2.2.1. Bedel-i Nakdi 11
1.1.2.2.2. Bedel-i Askeri 12
1.1.2.2.3. Bedel-i Tarik 12

1.2. TEMETTU'AT DEFTERLERİ **12**

1.2.1. Temettu kavramı 14
1.2.2. Temettu'at Defterlerinin Sosyal ve İktisadi Olarak Tarihi Aydınlatmasındaki Rolü 14
1.2.3. Osmanlı Arşivlerindeki Temettu'at Defterlerine Ait Genel Özellikler 15
1.2.4. Kütahya Sancağına Ait Saray Ve Çerçi Süleyman Mahallesi Temettu'at Defterlerinin Özellikleri 15

İKİNCİ BÖLÜM

H. 1261 TARİHLİ 08739 – 08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNE GÖRE, KÜTAHYA MAHALLELERİNDEN SARAY VE ÇERÇİ SÜLEYMAN MAHALLERİNİN SOSYAL VE İKTİSADİ YAPISI

2.1. NÜFUS YAPISI **18**

2.1.1. Yerleşim Birimlerinin Tahmini Nüfusu 18
2.1.2. Yerleşim Yerlerinden Nakil Edenler 20
2.1.3. Yerleşim Yerlerinde Kullanılan Şahıs İsimleri 22

2.2. YERLEŞİM BİRİMLERİNİN GELİRLERİ 23

2.3. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ İŞ KOLLARI..... 27

2.4. YERLEŞİM YERLERİNDEKİ TARIM GELİRLERİ 31

2.5. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ HAYVANCILIK..... 32

2.5.1. Büyükbaş Hayvancılık 32
2.5.2. Küçükbaş Hayvancılık 35
2.5.3. Yerleşim Birimlerinde Hayvancılık Gelirleri 36

2.6. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ DÜKKÂN GELİRLERİ..... 38

2.7. YERLEŞİM BİRİMLERİNİN ÖDEDİĞİ VERGİLER..... 39

2.7.1. Virgü-yi mahsusa..... 39
2.7.2. Aşar vergisi..... 40

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

H.1261 TARİHLİ 08739 – 08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNİN TRANSKRİPSİYONU

3.1. SARAY MAHALLESİ (ML.VRD.TMT. NR. 08739) TEMETTU'AT DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU 43

3.2. ÇERÇİ SÜLEYMAN MAHALLESİ (ML.VRD.TMT , NR.08742) TEMETTU'AT DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU 128

SONUÇ..... 146

EKLER..... 149

SÖZLÜK..... 157

KAYNAKÇA 163

DİZİN..... 166

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 2.1. Hicri 1261 Yılında Mahallelerin Tahmini Nüfusu. 19

Tablo 2.2. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinden Nakil Edenler. 21

Tablo 2.3. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde Kullanılan Şahıs İsimleri. 22

Tablo 2.4. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Toplam Hane Geliri ve Gelir Ortalaması. 24

Tablo 2.5. Hicri 1261 Yılında Saray Çerçi Süleyman Mahallesinde En Zengin Üç Hane. 25

Tablo 2.6. Hicri 1261 Yılında Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde En Zengin Haneler 25

Tablo 2.7. H. 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerindeki Meslekler. . 28

Tablo 2.8. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerine Ait Meslek Gelirleri. 30

Tablo 2.9. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesi Sakinlerinin Arazileri ve Bu Arazilerden Elde edilen gelirler. 32

Tablo 2.10. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerindeki Hayvan Sayısı 33

Tablo 2.11. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesi Sakinlerinin Küçükbaş Hayvanlarının Sayıları 35

Tablo 2.12. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde Geliri Kayıt Edilen Hayvan Sayıları ve Gelirleri. 37

Tablo 2.13. Hicri 1261 Yılında Saray Mahallesine Ait Dükkanlar ve Dükkan Gelirleri. 39

Tablo 2.14. Hicri 1261 yılında, Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Virgü-yi Mahsusa Mükelleflerinin sayıları ve Toplam vergi miktarları 40

Tablo 2.15. Aşar Vergisi Mükellefleri ve Toplam Aşar Vergisi Miktarı. 41

GRAFİKLER LİSTESİ

Sayfa

Grafik 2.1. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesinin Gelir Kaynakları.....26

Grafik 2.2. Hicri 1261 Yılına Ait Çerçi Süleyman Mahallesinin Gelir Kaynakları. 26

Grafik 2.3. Saray Mahallesine Ait Büyükbaş Hayvanların Toplam Hayvan Sayılarına Oranları.....33

Grafik 2.4. Hicri 1261 Yılında Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Büyükbaş Hayvan Oranları.....34

Grafik 2.5. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesinde Yetiştirilen Küçükbaş Hayvanların Oranları.....36

Grafik 2.6. Toplam Hayvan Gelirlerinin Hayvanlara Göre Oranları.....38

KISALTMALAR

Kısaltma	Açıklama
a.g.e.	Adı Geçen Eser
a.g.m.	Adı Geçen Makale
a.g.t.	Adı Geçen Tez.
B.O.A.	Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	Cilt
Çev.	Çeviren
D.İ.A.	Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
D.P.Ü.S.B.E.	Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
H.	Hicri
Haz.	Hazırlayan
İ.A.	İslam Ansiklopedisi
M.	Miladi
M.E.B.	Milli Egitim Bakanlığı
M.Ö.	Milattan önce
M.S.	Milattan sonra
ML.VRD.	Maliye Varidat Muhasebesi
Nr.	Numara
s.	Sayfa
Sad.	Sadeleştiren
T.T.K.	Türk Tarih Kurumu
TMT.	Temettu'at
Y.Y.	Yüzyıl

TEZ METNİ

GİRİŞ

KÜTAHYA

Kütahya'nın Tarihi

Kütahya'nın kuruluş tarihi bilinmemekle birlikte Hitit metinlerinde geçen Assuva tarihi ile ilgili IV. Tuthaliya dayanılarak M.Ö. II. binin ortalarında kurulduğu iddia edilmektedir. Eski kaynak, sikke ve yazıtlara göre Kütahya'nın antik dönem ismi "Kotiaeon" dur. Ünlü antikçağ coğrafyacısı Strabon'a göre ise Kütahya "Kotys'in kenti" anlamına gelmektedir. Kotys ise Trakya'da yaşayan Odrisler'den olup Romanlıların Anadolu'ya gönderdiği bir komutanın adıdır.[1]

Kütahya şehri Hititler Dönemindeki Assuva'nın doğusunda, Hitit Devleti'nin batısında yer almaktadır. Antikçağ dönemi tarihinin haritalarında bugünkü Kütahya ilinin doğu topraklarına Frigya, batı topraklarına Mysia adı verilmektedir.

Hitit Devleti konfederasyon devlet biçimine göre örgütlenen bir devletti. Kütahya ise bu devlet içinde Assuva konfederasyonuna bağlıdır.[2] Hititlerin zayıflamasıyla bakır yataklarının önem arz etmesi yüzünden, M.Ö. 1256 yılında Asur Devleti, Kütahya'yı zapt etmiştir. Kütahya, Asur Devleti'nin egemenliğine girmiştir.

Asurlulardan sonra Kütahya'yı Frig'ler ele geçirmiştir. Frig'ler Kütahya'da tarım, hayvancılık ve dokumacılıkla uğraşmışlardır. Bu faaliyetlerin yanı sıra Frig'ler, Kütahya'da birçok mimari eser ortaya koymuşlardır. Bu dönemde Kütahya sanat ve ekonomi yönünden gelişme kaydetmiştir. [3]

M.S. IV. yüzyılda Roma egemenliğine giren Kütahya, Bizans zamanında önemini korumuştur. Kütahya Bizans döneminde piskoposluk merkezi haline gelmiştir. Bu dönemde yapılan kale ve surlar günümüzde halen varlığını sürdürmektedir. [4]

Malazgirt savaşında Alparslan'a karşı savaşan ünlü İmparator IV. Roman Diogenes, Malazgirt savaşının sonrasında tahtını geri almak için yaptığı mücadeleyi kaybederek Kütahya kalesine hapsedilmiştir. Malazgirt savaşından sonra 1080 yılında gerçekleşen Dorylaeion savaşıyla Kütahya Bizans sınır hattında kalmıştır.

---

[1] Komisyon (2002), *Kütahya 2002* , Kütahya Valiliği İl Özel İdaresi Yayınları, Ankara: s.38.
[2] *a.g.e.*, s. 39.
[3] *a.g.e.*, s. 43.
[4] Ebru Karakaya (2002) , " Kütahya ", *D.İ.A.* , C.XXVI. , Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara: s.581.

Miryokefelon savaşı sonrası Bizans imparatoru I. Manuel'in ölümü ile Selçukluların eline geçmiştir.

Anadolu Selçuklu Devleti döneminde, Kılıçaslan ülkeyi on bir oğlu arasında paylaştırmıştır. Kütahya, Giyasettin Keyhüsrev'in hakkına düşmüştür. Çıkan iç kavgalar sonucu 1196 yılında Kütahya tekrar Bizans'ın eline geçmiştir. Bu dönem Kütahya topraklarının tekrar 1233 yılında Selçukluların Kütahya'yı fethetmesine kadar sürmüştür.

XIII. yüzyılda Anadolu Selçuklu Devleti iç kargaşalarla boğuşmaktaydı. Bu dönemde gerçekleşen "Cimri Olayı" ile Anadolu Selçuklu birliği dağıldı. Bu olay sonucunda bazı beyler kendi aşiretlerinin adlarını taşıyan beylikleri kurdular. Kütahya'ya gelen Germiyanoğulları, burada kendi adını taşıyan bir beylik kurdu.

Germiyanoğullarının, Karamanoğulları gibi Afşar boyundan geldiği iddia edilse de Germiyanoğulları hakkında tam kesin olan bilgiler mevcut değildir. İbn-i Bibi' nin Selçukname adlı eserinde Germiyanoğulları "Veled-i Alişir Germiyani " tabiri ile anılmaktadır. Bu tabir Germiyanoğullarının bir boyun temsilcisi olmayıp bir aşiret olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.[5]

Germiyan aşiretini bir devlet haline getiren ise I. Yakup Bey'dir. Yakup Bey 1303 yılında Selçuklu hâkimiyetini tanımayarak Germiyanoğulları beyliğini kurdu ve merkezini Kütahya ilan etti. I. Yakup Bey'in XIII. yüzyılda Kütahya'yı başkent yaparak kurduğu beylik, Anadolu beylikleri arasında güçlü bir konuma geldi. Germiyanoğulları ve onların merkezi olan Kütahya hakkında bize kaynaklık edebilecek bir eser olan Haydar El Uryan tarafından kaleme alınan Mesalik-ül Ebsar' da Germiyanoğulları ve Kütahya şehri ile ilgili şu sözler söylenmiştir;

> "Germiyan iline sahip olan zat Türk hükümdarlarının en büyüğüdür. Türkler üzerinde hâkimiyeti vardır. Türklerin geniş yerlerde nüfuzu vardır. Buranın hükümet merkezi Kütahya'dır ki büyük bir şehirdir, büyük kalesi, geniş nahiyeleri vardır her tarafa yayılan meskûn kasabaları ve mamur köyleri vardır. " [6] şeklinde Germiyanoğulları beyliğini ve Kütahya'yı anlatmıştır.

[5] Nuri Yavuz (2003), *Anadolu Beylikleri Dönemi* , Gündüz Eğitim Yayınları , Ankara : s.10.
[6] Yaşar Yücel (1991), *Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar I* , T.T.K. Yayınları , Ankara: s. 192.

Bu derece güçlü bir beyliğin merkezi olan Kütahya, bu beylik ile birlikte daha da önemli bir hale geldi. Aydın, Denizli, Ankara'ya kadar hakim olan Germiyanoğulları, bu toprakları Kütahya'dan yönetti.

Yakup Bey'den sonra Germiyanoğlu beyi olan Çahşadan lakaplı Mehmed Bey Katalanlarla ve Karamanoğulları ile mücadeleye girişmiştir. Bunun sonucunda ise beylik zayıflamaya başlamıştır.

Çahşadan Mehmed Bey'den sonra Germiyanoğullarının başına geçen Süleyman Şah, beyliğin zayıflaması yüzünden Osmanoğulları ile akrabalık tesis etmeye çalışmıştır. Süleyman Şah, bu akrabalık girişimlerinin sonucunda kızı Devlet Hatunu I. Beyazid'e vererek Osmanoğulları ile akrabalık kurmayı başarmıştır. Kütahya, Emet, Tavşanlı gibi yöreleri Osmanlı Devleti'ne çeyiz olarak vermiştir.[7] Kütahya şehri bu olayın sonucunda Osmanoğulları egemenliğine girmiştir.

1387 yılında Süleyman Şah'ın ölümüyle yerine II. Yakup Bey geçti. 1402'de Çubuk ovasında Osmanlı ordusunda yer alan II. Yakup Bey, Timur tarafına geçerek Osmanlı ordusuna karşı mücadele etti. Ankara savaşını kazanan Timur, Germiyan beyine berat vererek beyliğin yeniden kurulmasını sağladı.[8] Böylece Germiyanoğullarının ikinci dönemi başladı.

Beyliğin ikinci dönemi 1429 yılına kadar sürmüştür. Germiyanoğlu Yakup Bey'in erkek çocuğunun olmaması ve beyliği kız kardeşlerinin çocuklarına bırakmak istememesinden dolayı 1428'te Edirne'ye geldi;

" *Devletlü sultanum! Kızamu dahi cariyalığa kabul it kim Beyazıd deden bizden kız almış idi* " [9] dedi. Germiyanoğulları beyliğini Osmanlılara vasiyet etti. Yakup Bey'in ölümünden sonra Germiyanoğulları beyliği Osmanlılar tarafından ilhak edildi. Böylece Kütahya, Osmanlı egemenliğine girdi.

Osmanlı Devleti idaresinde Kütahya, sancak beyliği merkezi olmuştur. Kütahya, II. Mehmed döneminde Anadolu beylerbeyliği merkezi olmuştur. Osmanlı Devleti döneminde Kütahya'da gerçekleşen önemli olaylardan biri, Osmanlı Devleti'ne

---

[7] Mustafa Çetin Varlık (1996), "Germiyanoğulları " , *D.İ.A.* , C. .XIV , Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul: s. 34.
[8] İsmail Aka (1991), *Timur ve Devleti* , T.T.K Yayınları, Ankara; s.29.
[9] Aşıkpaşazade (2003), *Osmanoğullarının Tarihi* , Kemal Yavuz ve M.A Yekta Saraç (Haz.) , Mas Matbaası , İstanbul: s .457.

karşı isyana girişen Şah Kulu'nun Kütahya'yı zapt etmesi olayıdır.[10] Kütahya tarihinde diğer önemli bir olay ise Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın, Osmanlı Devleti'ne karşı giriştiği savaş sonucu Kütahya'yı zapt etmesidir. Osmanlı Devleti ile Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'nın 8 Nisan 1833 tarihinde Kütahya'da mukavele imzalamalarıdır.[11] Osmanlı Devleti döneminde Kütahya için başka önemli bir olay ise Macar bağımsızlık hareketi önderi Lajos Kossuth'un 1850–1851 tarihleri arasında Kütahya'da konuk edilmesidir.

Kütahya'nın Fiziki Yapısı

Osmanlı Devleti'nde, şehir Cuma namazı kılınan bir camisi ve pazarı bulunan han, hamam, bedestenden oluşan fiziki yapılardır.[12] Kütahya şehrinde halen mevcut olan Cami-i kebir, (Bugün Ulu Camii adı verilen camii) bu camiinin yakınlarında mevcut olan bedesten ve hanlara bakacak olursak, Kütahya şehrinin Osmanlı şehir vasıflarına uyduğu görülür.

Şehrin temel birimi ise mahalledir. Osmanlı taşrasında sosyal birim olan mahallenin önemli bir rolü bulunmaktadır. Mahalle, birbirini tanıyan, bir ölçüde birbirlerinin davranışlarından sorumlu olan, sosyal dayanışma içinde olan kişilerin oluşturmuş oldukları bir yeri ifade etmektedir.[13] Osmanlı coğrafyasını gezen önemli bir seyyah olan Evliya Çelebi seyahatnamesinde, Kütahya mahalleri hakkında şunları söylemektedir;

> "Aşağı varoş azim cümle 34 mahalledir. Mahalle-i Saray, Mahalle-i Gökçemen ve Mahalle-i Böğrücük ve Mahalle-i Şaraküsdü ve Orta mahalle ve Lale mahallesi ve Ahi Erbasan mahallesi ve Ahi Mustafa mahallesi ve Mahalle-i Kancık ve Mahalle-i Börekçiler ve Sultanbağı mahallesi ve Mahalle-i Bezciler ve Efendi yolu mahallesi ve Kadı Şeyh mahallesi ve Cemaleddin mahallesi ve Çukur mahalle ve Analıca mahallesi ve Balıklı mahallesi ve Servi mahallesi ve Meydan mahallesi ve Hacı İbrahim mahallesi ve İsak faki'yanin mahallesi ve Maruf mahallesi ve Dibik (?) mahallesi ve Hüseyin Paşa mahallesi ve Yeni Mahalle ve Çerçi Süleyman Mahallesi ve Ahi Evran mahallesi ve Mumcular mahallesi ve Ahi İzzettin mahallesi ve Pirler mahallesi ve Ca-be-ca keferelerin mahalleleridir. " [14] demektedir.

---

[10] Donald Edgar Pitcher (2001), *Osmanlı İmparatorluğu'nun Tarihsel Coğrafyası*, Bahar Tırnakçı (Çev.), Yapı Kredi Yayınları , İstanbul : s.149.
[11] Kamuran Gürün (1981), *Türkler ve Türk Devletleri Tarihi* , Bilge Yayınları , İstanbul: s.518.
[12] Özer Ergenç (1981), "Osmanlı Şehirlerinin Yönetim Kurumları Niteliği Üzerine Düşünceler" , *VIII. Türk Tarih Kongresi* (*11-15 Ekim 1976 Ankara)*, Ankara: s.1266.
[13] Yusuf Oğuzoğlu (2000), *Osmanlı Devlet Anlayışı*, Eren Yayınları , İstanbul: s.134.
[14] Evliya Çelebi (2005), *Seyahatname*, Yücel Dağlı – Seyit Ali Kahraman – Robert Dankoff (Haz.) , C. IX, Yapı Kredi Yayınları , İstanbul: s.14.

Osmanlı Devleti’nin sosyal yapısının temelini şehirliler ve köylüler oluşturmaktadır. Köylüler üretimi topraktan sağlanmakta iken şehirliler, çeşitli zanaat kolları ile üretim yapmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

OSMANLI DEVLETİNDE VERGİ SİSTEMİ VE TEMETTU'AT DEFTERLERİ

1.1. OSMANLI DEVLETİNDE VERGİ SİSTEMİ

1.1.1. Klasik Dönemde Osmanlı Devletinin Vergi Sistemi

Osmanlı Devleti'nde vergi, devlet harcamalarını finanse etmek amacıyla alınmıştır. Osmanlı Devleti'nde vergi düzeninde İslami ve kendi örf ve adetlerinden oluşan bir sistem düzenlemiştir. Osmanlı vergi sisteminin Bizans'tan mülhem [15] olduğunu söyleyenler vardır.[16] Ancak Osmanlı vergi sistemini sadece Bizans'a dayatmak uygun değildir. Osmanlı Devleti'nin içinde bulunan şartların ve ruhunun bu sistemde etkin olduğunu söylemeliyiz. Bir İslam toplumu ve Türk hakanlığı olan Osmanlı Devleti'nin, vergi sisteminde bu kültürel köklerin etkili olduğunu söylememiz gerekmektedir.

Osmanlı Devleti'nde vergiler; Tekalif-i Şer'iye ve Tekalif-i Örf'iye olmak üzere ikiye ayrılmıştır.[17]

1.1.1.1. Şer'i Vergiler

Osmanlı Devleti bir İslam Devleti olması hasebiyle İslam'ın getirdiği devlet kurallarını özümsemiştir. Devlet, İslam hukukuna ve Hz. Peygamber'in sünnetlerine uygun olarak vergi almıştır. Bu vergilere şer'i vergi denilmektedir. Şer'i vergi sisteminin temelinde fıkıh ilmi vardır.[18] Osmanlı Devleti'nin uygulamaya koyduğu mali teşkilatının köklerini Osmanlı Devleti'nin gelenekçilik zihniyetinde ve fıkıh ilminde aramak gerekmektedir.[19]

1.1.1.1.1. Öşür

İslam hukukunda topraktan alınan vergi anlamına gelir. Sözlük anlamı ise " onda bir " anlamı taşımaktadır. Türkçeleşmiş anlamı ile öşür toprak ürünlerinden alınan zekatı ifade etmektedir.[20]

---

[15] Mülhem: Arapçada lehm kökünden gelmekte olup bir şeye, bir kökene dayanarak büyüme ve esinlenme anlamı taşımaktadır.
[16] Şükrü Nişancı (2002), *15-16 Yüzyıllarda Osmanlı İktisat Zihniyeti*, Okumuş Adam Yayınları , İstanbul: s.75.
[17] A. Mesut Küçükalay ve Ali Çetinkaya (2002), "Osmanlı Vergi Sitemi ve Bir Vergi Tahsil Yöntemi Olarak İltizam", *Türkler*, C. X , Yeni Türkiye Yayınları , Ankara: s.880.
[18] Ziya Kazıcı (2005), *Osmanlı Vergi Sistemi*, Bilge Yayınları , İstanbul: s.24.
[19] Küçükalay ve Çelikkaya, a.g.m., s.879.
[20] Mehmet Erkal (2007), "Öşür" , *D.İ.A.* , C.XXXIV. , Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları , İstanbul: s.97.

Şer'i hukuka bağlı olarak alınan vergilerden olan öşür, ziraat ürünlerinden elde edilen zekat anlamıyla genellikle mir'i olan eyaletlerde mevcut bir sistem olan tımar, mukataa ve vakıf arazilerinde değişik oranlarda tahsil edilen bir ürün vergisinin adını ifade etmektedir.[21] Osmanlı Devleti'nin vergi sisteminde, tımar topraklarından sipahinin payına düşen gelirlere öşür denilmiştir.[22]

Osmanlılar, bu şer'i vergiyi tam olarak İslami prensiplere bağlı kalarak almamıştır. Şöyle ki; İslami iktisadi prensiplerini açılayan Kitab- ül Haraç, öşürü şu söz ile ifade eder ; *" Öşür, zimmilerin ödeme gücü ve hak sahibi Müslümanların maslahatı arasında bir denge kurmalıdır. "* [23] Bu söz bize öşür vergisinin toplumsal bir denge kurması gerektiğini söylemektedir. Nitekim Hicaz ve Basra'da mülk araziye sahip olanlar bu vergiyi ibadet kastıyla vermekteydiler.[24] İslam Devleti prensiplerine göre ibadet kastıyla verilen öşür, Osmanlı Devleti'nde topraktan elde edilen mahsul üzerinden alınan vergi anlamını taşımaktaydı.

Osmanlı iktisadi terimiyle öşür, arazi mahsulünden vergi olup bu vergiyi verenlere "mu'aşşir" veya "uşür" , toplayan memurlara "aşir" denilmektedir.[25]

1.1.1.1.2. Cizye

İslam Devleti'nde gayrimüslim tebaanın erkeklerinden alınan baş vergisidir. Cizyenin "*Kafi gelmek karşılığını verme, ödemek "* [26] ve *" Fert başına düşen şahsi mükellefiyet "* gibi anlamları vardır.[27] Ceza[28] mastarından türemiş bir isim olarak, İslami literatürde gayrimüslim tebaadan alınan vergiye denilmiştir.

Cizye, Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarından birini teşkil eder. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren vardır. Cizye, İslam şeriatında zimmiler üzerine yüklenen himaye ve emniyet vergisinin adı olup bu verginin kaynağı Kuran-ı Kerim ve sünnetlerdir.[29] İslam hukukunda cizye, gayr-i Müslim tebaa ile yapılan zimmet anlaşması sonucu alınmaktadır. Nitekim Hz. Peygamber Eyle'de yaşayan

---

[21] Küçükalay ve Çelikkaya , a.g.m., s.882.
[22] Ahmet Tabakoğlu (2003), *Türk İktisat Tarihi* , T.T.K. Yayınları , İstanbul: s.198.
[23] Cengiz Kallek (2004), *İslam İktisat Düşüncesi Tarihi* , Klasik Yayınları , İstanbul: s.120.
[24] Abdüllatif Şener (1990), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi* , İşaret Yayınları , İstanbul: s.119.
[25] Mehmet Ali Ünal (1996), *Osmanlı Vergi Düzeni (Defter-i Müktesid*), T.T.K. Yayınları, İsparta: s.39.
[26] Mehmet Erkal (1993), "Cizye", *D.İ.A.*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, C.VIII., İstanbul: s.42.
[27] C. H. Becker (1963), "Cizye ", *İ.A.*, C.III., M.E.B. Yayınları, İstanbul: s.200.
[28] Erkal, gös. yer.
[29] Şener, *a.g.e.*, s.112.

Yahudilerle yaptığı zimmet anlaşması ile can, mal, inançlarının güvence altına alınacağını taahhüt etmiştir. Yapılan anlaşmada "*Onları korumak bizim. Cizye ödemek onların vazifesidir*. " [30] demiştir.

Cizye vergisinin, Osmanlı Devleti'nde uygulanma şekli ise şöyledir; rahipler, ergin olmayanlar, devlet hizmetinde bulunan aileler ve iş yapamaz durumda olanlar vergiden muaftırlar.

İslam şer'iati ve Osmanlı Devleti'nin uyguladığı cizye arasında fark mevcuttur. İslam şer'iatinde cizye vergisi, kişi başından alınmakta iken Osmanlı Devlet'inde hane başına alınmaktaydı. Cizye alımının adaletli olmasına dikkat edilmekteydi. Bu nedenle cizye toplama görevi tımarlı sipahilere bırakılmamıştır. Bu görevi cizyedar adı verilen görevliler ifa etmişlerdir.[31]

Osmanlı Devleti'nde cizye vergisinin alımındaki dönemsel değişiklikler bakacak olursak, devlet kuruluş döneminde istimalet siyaseti [32] gereğince, gayr-i müslim tebaayı ezmemek için vergiler hane başına alınmaktaydı. 17. yüzyılın sonlarında ekonomik sorunlar artmıştır. Ekonomik sorunların çözülmesi amacıyla 1691 yılında cizye vergisinde reform yapılmıştır. Bu reformla devlet için önemli bir kaynak olan cizye vergisi ile ekonomik sorunların aşılacağı düşünülmüştür. 1691 yılında yapılan reform ile evvelce hane başına alınan cizye vergisi, tıpkı İslami şer'i atindeki haliyle uygulanmıştır. Bu reform sayesinde cizye gelirleri artmıştır. 1691 den 1839 Tanzimat fermanına kadar olan dönemde bu sistem işlemiştir. 1839 Tanzimat fermanı ile kişi başına verilen cizye parası, toplu halk tarafından cizye verilmesi şekline dönüşmüştür. Cizye vergisi, 1856 Islahat fermanına kadar giden dönemde bu şekilde alındı. Cizye vergisi, Islahat fermanı ile kaldırılıp yerine bedel-i asker adı verilen vergi konulmuştur.[33]

---

[30] İnalcık, a.g.m., s. 42.
[31] Ünal, *a.g.e.*, ss. 43-44.
[32] İstimalet siyaseti ; İstimalet , aman verme anlamı taşımakta olup, Osmanlı devleri'nin kuruluş ve ilerleyen dönemlerinde gayrimüslim tebaaya karşı uyguladığı höşgörü politikasıdır.
[33] Tabakoğlu , *a.g.e.*, s.188.

1.1.1.1.3. Haraç

Haraç, Arapçada harç kökeninden gelip " *Topraktan çıkan şey* " , " *yerin hasılatından veya işçi olarak çalıştırılan kölelerin ve çocukların emeğinden elde edilen şey*" [34], " *Yerinden ayrılmak, çıkma, görünmek* " [35] gibi anlamları taşımaktadır.

Haraç, savaş yoluyla ele geçirilen gayrimüslim halkın topraklarından alınan arazi vergisidir.[36] Devletin fethettiği topraklar miri sayılmaktadır. Toprağı elinde bulunduran gayri müslim halk ekip biçtiği topraklarda kiracı olarak görülmektedir. Bu nedenle toprak sahibi olan devletin hakkının ödenmesi gerekmektedir.[37]

Bu verginin mükelleflerinin özellikleri İslami kurallara göre şöyledir; hür – köle, çocuk – yaşlı, kadın – erkek, akıllı – deli ayrımı yapılamaksızın haraç toprağı bulunan herkes bu vergiyle mükelleftir.

Şer'i bir vergi olan haraç, Osmanlı vergi düzeninde önemli bir yere sahiptir.

1.1.1.1.4. Zekat

Zekat kelime anlamı olarak ziyade olmak, arttırma gibi anlamlara gelmektedir. Zekat şer'i bir vergidir. Kuran-ı kerimde geçen "*huz min emvalihim sadakaten tutahirhüm ve tüzekkihim biha* " [38] ayeti kerimesine dayanılarak bu vergi alınmaktadır. Zekat, devlet hazinesiyle alakalı değildir. Zekat daha çok yardımlaşma anlamı ile değerlendirilmiştir. Osmanlı vergi düzenindeki yeri de bununla ilgili olmuştur.[39]

1.1.1.2. Örfi Vergiler

Bu vergiler şer'i esasların dışında ortaya çıkan vergi çeşididir. Bu vergiler şer'i vergilerin devlet harcamalarını tek başına finanse edememesi nedeniyle ortaya çıkmış olan vergilerdir. Bu vergilerin yaklaşık sayısı 100'e yakındır. Bu vergiler arasında Harac-ı muhakeme [40], Cürüm-u cinayet ve savaş gibi olağanüstü durumlarda alınan avarız vergisi bulunmaktadır

---

[34] Ebu'ala Mardin (1986), " Haraç" , *İ.A.* , C. V., M.E.B. Yayınları , İstanbul: s.222.
[35] Kallek, *a.g.e.*, s.7.
[36] Nişancı, *a.g.e.*, s.77.
[37] Mustafa Akdağ (1995), *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1243 – 1453)* , C. I , Barış Yayınları, İstanbul: s.407.
[38] Ünal, *a.g.e.*, s.21.
[39] Küçükalay ve Çelikkaya, a.g.m., s.882.
[40] Harac-ı Muhakeme; Mahkeme harcırahı için vergi statüsünde elde edilen gelirler.

1.1.2. Tanzimat Dönemi Sonrası Osmanlı Devlet Vergi Sistemi

1.1.2.1. An'cemaatin vergi

Tanzimat fermanının Osmanlı vergi düzenine getirdiği en büyük yenilik öteden beri varlığını sürdüren örfi vergilerin tamamen kaldırılmasıdır. Bunun yerine tek bir verginin yani an'cemaatin vergisi adı verilen verginin getirilmesidir. [41] Tanzimat öncesi alınan birçok örfi vergi 1840 yılında kaldırılmış ve yerine an'cemaatin vergisi adı verilen vergi konulmuştur.[42] Bu tarihten sonra, Osmanlı bütçelerinde "vergi" olarak görünen rakamlar, an'cemaatin vergisini oluşturmaktadır. Bu vergi kişilerin gelirine göre alınırdı.

An'cemaatin vergisinin uygulanması ile ilgili bir açık bulunmaktaydı. Şöyle ki; kişiler üzerinden alınan an'cemaatin vergisini uygulayacak olan taşra görevlilerinin, bu vergiyi halktan adaletli almayacağı ve taşra görevlilerin keyfine göre vergi alması durumu mevcuttu. Bunu önlemek için an'cemaatin vergisini kaldırılmak istenmiştir. Ekonomik zorluklar nedeniyle bu verginin alınmasına devam edilmiştir. Ancak bu verginin kusurlarının daha az hale getirilmesi ve bu verginin daha merkezi bir hale gelmesi için tahrir işleminin yapılmasına karar verilmiştir. Bu tahrirlere ise temettu'at sayımı adı verilmiştir.

1.1.2.2. Bedeller

1.1.2.2.1. Bedel-i Nakdi

Tanzimat sonrası getirilen vergilerden olan bedel-i nakdi asıl itibariyle askerlik ile ilgilidir. Askerlik yükümlülüğü olan Müslüman erkekler askerlik hizmetine bizzat kendi veya bir kişiyi kendi adına göndererek bu yükümlülüğü yerine getirmekteydiler. Aslında klasik dönem askerlik geleneğinde böyle bir durum söz konusu olmamıştır. Ancak Sultan II. Mahmut döneminde askerlik yükümlülüğün yerine getirilme şartları, askerlik hizmeti için kendi adına başka birisini gönderme bunun karşılığında da devlete vergi ödemesi şeklinde değiştirilmiştir. Bu vergi uygulanma şekli ise şöyledir, bedel-i nakdi'yi ödeyecek kişiler kura çekilerek belirlenmektedir. Kura isabet eden kişileri

[41] Şener, *a.g.e.*, s.94.
[42] Coşkun Çakır (2001), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi* , Küre Yayınları , İstanbul: s.48.

askerlik görevlerini başkasına yaptırması için bir vergiyi ödeme mecburiyetinde kalırlardı. İşte bu vergiye bedel-i nakdi adı verilmektedir.[43]

1.1.2.2.2. Bedel-i Askeri

Tanzimat fermanı, gayr-i müslim tebaaya da askerlik yükümlülüğü getirmiştir. Bu durum 1856 Islahat fermanına kadar böyle devam etmiştir. 1856 Islahat fermanı öncesinde vuku bulan Kırım savaşı ve bu savaşın sonunda yapılan Viyana protokolünde gayr-i müslim tebaanın askerlik vazifesinin ifa etmemelerini kabul eden bir madde mevcuttur. Devlet askere alamadığı gayr-i Müslim tebaa için askerlik görevi karşılığında bedel-i askeri adı verilen vergiyi koydu.[44] Bu vergi bir anlamda Tanzimat fermanı ile yürürlükten kalkan cizye vergisinin devamı niteliğinde olan bir vergi türüdür.[45] Bedel-i askeri tahrire dayanan bir vergi olması nedeniyle merkezi bir vergidir.

1.1.2.2.3. Bedel-i Tarik

Devletin yol ve geçit yapımı amacıyla aldığı vergidir. Tanzimat fermanından sonra konulmuş olan bu vergi şahsi bir vergi statüsündeydi. Bu verginin konulmasındaki amaç yol ve geçit gibi yapıların yapımında devlet hazinesine yüklenilmemesidir. Bu vergiden Cumhuriyet döneminde 1952 yılına kadar sadece adı değiştirilerek gelir sağlanmıştır.[46]

1.2. TEMETTU'AT DEFTERLERİ

Temettu'at defterleri, Osmanlı klasik döneminde tutulan tahrir defterlerinin devamı niteliğindedir.

Tahrir, yazma manasına gelmekle birlikte bir bölgede nüfus, iskan ve mal sayımının yapılmasına verilen addır.[47] Vergilendirmenin yanı sıra tımar sisteminin temelini oluşturmaktadır.

Tahrir, bir bölge fethedildikten sonra veya çeşitli aralıklarla yapılan bir işlemdir. Bu işlem fethedilen bölgelerin miri araziye katılması, devletin yüksek hakimiyetinin benimsetilmesi ve bölgenin ekonomik potansiyelini tespit etmek için

---

[43] Şener, *a.g.e.*, s.116.
[44] *a.g.e.*, s.118.
[45] Tabakoğlu, *a.g.e.*, s.188.
[46] Şener, *a.g.e.*, s.119.
[47] Mehmet Zeki Pakalın (1993), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.III, M.E.B. Yayınları, İstanbul: s.273.

yapılmaktadır. Tahrir defterlerinde yer alan nüfus ve iskan yapısı ile ilgili veriler devletin bölge hakkında bilgi sahibi olmasını sağlar.

Tahrirler bölgedeki sipahi ve reaya arasındaki adaleti sağlamak ve tımar sisteminin düzgün işlemesi için yapılırdı.[48]

Tahrir defterleri, Osmanlı Devleti ile ilgili elimizde bulunan resmi belgeleri olup, devletin bel kemiğini oluşturan tımar sisteminin özünü içermektedir. Bu defterler sayesinde adil bir vergi düzeni sağlanmıştır.[49]

Tahrir defterleri sayesinde devletin merkeziyetçi yapısı güçlenmiştir. Osmanlı Devleti merkeziyetçi devlet esaslarına dayanan bürokratik bir devlet olduğundan bölge özelliklerini bilmek istemesi tahrirlerin yapılmasının ana nedenlerinden biridir.[50] Klasik dönemde önemli bir işlem olan tahrir, dönemin şartları çerçevesinde değişikliklere uğramak zorunda kalmıştır.

Diğer taraftan, XVIII. yüzyılın ikinci yarısı ve XIX. yüzyılın başlarında Osmanlı Devleti'nde ekonomik sıkıntı ciddi boyutlara ulaşmıştır. Başta padişah olmak üzere maliye ile ilgili bürokratlar Osmanlı maliyesi ile ilgili tedbirlerin alınması amacıyla çalışmalar yapmışlardır. Bütçe açıklarının kapatmak için bir mali reform yapılaması zorunlu hale gelmiştir.

1839'da ilan edilen Tanzimat fermanı ile eyaletlerde daha sıkı bir takibin yapılması amaçlanmıştır. Bu nedenle Tanzimat döneminde devlet ve reaya arasında bulunan tımar sistemi devre dışı bırakılarak eyaletlerde yeni memurluklar oluşturma yoluna gidilmiştir. Böylelikle vergi kaybı önlenmeye çalışılmıştır.

Eyalet yönetiminde şehirlere valiler, kazalara kaymakamlar atanarak eyalet yönetimi bir düzene sokulmuştur. Bu düzenleme ile Osmanlı eyaletlerinde yapılan tahrir işleminin yerini temettu'at defterleri almıştır. Temettu'at defterlerine göre daha belirsiz olan tahrir geleneği sona ermiştir.[51]

---

[48] Mehmet Ali Ünal (1996), *Osmanlı Tarihi Üzerine Makaleler- Araştırmaları* , Kardelen Yayınları, İsparta: s.246.
[49] Ünal (2002), *Osmanlı Müesseseler Tarihi*, Fakülte Yayınevi, İsparta: s.181.
[50] Halil İnalcık (2009), *Devlet*-i *Aliye Klasik Dönem Osmanlı İmparatorluğu Araştırmaları* , Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul: s.217.
[51] Şener , *a.g.e.*, s.44.

1.2.1. Temettu kavramı

Tanzimat fermanının ilanından sonra mali açıdan yenilikler yapılmıştır. Klasik dönemde yapılan tahrirlerin yerini temettu'at kayıtları almıştır.

Temettu, kelime anlamı kar etme, kazanma, faydalanma gelmektedir. Temettu'at ise çoğul bir kelime olarak karlar, kazançlar anlamına gelmektedir.[52] Temettu'at vergisi terimi ise tüccar ve esnafın senelik kazançları üzerinden alınan vergi için kullanılan bir tabirdir.

Temettu vergisi, tüccar ve esnafın yıllık geliri üzerinden % 3 olarak alınan vergidir. Bu vergi beyana dayanmamakla birlikte tahrire dayanan bir vergidir. Klasik dönem tahrirlerinden ayıran ise temettu'at defterlerinde, tahrir defterlerinde bulunan şahısların fiziki özellikler öne çıkarılarak değil şahıs isimlerinin baba adları ve isimleri ile defterlere yazılmış olmasıdır.

1.2.2. Temettu'at Defterlerinin Sosyal ve İktisadi Olarak Tarihi Aydınlatmasındaki Rolü

Temettu'at defterleri bir bölgedeki nüfusu, iskanı, ekonomik yapısı, vergi mükelleflerinin aile isimleri, meslek dağılımını, ekilen – dikilen arazileri ve bunlardan elde edilecek olan gelirleri, hayvan sayılarını ve hayvanlardan elde edilen kazancı, hayvan türlerini, vergi mükelleflerinin emlak ve arazi kayıtlarını, dükkanlarını, ticarethane sayıları hakkında önemli bilgiler içermektedir.

Ayrıca temettu'at defterleri sayesinde sadece iktisadi ve mali yapının incelenmesinin yanında yapılan temettu'at kayıtları ile nüfusun yapısı hakkında önemli bilgiler elde edilir.[53]

Temettu'at defterleri, sadece temettu vergisinin ne kadar alınacağına dair bir kayıt olmayıp aynı zamanda meslekler hakkında da önemli bilgileri ihtiva etmektedir. Buna örnek olarak ise şunu verebiliriz. Bu defterlerde yer alan meslek kayıtlarından biri olan rençberlik hakkında temettu'at defterlerinde şu kayıt yer almaktadır; "*Erbab-i*

[52] Ferit Develioğlu (1988), *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat,* Aydın Kitabevi, Ankara: s.1093.
[53] Ahmet Tabakoğlu (2002), "Klasik Dönemde Osmanlı Ekonomisi", *Türkler* , C. X , Yeni Türkiye Yayınları, Ankara: s.664.

zaamet idiğü ” veya “ *rençberedan, rençber taifesinden idiğü* ” [54] şeklinde yer alan kavramlar bölgedeki meslekleri tanımamızda ve bunları sınıflandırarak, bölgede icra edilen mesleklerle ilgili bilgiler elde edebilmemiz sağlar. Temettu’at kaydı tutulan bölgelerdeki ağırlıklı olarak uğraş alanlarını, geçim kaynaklarını istatistiksel bir hale getirerek bölgenin ekonomisi hakkında geniş bilgiler elde edebiliriz. Bu bilgiler aracılığıyla Osmanlı sosyo- iktisadi durumu ve halkın gelir kaynakları hakkında daha sağlıklı yorumlar yapabiliriz.

Temettu’at defterleri sayesinde, halk arasındaki gelir dengesini, ailelerin durumunu görebiliriz. Temettu defteri düzenlenen bölgede, yetim ve vergi vermeye elverişli olmayanları tespit edebiliriz. Bunun yanı sıra bölgenin zenginlerini ve mallarını görebiliriz. Bu açıdan temettu’at defterleri sosyo- iktisadi tarih araştırmalarında önemli bir yere sahiptir.

1.2.3. Osmanlı Arşivlerindeki Temettu’at Defterlerine Ait Genel Özellikler

Maliye Varidat Kalemi defterlerinden olan temettu’at defterleri, Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde bulunmaktadır. 1988 yılına kadar bu defterlere Maliyeden Müdevver ve Kepeci tasniflerinde rastlanmaktaydı. 1988 yılında bu defterler kataloglanmıştır. Bu kataloglarda, dokuz katalog içinde 17.747 defter bulunmaktadır. İlk temettu’at defteri 1840 yılına aittir. Defterlerin çoğu 1845 yılına ait sayımları içerir. Defterlerin tasnifi dönemin eyaletleri göz önüne alınarak yapılmıştır. Her eyalet kendi içinde alfabetik olarak kazalara ayrılmış ve numaralandırılmıştır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi’ndeki kodu “ML.VRD.TMT”dir.

1.2.4. Kütahya Sancağına Ait Saray Ve Çerçi Süleyman Mahallesi Temettu’at Defterlerinin Özellikleri

Temettu’at defterlerine göre Kütahya sancağına ait mahallelerden Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinin sosyal ve iktisadi yapısı adlı çalışmamızın arşiv kaynağı olan

“Temettu’at defterleri ” yani 1261/1845 yılına ait yapılan sayımları içeren Saray mahallesi ve Çerçi Süleyman mahallerine ait temettu’at defterleri, bu mahalleler hakkında önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Bu defterler Başbakanlık Osmanlı

[54] Cahit Telci (2002), “Osmanlı İktisat Literatüründe Bulunan ve Günümüzde Hala Yaşayan Bir Kavram ; Rençber”, *Türkler* , C. X., Yeni Türkiye Yayınları , Ankara: s.715.

Arşivlerine ait (BOA.ML.VRD.TMT) katalogları içinde bulunmaktadır. Defterlere ait özellikler ise şunlardır;

Saray mahallesi temettu'at defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 08739 gömlek numarasına sahip olan Kütahya sancağına ait kataloglarda bulunan temettu'at defteridir. Bu defter 25 varaktan oluşup birinci varakta temettu'atı tutulan bölgenin adı ve temettu'at defterinin ne zaman tutulduğuna ait tarih bulunmaktadır. Diğer varaklar ise iki bölüme ayrılmış ve her bölüme ayrı sayfalar halinde numaralandırılmıştır. Bu defterdeki toplam sayfa sayısı 57'dir. 57. sayfa temettu'at defterleri ile ilgili toplam yekunu ve temettu'at defteri ile alakalı rapor yazısı yazmaktadır. Bu temettu'at defterinin 10–11–12–13 numaralı sayfalar boştur. Bu sayfaların boş olmasının nedenini bilemiyoruz. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nin bu belgeleri dijital ortamda aktarmasından dolayı belgelerin ebatlarına ait özellikleri bilememekteyiz. Bu defter ebrusuzdur.

Çerçi Süleyman Mahallesine ait olan temettu'at defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde 08742 gömlek numarasıyla Kütahya sancağına ait kataloglarda bulunmaktadır. Bu defter 10 varaktan olup birinci sayfasında mahalle adı ve temettu kaydının tutulduğu tarihe ait ibare bulunmaktadır. İkinci varaktan sonra varak ikiye ayrılarak numaralandırılmıştır. Toplam 16 sayfadan oluşur. 16. sayfa temettu'at defteri hakkında toplam yekunlar verilmiştir. Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde bulunan Çerçi Süleyman Mahallesi temettu'at defterinin dijital ortamda aktarılması nedeniyle belgelerin ebatları hakkında bilgiye sahip değiliz. Bu defter ebrusuzdur.

Her iki temettu'at defterlerindeki özellikler temettu'at defterine adı yazılan hane bu sahiplerinin hane ve numrosu yazılmıştır. Bunların üstüne aşağıdan yukarıya gelecek şekilde meslek ve vergi durumu ile ilgili bilgiler mevcuttur. Şahıs adları ise lakab ve unvanlara dayanmamakta olup şahıslar baba adları ile yazılmıştır. Bu defterlerde Hacı, Deli gibi şahısları niteleyen lakaplar kullanıldığı görülmektedir. Temettu mükellefinin adı yazıldıktan sonra altına malları yazılı mallar ve kullanım niteliği burada belirtilmektedir. Ticarethane, tarla gibi mülklerin ortaklaşa mı veya kendinin mi buradan kazanç sağladığı yazılır. Malların değerleri yazılır. Defterler ait hesaplama hataları bulunmakla birlikte zaman zaman mürekkep dağılması veya dijital ortama geçerken oluşan nedenlerden dolayı bazı yazılar okunamamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

H. 1261 TARİHLİ 08739 – 08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNE GÖRE, KÜTAHYA MAHALLELERİNDEN SARAY VE ÇERÇİ SÜLEYMAN MAHALLERİNİN SOSYAL VE İKTİSADİ YAPISI

2.1. NÜFUS YAPISI

Nüfus, sınırları belirlenmiş bir sahada, belirli bir anda yaşayan insanların meydana getirdiği bir topluluk olarak tanımlanabilir. Nitekim coğrafyanın temel unsurlarından biri de insandır. Herhangi bir bölgede yaşayan nüfusun özellikleri incelenirken, nüfusun sahadaki dağılışı, bu dağılışa etki eden faktörler, nüfusun miktarı, tarihi süreç içerisinde bu nüfus miktarında meydana gelen değişiklikler, nüfusun sosyal ve ekonomik yapısı, nüfus hareketleri yerleşme tipleri ve yaşamlarını sürdürebilmeleri için yapmış oldukları ekonomik faaliyetler bir arada incelenir. Herhangi bir yerleşim yerinin en önemli potansiyel gücünü yine o sahada yaşayan insanlar meydana getirir.

Temettu'at defterleri, XIX. yüzyılda Osmanlı taşrasının niceliği ve niteliği konusunda önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Temettu'at defterlerinden kaza, köy ve iskan merkezleri hakkında bilgi almak mümkündür. Fakat temettu'at defterlerinde sadece yetişkin erkek nüfus kayıtlı olduğundan tam bir nüfus bilgisine ulaşmamız mümkün değildir.

Ömer Lütfi Barkan'ın ileri sürdüğü hane sayısı ile beş sayısını çarpma[55] formülü sayesinde geçmişe ait nüfus verileri tahmini olarak hesaplanılabilmektedir

2.1.1. Yerleşim Birimlerinin Tahmini Nüfusu

Bu çalışmanın konusunu ihtiva eden Kütahya sancağı mahallelerinden Saray mahallesi ve Çerçi Süleyman mahalleleri hakkında tahmini bir nüfus değerlendirmesi yapabilmemiz için vergi mükellefi olan hane sayısı bilmemiz ve buna göre bir nüfus tahmini yapmamız gereklidir. Vergi yükümlüsü olan hane sayısı Saray mahallesinde 214 hane olmasına rağmen 10 hane başka mahallelere nakil etmiştir. Bu durum vergi veremeyen hane sayısının 10 hane olduğunu gösterir. Çerçi Süleyman Mahallesinde toplam hane sayısı 51'dir. 3 hane metruktur. Bu bize Çerçi Süleyman Mahallesinde vergi mükellefinin 48 hane olduğunu göstermektedir. Aşağıdaki tabloda; Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerine ait tahmini nüfus tespitimiz görülmektedir.

[55] Ö. Lütfi Barkan (1953), "Tarihi Demografi Çalışmaları ve Osmanlı Tarihi", *Türkiyat Mecmuası*, C.X, İstanbul: s.11.

Tablo 2.1. Hicri 1261 Yılında Mahallelerin Tahmini Nüfusu**.**

Mahalle Adı	**Hane Sayısı**	**Tahmin Edilen Nüfus**
Saray Mahallesi	204	1020
Çerçi Süleyman Mahallesi	48	240
TOPLAM	**252**	**1260**

Tablodan anlaşılacağı üzere bu çalışmanın içeriğini ihtiva eden Kütahya Saray mahallesi 204 haneden oluşmakta olup tahmini nüfus 1020'dir. Çerçi Süleyman Mahallesi ise 48 haneden oluşup tahmini nüfusu 240'dır. Bu mahallelerde gayr-i Müslim bulunmamaktadır. Temettu'at tahririnin yapıldığı H. 1261 / M.1845 yılına ait tahmini nüfus hesaplamasıdır.

1261 H. / 1845 M. yılında diğer Kütahya mahallelerinden Polad Beg mahallesi 68, Efendibola mahallesi 31, Ahi Mustafa mahallesi 94 , Cedid mahallesi 97 , Kadışeyh mahallesi 29, Şehreküstü mahallesi 69 [56], İshak Fakih mahallesi 35, [57] Bezirciler mahallesinin 62 [58] , Dükkancık mahallesi 45 hane [59], Ahi Erbasan mahallesi 72 [60], Sultanbağı 81 [61], Meydan mahallesi 215 [62], Çukur mahalle 20 [63], Balıklı mahallesi 27 [64], Ahi Evran mahallesi 62 [65], Hacı Ali mahallesi 35 [66], Paşam Sultan mahallesi 49 [67], Servi mahallesi 126 [68], Börekçiler mahallesi 191 [69], Gonan 63[70], Maaruf 50 [71], Dibek

[56] Türker Çetin (2003), *1845 Tarihli Temettu'at Defterine Göre Kütahya Mahallelerinden Polad Bey, Efendibola, Ahi Mustafa,Cedid ve Şehreküstü Mahallelerinin Sosyal ve İktisadi Durumu* , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya : s.32.

[57] Adnan Kaygısız (2001), *Kütahya Sancağı 1261 (1845) Tarih ve 8759-8760-8761-8762-8763-8764-8765 Numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu* , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , Kütahya : s.180.

[58] *a.g.t.*, s 186.

[59] *a.g.t.*, s 190.

[60] *a.g.t.*, s.195.

[61] *a.g.t.*, s.193.

[62] Lokman Aydın (2001), *Kütahya sancağı 1261 (1845) tarih ve 8767-8768-8769-8770-8771 numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu* , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya: s.285.

[63] *a.g.t.*, s.289.

[64] *a.g.t.*, s.299.

[65] *a.g.t.*, s.308

[66] *a.g.t.*, s.293.

[67] Meltem Aydın (2001), *Kütahya sancağı 1261 (1845) tarih ve 8759-8760-8761-8762-8763-8764-8765 numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu* , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya: s.336.

[68] *a.g.t.*, s.313.

[69] *a.g.t.*, s.318.

[70] *a.g.t.*, s.326.

mahallesi 22, Pirler 67, Aşağı baba mahallesi 72, Kale-i Sagir mahallesinde 59 hane bulunmaktadır.

Bu bilgilere göre, Polad Bey mahallesinin nüfusunun 340, Efendibola mahallesinin 155, Ahi Mustafa mahallesinin 470, Cedid mahallesinin 485, Kadı şeyh mahallesinin 145, Şehreküstü mahallesinin 345, İshak Fakih mahallesinin 175, Bezirciler mahallesinin 310, Dükkancık mahallesinin 225. Ahi Erbasan mahallesinin 360, Sultanbağı mahallesinin 405, Meydan mahallesinin 1.075, Çukur mahallenin 100, Balıklı mahallesinin 140, Ahi Evran mahallesinin 310, Hacı Ali mahallesinin 175, Paşam Sultan mahallesinin 245,Servi mahallesinin 630, Börekçiler mahallesinin 955, Gonan mahallesinin 315, Maruf mahallesinin 250, Dibek mahallesinin 110, Pirler mahallesinin 335, Aşağı baba mahallesinin 360, Kale-i Sagir mahallesinin 295 kişilik nüfuslara sahip olduğunu tahmin edilebilmektedir.[72]

Burada görüldüğü üzere; mevcut mahallelerin arasından Saray mahallesi, Meydan mahallesinden sonra en fazla nüfusa sahip olan mahalledir. Çerçi Süleyman Mahallesi ise diğer mahalleler gibi orta ölçekli bir nüfusa sahiptir.

2.1.2. Yerleşim Yerlerinden Nakil Edenler

Temettu'at defterleri sadece vergi ve malların yazımından ibaret değildir. Bu defterler ile nüfus hareketliliği hakkında da bilgi edinebiliriz. Temettu'at sayımları, eski tahrirlerin ışığında yapılmaktaydı. Bu nedenle bir önceki tahrir defterlerine işlenen kişilerin bölgede varlığı tespit edilebilmekteydi. Çalışmamızın konusu olan Kütahya'nın Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde bulunan *" merkumun …… mahallesine nakil itmiş olduğu "* diye geçen ibare daha önce yapılan tahrirde bulunan ancak temettu'at defterini yazıldığı zaman orada mevcut olmayan kişiler hakkında bilgi vermesi, yani şehir sakinlerinin hangi bölgelere nakil ettiğinin öğrenilmesi, bölgede mevcut olan göç hareketleri hakkında bilgi vermektedir.

---

[71] *a.g.t.* , s.329.

[72] Muhammet Öztürk (2005), *1845(1261) Tarihli Temettu'at Defterlerine Göre Kütahya Şehri Pirler, Aşağıbaba, Dibek, Kale-İ Sagir, Lala Hüseyin Paşa Mahallelerinin Transkripsiyonu ve Edisyonu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya: s.199.

Aşağıdaki tabloda; Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinden nakil edenler ve nakil eden kişilerin gittikleri yerler mevcuttur.

Tablo 2.2. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinden Nakil Edenler.

Mahalle Adı	**Nakil Edenlerin Hane ve Numrosu**	**Ad**	**Nakil Ettiği Yer**
Saray Mahallesi	.-.	Ahmed Oğlu İsmail	Bölücek
	133-327	İbrahim Oğlu Halil	Yukarı Viran
	209-514	Hasan Bin Ali	Bölücek
	210-517	İsmail Oğlu Ali	Kale-i bala
	214-527	Mehmed Bin Ali	Şehreküstü
	220-553	Yusuf	Bölücek
	227-553	İkizöyüklü Hacı Hasan	İkizöyük
	229-556	İbrahim Bin Halil	Doğmalar
	237-569	Mehmed Bin İbrahim	İshakiye
	74 – 170	Ali Oğlu Hasan	Hacı Evran
Çerçi Süleyman Mahallesi	50-63	Kavas Mehmed	…….

Temettu'at defterleri içerdiği bu bilgi ile nakil eden aileler ve nakil ettikler yerler hakkında bilgi edinmemizi sağlamaktadır. Yukarıdaki tablo H. 1261 / M. 1845 yılına ait Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinden nakil edenleri göstermektedir. Yukarıda yazılan haneler Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde vergi yükümlüsü olmayan ancak bundan önceki kayıtlarda vergi yükümlüsü olan haneleri içermektedir. Bu bilgi ile hem ailelerin önceden yaşadığı yer hakkında hem de Kütahya şehrindeki nüfus hareketliliği hakkında bilgi edinilebilir. Yukarıdaki tablo ışığında, 3 hanenin Bölücek mahallesine, 1 hanenin Hacı Evran mahallesine, 1 hanenin Kale-i bala mahallesine, 1 hanenin Şehreküstü mahallesine, 1 hanenin İkizöyük karyesine, 1 hanenin Doğmalar karyesine, 1 hanenin İshakiye mahallesine,1 hanenin Yukarı Viran karyesine, Çerçi Süleyman Mahallesinden nakil eden 1 hanenin başka bir yere nakil ettiği görülmektedir. Bu verilere dayanarak Bölücek mahallesine yapılan nakillerin daha çok olduğunu söyleyebiliriz.

2.1.3. Yerleşim Yerlerinde Kullanılan Şahıs İsimleri

Temettu'at defterleri daha öncede bahsettiğimiz gibi vergi mükellefi olan erkek nüfus hakkında bilgi vermektedir. Verilerden bayan nüfusu hakkında herhangi bir tespitte bulunmak mümkün değildir. Çünkü XV. ve XVII. yüzyıllar arasında vergi amaçlı tahrir defterlerinde de olduğu üzere, bayanlar vergi dışı kabul edildiği için temettu'at defterlerinde bayanlar hakkında bilgi verilmez. Ancak temettu'at vergisi mükellefi olan erkek nüfus hakkında detaylı bilgiler elde edinilebilir. Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinde vergi mükellefi olan erkek isimleri sıralanmıştır.

Tablo 2.3. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde Kullanılan Şahıs İsimleri.

İsimler	**Saray Mahallesi**	**Çerçi Süleyman Mahallesi**	**Toplam**
Abdullah	8	9	**17**
Abdulbaki	1	-	**1**
Abdurrahman	4	-	**4**
Abdülcelil	3	-	**3**
Abdülkadir	2	-	**2**
Ahmed	21	8	**29**
Ali	19	6	**25**
Ebubekir	3	-	**3**
Ebubekir Mehmed	1	-	**1**
Eyüb	1	-	**1**
Feyzi	1	-	**1**
Halil	13	4	**17**
Hasan	24	9	**32**
Hasan Fehmi	1	-	**1**
İbrahim	16	9	**25**
İhsan	1	-	**1**
İsa Hasan	1		**1**
İsa Mehmed	1	-	**1**
İsmail	12	3	**15**
Mehmed	38	15	**53**
Mehmed Ali	3	1	**4**
Memsi	1	-	**1**
Mistan	-	1	**1**
Mustafa	25	4	**29**
Osman	5	-	**5**
Ömer	7	1	**8**
Salih	8	-	**8**
Süleyman	6	3	**9**
Şakir	1	-	**1**
Veli	-	1	**1**
Yafes	1	-	**1**
Yakub	1	-	**1**
Yusuf	3	-	**3**
Toplam	**231**	**74**	**305**

Bu tablonun verdiği bilgiler ışığında;

Saray mahallesinde; Hz. Peygamber'in ismine atfen konulan Mehmet ismi, en çok kullanılan isimdir. Hz. Peygamber'in ikinci ismi olan Mustafa, en çok kullanılan ikinci isim olarak gözümüze çarpmaktadır. Hz. Peygamber'in torunu olan Hz. Hasan'ın ismi, en çok kullanılan üçüncü isimdir. Ayrıca Hz. Peygamber 'in ismine atfen konulan Ahmed ismi ve Hz. Peygamber'in damadı olan Hz. Ali'nin ismi de yaygın olarak kullanılmıştır.

Çerçi Süleyman Mahallesinde; en çok kullanılan isim Hz. Peygamber'in adına atfen konulan Mehmed ismidir. Allahın kulu anlamına gelen Abdullah ismi, en çok kullanılan ikinci isim olarak gözümüze çarpmaktadır. Hz. Peygamber'in ismine atfen konulan Ahmed ismi ise en çok kullanılan üçüncü isimdir.

Her iki mahalleye bakacak olursak; Mehmed, Ahmed, Mustafa, Hasan, Ali ve Abdullah isimlerinin yaygın olduğu görülmektedir.

2.2. YERLEŞİM BİRİMLERİNİN GELİRLERİ

Bir ülke ekonomisinde, gelir kaynakları sektörlere göre dağılım göstermektedir. Bölgenin fiziki şartları, ekonomik potansiyeli ve ekonomik çeşitliliği oluşturmaktadır. Şehirde üretim ve tüketim alanlarının bulunması, çok çeşitli gelir kaynaklarının oluşmasına neden olmaktadır.

Temettu'at defterleri, bize kaydı tutulan bölgenin ekonomik potansiyeli ile ilgili bilgileri yansıtmasından dolayı önem arz etmektedir. Bu defterler sayesinde, bölgenin ekonomik potansiyeli ve iktisadi gücü hakkında bilgiler elde edilebilmekteyiz. Bu defterler vergi gelirlerinin hesaplanmasında ana etken olan insanların uğraşlarını ve gelirlerini bize yansıtması açısından kıymetlidir. Bu defterlerde hesaplanan vergiler ve bölgelenin ekonomik durumunu, gelir adaletini ve gelir seviyelerini göstermesi açısından önemlidir.

Aşağıdaki tabloda; Kütahya'nın Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinin gelir ortalamaları gösterilmektedir. Ayrıca bu mahallelerdeki gelir ortalamasının üstünde ve altında olan hanelerin sayıları da mevcuttur ;

Tablo 2.4. Hicri 1261 Yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Toplam Hane Geliri ve Gelir Ortalaması.

Mahalle Adı	Hane Sayısı	Toplam Geliri (Kuruş)	Gelir Ortalaması (Kuruş)	Ortalama Altı Hane	Ortalama Üstü Hane
Saray Mahallesi	204	105.469	524,721	130	74
Çerçi Süleyman Mahallesi	44	11.365	323,568	24	20
Toplam	**248**	**116.834**	**-**	**154**	**94**

Saray mahallesinde toplam gelir 105.469 kuruştur. Bu mahallenin gelir ortalaması 524,721 kuruştur. Ortalama altı hane sayısı 130 iken, ortalama üstü hane sayısı ise 74 'tür.

Çerçi Süleyman Mahallesinde toplam gelir 11.365 kuruştur. Bu mahallenin gelir ortalaması 323,568 kuruştur. Ortalama altı hane 24 iken, ortalama üstü hane sayısı ise 20'dir

Saray mahallesinin gelir ortalaması daha yüksektir. Gelir seviyesi yüksek olmasına rağmen gelir dağılımında denge bulunmamaktadır. Çerçi Süleyman Mahallesinin gelir seviyesi Saray mahallesine göre daha düşüktür. Gelir dağılımı ise Saray mahallesine göre daha dengelidir.

Temettu'at defterleri sayesinde maddi bakımdan yüksek olan hanelerin tespiti de mümkündür. Aşağıdaki tabloda, H. 1261 / M. 1845 yılında Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinin temettu'at defterlerinde geliri ortalamanın çok üstünde olan 3 hane mevcuttur.

Tablo 2.5. Hicri 1261 Yılında Saray Çerçi Süleyman Mahallesinde En Zengin Üç Hane.

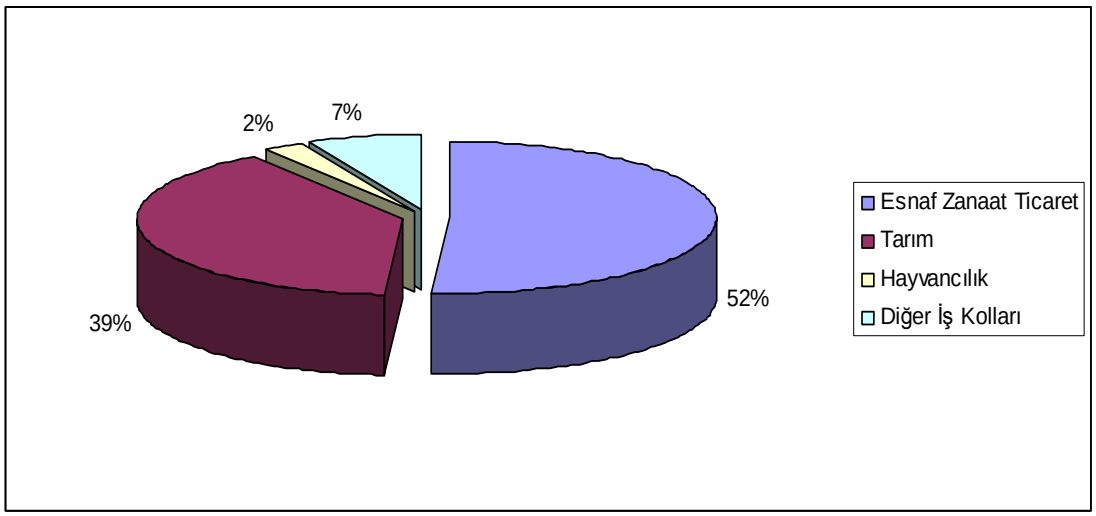
Mahalle	**Zenginlik Sıralaması**	**Hane**	**Numro**	**Ad**	**Meslek/Uğraş**	**Serveti**
Saray Mahallesi	**1.**	……	……	Hasan Bin Halil	Süvari	18.014
	2.	204	500	Haznedaroğlu Murad	Timarlu Süvari	4.230
	3.	41	413	Mehmed oğlu Ahmed	Kasab	1.543
Çerçi Süleyman Mahallesi	**1.**	18	34	Ahmed	Duhancı	623
	2.	5	16	Hasan Oğlu Ahmed	Zabit	572
	3.	34	59	İbrahim	Yorgancı	533

Tablo 2.6. Hicri 1261 Yılında Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde En Zengin Haneler

Mahalle isimleri	**Hane**	**Numro**	**Ad**	**Meslek**	**Gelir**
Saray Mahallesi	--.	…--.	Hasan Bin Halil	Süvari	18.014
Çerçi Süleyman Mahallesi	18	34	Ahmed	Duhancı	623

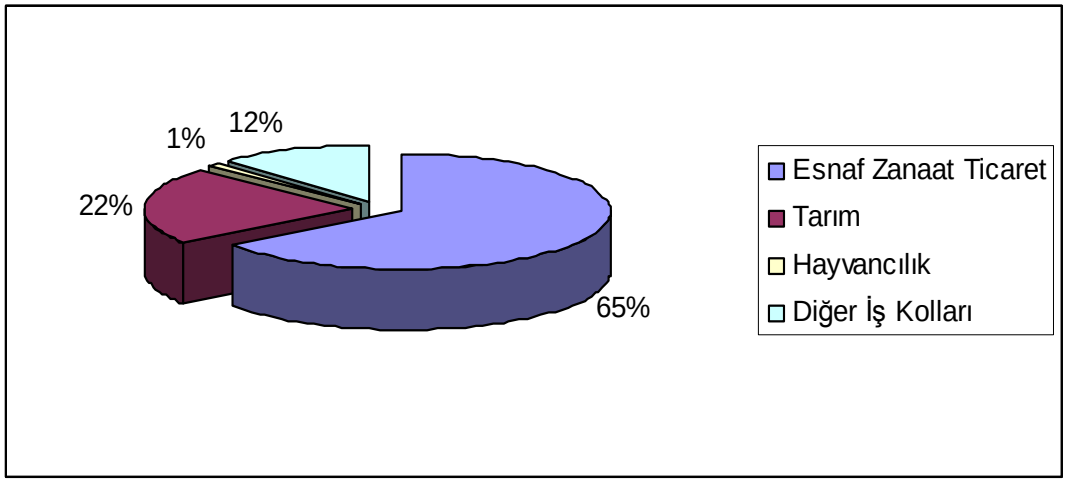
Temettu'at defterlerinden gelir kaynakları hakkında da önemli veriler elde edilmektedir. Aşağıda, Saray Mahallesinin gelir kaynakları hakkında bilgi veren bir grafik sunulmaktadır.

Grafik 2.1. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesinin Gelir Kaynakları

Bu tabloya göre, Saray mahallesinde nüfusun % 52' si esnaflık, zanaatkarlık ve ticaretle uğraşmaktadır. % 39'u tarım gelirlerine sahiptir. % 2 gibi düşük gibi düşük oranda hayvancılık mevcuttur. Farklı iş kollarında iştigal edenlerin oranı ise % 7'dir.

Grafik 2.2. Hicri 1261 Yılına Ait Çerçi Süleyman Mahallesinin Gelir Kaynakları.

Buna göre, Çerçi Süleyman Mahallesinde nüfusun % 65' i esnaflık, zanaatkarlık ve ticaretle uğraşmaktadır. % 22 'si tarım gelirlerine sahiptir. % 1 gibi bir oranda hayvancılık mevcuttur. Farklı iş kollarında iştigal edenlerin oranı ise % 22'dir.

Kütahya'nın Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde, en önemli gelir kaynağı doğal olarak esnaflık, zanaatkarlık ve ticarettir. Bundan sonra en önemli gelir kaynağını tarım oluşturur. Diğer iş kollarının gelir kaynaklarına oranı az olsa da en önemli üçüncü gelir kaynağıdır. Hayvancılık gelir kaynakları arasında katkısı en az olan uğraştır.

2.3. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ İŞ KOLLARI

Meslek, sosyal yapıyı en iyi yansıtan unsurların başında gelmektedir. Meslek, fertlerin hayatını idame ettirmesini sağlayan ve fertlerin sosyal statüsünü belirleyen temel unsurdur.

Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerine ait temettu'at defterlerinde icra edilen meslekler kayıtlıdır. Bu kayıtlar sayesinde bölgenin mesleki çeşitliliği ve iş kolları hakkında bilgi edinebilmemiz mümkündür. Bu açıdan mesleklerin belirlenmesi ve bu mesleklerin göz önünde bulundurulması, bu mahalleler hakkında daha sağlıklı yorumlar yapabilmemizi sağlayacaktır

Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde meslekler ve bu mesleklerin dağılımı şöyledir; Saray mahallesinde 46 çeşit meslek icra edilmektedir. Hiç şüphesiz ki bu çeşitliliğin nedeni, Saray mahallesindeki hane çokluğu ve kentsel yaşamın getirmiş olduğu ticaret ve zanaat kollarına ortaya çıkaran elverişli koşullardır. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise 16 çeşit meslek bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Kütahya'nın Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde icra edilen meslekler mevcuttur;

Tablo 2.7. H. 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerindeki Meslekler.

Meslekler	**Saray Mahallesi**	**Çerçi Süleyman Mahallesi**	**Toplam**
Asker	8	-	**8**
Atmacı	1	-	**1**
Ayak taciri	2	1	**3**
Bağçıvan	5	-	**5**
Bakkal	4	-	**4**
Baltacı	1	-	**1**
Berber	15	2	**17**
Çoban	2	-	**2**
Çuvacı	1	-	**1**
Dağcı	15	6	**21**
Debbağ	7	1	**8**
Dellal	4	-	**4**
Demirci	-	4	**4**
Dibekçi	2	-	**2**
Dikici	7	8	**15**
Duhancı	2	1	**3**
Erbab-ı zaamet	2	2	**4**
Eskici	1	2	**3**
Fıkıh maslahatçısı	1	-	**1**
Haffaf	1	-	**1**
Hasırcı	1	-	**1**
Hattat	1	-	**1**
Hitabkeş	8	-	**8**
İmam	1	-	**1**
İtmekçi	1	-	**1**
Kahveci	1	1	**2**
Kasab	6	-	**6**
Koltukçu	2	1	**3**
Kovacı	3	-	**3**
Kürekçi	1	-	**1**
Mestçi	-	1	**1**
Mıhçıyan	1	-	**1**
Ölçekçi	1	-	**1**
Rençber	6	-	**1**
Sağıcı	6	-	**1**
Satıcı	1	-	**1**
Sedirci	3	-	**3**
Simitçi	-	1	**1**
Süvari	2	2	**4**
Şıracı	2	-	**2**
Tabutçu	3	-	**3**
Tellak	1	-	**1**
Timarlı sipahi	1	-	**1**
Tüccar	1	-	**1**
Vezinci	-	1	**1**
Yaturcu	3	-	**3**
Yorgancı	-	1	**1**
Zabit	1	2	**3**
Zerzevatçı	1	-	**1**
Ziraatçi	23	1	**24**
Toplam	**162**	**38**	**200**

Saray mahallesinde toplam 162 meslek sahibi vardır. Bu mahallede en çok icra edilen meslek grubunun Ziraatçi olduğu, bu mesleği 23 kişinin icra ettiği görülür. En çok icra edilen ikinci meslek Dağcılık [73] ve Berberlik olup, bu meslekleri 15'er kişi yapmaktadır. En çok icra edilen üçüncü meslek ise hitabkeşlik ve askerliktir. Bu meslekleri 8' er kişi icra etmektedir.

Çerçi Süleyman Mahallesinde meslek sahibi olan kişi sayısı 38'dir. En çok icra edilen meslek dikiciliktir. Bu mesleği 8 kişi icra etmektedir. En çok icra edilen ikinci meslek ise Dağcılık mesleğidir. Bu mesleği 6 kişi yapmaktadır. En çok icra edilen üçüncü meslek ise Demirciliktir. Bu mesleği 4 kişi icra etmektedir.

Bu verilere göre, kentsel kesimde ekonomik hayatın ihtisas kazandığını söylememiz mümkündür. Saray mahallesinde 46 çeşit ayrı meslek bulunmaktadır. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise 16 çeşit meslek bulunmaktadır.

Temettu'at defterlerinde hane reisleri ve fertlerin mesleklerinin yazılmış olması, dönemin ekonomik ve sosyal profilinin çıkarılması bakımından önemlidir. Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerindeki meslek, zanaat ve ticari iş kollarının tespit edilmesi, yerleşim yerlerindeki mesleklere ait geliri ortaya koymamızı mümkün kılmaktadır. Ancak Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesi temettu'at defterlerinde bazı mesleklere ait gelirler mevcut değildir. Bu yüzden bazı mesleklerle ilgili bir gelir bilgilerine sahip değiliz. Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerindeki meslek gelirleri mevcuttur;

[73] *Dağcılık*; Dağlardan odun kesen ve bu odunları şehirlerde satan kişilere verilen ad.

Tablo 2.8. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerine Ait Meslek Gelirleri.

Meslekler	**Saray Mahallesi (Kuruş)**	**Çerçi Süleyman Mahallesi (Kuruş)**	**Toplam (Kuruş)**
Atmacı	1.266	-	**1.266**
Ayak taciri	651	650	**1.301**
Bağçıvan	1.840	-	**1.840**
Bakkal	1.314	450	**1.764**
Baltacı	300	-	**300**
Berber	4.600	30	**4.630**
Çoban	200	-	**200**
Çuvacı	300	-	**300**
Dağcı	6.730	2.093	**8.823**
Debbağ	1.650	270	**1.920**
Dellal	1.250	-	**1.250**
Demirci	-	550	**550**
Dibekçi	550	-	**550**
Dikici	1.730	1.751	**3.481**
Duhancı	920	450	**1.370**
Erbab-ı zeamet	900	821	**1.721**
Eskici	-	200	**200**
Hasırcı	300	-	**300**
Hattıkeş	1.072	-	**1072**
Hitabkar	600	-	**600**
Hitabkeş	3.591	-	**3.591**
İmam	109	-	**109**
Kahveci	1.225	500	**1.725**
Kasab	3.048	-	**3.048**
Koltukçı	620	423	**1.043**
Kovacı	325	-	**325**
Kovacı	500	-	**500**
Kürekçi	283	-	**283**
Mestçi	-	250	**250**
Ölçekçi	150	-	**150**
Rençber	4.089	-	**4.089**
Sağıcı	300	-	**300**
Sedirci	600	-	**600**
Şıracı	1.092	-	**1.092**
Tabutçu	440	-	**440**
Timarlı sipahi	4.533	-	**4.533**
Tüccar	470	-	**470**
Vezinci	-	350	**350**
Yaturcu	650	-	**650**
Zabit	-	672	**672**
Zerzevatçı	1.024	-	**1.024**
Ziraatçi	16.015	515	**16.530**
Toplam	**65.237**	**9.975**	**75.212**

Saray mahallesinde; geliri en fazla olan meslek, ziraatçiliktir. Geliri en fazla olan ikinci meslek ise berberliktir. En fazla gelir getiren üçüncü meslek ise timarlı sipahiliktir.

Çerçi Süleyman Mahallesinde; en çok gelire sahip olan meslek kolu dağcılıktır. En fazla geliri olan ikinci meslek ise dikiciliktir. En fazla geliri olan üçüncü meslek ise erbab-ı zeamettir.

Saray mahallesinde meslek geliri olarak, ziraatçilik, dağcılık ve berberlik ön plana çıkmıştır. Çerçi Süleyman Mahallesinde, dağcılık, dikicilik ve erbab-ı zaamet gibi meslek kolları gelirleriyle ön plandadır.

2.4. YERLEŞİM YERLERİNDEKİ TARIM GELİRLERİ

Kentsel kesim, tarım gelirleri olarak fakir olan yerlerdendir. Kentlerde esnaflık ticaret gibi kollar daha yoğun olarak icra edilmektedir. Bu nedenle Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde tarım ile ilgilenenlerin oranı, esnaflık, zanaatkarlık ve ticari iş kolları ile ilgilenenlerin sayısından azdır. Tarım ile ilgilenenlerin çoğu, tarım faaliyeti ile birebir ilgilenmemekte olup, bu faaliyeti başka kimselerle ortaklaşa olarak icra etmektedirler.

Saray mahallesinde toplam olarak 63 hane toprak sahibidir. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise 11 hane toprak sahibidir. Saray mahallesinde geliri toprağa dayanan hane sayısı 23'tür. Çerçi Süleyman mahallesinde geliri toprak geliri olan hane sayısı ise 1'dir.

Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinin sakinlerine ait topraklar ve bu topraklardan elde edilen gelirler mevcuttur;

Tablo 2.9. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesi Sakinlerinin Arazileri ve Bu Arazilerden Elde edilen gelirler.

Arazi Çeşiti	**Saray Mahallesi**		**Çerçi Süleyman Mahallesi**	
	Dönüm	**Geliri (Kuruş)**	**Dönüm**	**Geliri (Kuruş)**
Mez'ru [74] Tarla	1.010	9.277	493	2.230
Meyve Bağçesi	15	387	1	40
Sebze Bağçesi	2	500	-	-
TOPLAM	**1.027**	**10.164**	**494**	**2.270**

Bu tablonun bize verdiği bilgiler ışığında;

Saray mahallesi sakinlerinin toplam arazisi 1.027 dönümdür. 1.027 dönümün, 1.010 dönümü mezru tarladır. 15 dönümü ise meyve bahçesidir. 2 dönüm ise sebze bahçesinden ibarettir. Bu arazilerden elde edilen gelir ise 10.164 kuruştur.

Çerçi Süleyman Mahallesi sakinlerinin toplam arazisi 494 dönümdür. 494 dönümün 493 dönümü mezru tarladır. Sadece 1 dönüm meyve bahçesi bulunmaktadır. Sebze bahçesi ise bulunmamaktadır. Bu arazilerden elde edilen toplam gelir 2.270 kuruştur.

2.5. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ HAYVANCILIK

2.5.1. Büyükbaş Hayvancılık

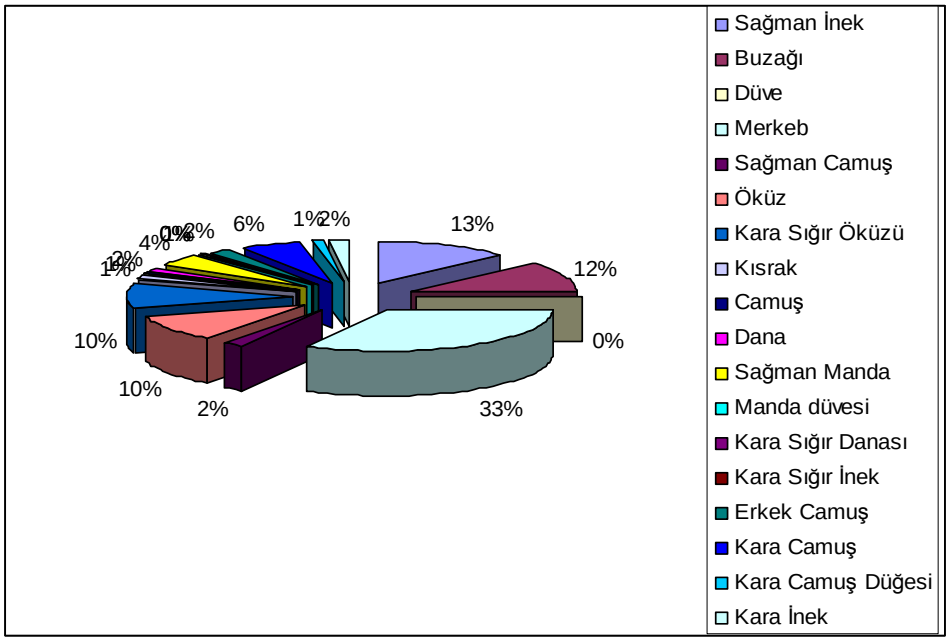
Kütahya'nın Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde, insanlar hayvancılığı ticari amaç ile yapmamışlardır. İnsanlar, günlük süt ihtiyaçlarını ve ulaşımını sağlamak için hayvanlardan yararlanmışlardır. Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde yaşayanlara ait büyükbaş hayvanlar mevcuttur;

[74] *Mez'ru*: ekilen, biçilen.

Tablo 2.10. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerindeki Hayvan Sayısı

Hayvan Cinsi	**Saray Mahallesi**	**Çerçi Süleyman Mahallesi**	**Toplam**
Sağman İnek	33	2	**35**
Buzağı	31	1	**32**
Düve	1	-	**1**
Merkeb	82	9	**91**
Sağman Camuş	4	-	**4**
Öküz	25	-	**25**
Karasığır öküzü	25	4	**29**
Kısrak	3	-	**3**
Camuş	2	-	**2**
Dana	6	-	**6**
Sağman manda	11	-	**11**
Manda düvesi	1	-	**1**
Karasığır danası	1	-	**1**
Karasığır inek	-	3	**3**
Erkek çamuş	3	-	**3**
Kara Camuş	15	-	**15**
Kara camuş düğesi	2	-	**2**
Kara inek	5	-	**5**
Toplam	**250**	**19**	**269**

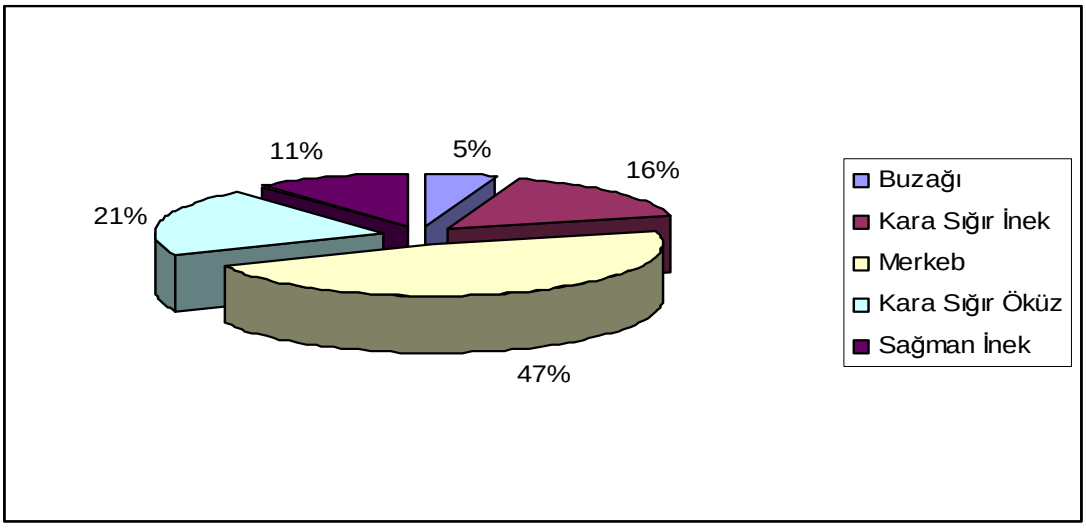
Grafik 2.3. Saray Mahallesine Ait Büyükbaş Hayvanların Toplam Hayvan Sayılarına Oranları.

Saray mahallesinde; insanların bir yerden bir yere mal taşımasını sağlayan ve ulaşım aracı olarak görülen merkeb, en çok elde tutulan hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı %33' tür. İnsanların günlük süt ihtiyacını sağlayan sağman inek, en çok elde tutulan ikinci hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı %13'tür. Buzağı, en çok elde tutulan üçüncü hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı %12'dir. İnsanların tarla işi için kullandıkları hayvan olan öküz ve karasığır öküzü, toplam hayvan sayısının %10' unu oluşturmaktadır. Bu hayvanlar dördüncü sırada yer almaktadır.

Kütahya Çerçi Süleyman Mahallesinde; toplam 19 büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanlarla ilgili veriler aşağıdaki grafikte mevcuttur;

Grafik 2.4. Hicri 1261 Yılında Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Büyükbaş Hayvan Oranları

Çerçi Süleyman Mahallesinde; En çok elde tutulan hayvan merkeb'tir. Merkeb toplam hayvan sayısına oranı % 47'dir. Karasığır öküzü, en çok elde bulunan ikinci hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı ise % 21'dir. Karasığır ineği, en çok elde tutulan üçüncü hayvan olup, toplam hayvan sayısına oranı ise % 16'dır.

Her iki mahallede en çok elde tutulan hayvan merkeb'tir. Ayrıca her iki mahallede sağman inek, öküz, karasığır inek ve karasığır öküzü yaygın olarak yetiştirilmektedir.

2.5.2. Küçükbaş Hayvancılık

Temettu'at defterlerinde küçükbaş hayvanlar da kaydedilmiştir. İnsanlar, küçükbaş hayvanlardan daha çok süt, et, yün gibi ihtiyaçlar doğrultusunda yararlanılmıştır.

Saray mahallesinde küçükbaş hayvan bulunmasına rağmen Çerçi Süleyman Mahallesinde küçükbaş hayvan bulunmamaktadır. Bunun nedeni olarak ise şu söylenebilir; Çerçi Süleyman mahallesinin, Saray mahallesine oranla daha az sayıda haneye sahip olması ve Çerçi Süleyman Mahallesi sakinlerinin kentsel yaşamın, hayvancılığa getirdiği olumsuz etkiler nedeniyle hayvancılığa önem vermemeleridir.

Aşağıdaki tabloda Saray Mahallesi sakinlerine ait küçükbaş hayvan sayıları ve cinsleri mevcuttur;

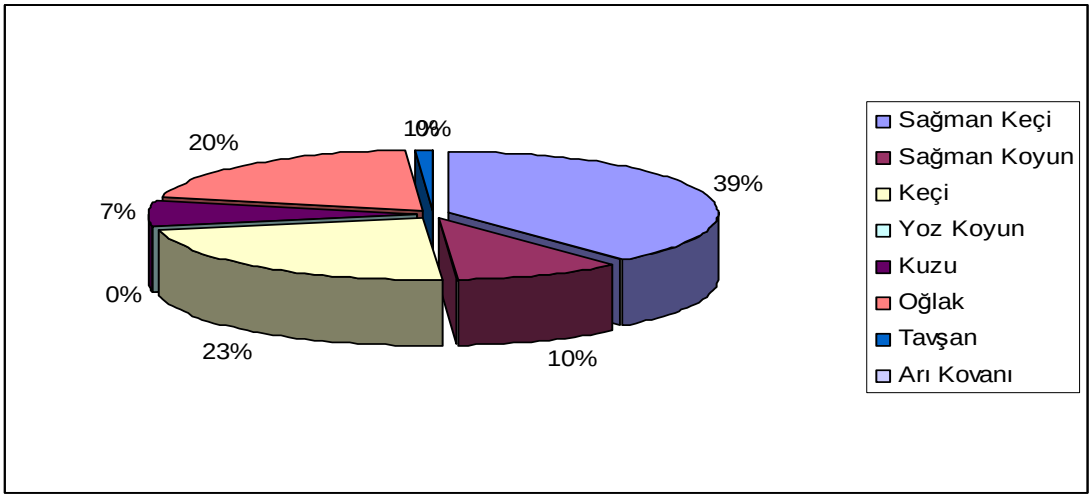
Tablo 2.11. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesi Sakinlerinin Küçükbaş Hayvanlarının Sayıları.

Hayvan Cinsi	**Hayvan Sayısı**
Sağman keçi	136
Sağman koyun	34
Keçi	80
Yoz koyun [75]	1
Kuzu	26
Oğlak	71
Tavşan	2
Arıkovanı	1
Toplam	**351**

Kütahya Saray mahallesinde toplam 351 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanların, toplam hayvan sayısına oranları aşağıdaki grafikte mevcuttur;

[75] *Yoz koyun*; Kısır koyun.

Grafik 2.5. Hicri 1261 Yılına Ait Saray Mahallesinde Yetiştirilen Küçükbaş Hayvanların Oranları.

Yukarıda yer alan tablo ve grafiğin verdiği bilgiler ışığında ;

Saray mahallesinde toplam hayvan sayısı 351'dir. Sağman Keçi, en çok yetiştirilen hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı % 39'dur. Keçi, en çok yetiştirilen ikinci hayvandır Toplam hayvan sayısına oranı % 23'tür. Oğlak, en çok yetiştirilen üçüncü hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı % 20'dir. Kuzu, en çok yetiştirilen dördüncü hayvandır. Toplam hayvan sayısına oranı % 7'dir. Ayrıca 2 baş tavşan bulunmaktadır. Saray mahallesinde arıcılıkla ilgilenen hane sayısı 1'dir. Bu hanenin sadece 1 adet arı kovanı bulunmaktadır**.**

Saray mahallesinde küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin az olmasının nedeni ise şunlardır; Kentsel çevrenin oluşturduğu elverişli şartlar ticareti geliştirmiştir. Hayvancılık bu şartlardan olumsuz etkilenmiştir. Buna bağlı olarak da, bu mahallelerde hayvancılık geliri, gelir kaynakları arasında çok az öneme sahip olmuştur.

2.5.3. Yerleşim Birimlerinde Hayvancılık Gelirleri

Temettu'at defterlerinde, gayr-i menkullerden sonra hayvanlar yazılmıştır. Bu defterlerde hayvanın cinsi kayıt altına alındıktan sonra eğer hayvan bir gelir getiriyorsa geliri de yazılmıştır. Kentsel kesim halkının günlük süt ihtiyacını karşılamak için yetiştirdikleri sağman olarak tabir edilen hayvanlardan gelir elde edildiği düşünülerek bu hayvanların kayıtları tutulduktan sonra bu hayvanların yıllık getirisi temettu'at defterlerine kaydedilmiştir.

Hiç şüphesiz ki, Osmanlı şehri, esnaflık, zanaatkarlık ve ticari gibi iş kollarının geliştiği alanlardır. Bu nedenle şehirlerde, hayvancılığa kırsal kesimden daha az önem verilmektedir. Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde, hayvanı olan hane sayısının az olması hayvancılıktan elde edilen gelirin az olmasına neden olmaktadır. Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerindeki hayvanlardan elde edilen gelirler mevcuttur;

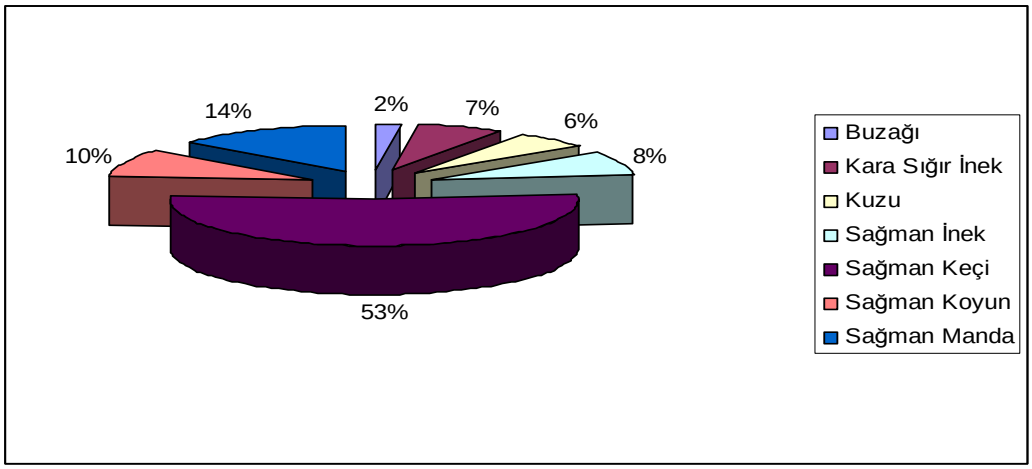
Tablo 2.12. Hicri 1261 Yılına Ait Saray ve Çerçi Süleyman Mahallelerinde Geliri Kayıt Edilen Hayvan Sayıları ve Gelirleri.

Vergi Alınan Hayvan Cinsi	**Saray Mahallesi**		**Çerçi Süleyman Mahallesi**	
	Baş Sayısı	**Geliri (Kuruş)**	**Baş Sayısı**	**Geliri (Kuruş)**
Buzağı	23	24	-	-
Karasığır ineği	-	-	5	100
Kuzu	12	82	-	-
Sağman İnek	4	80	2	40
Sağman keçi	111	798	-	-
Sağman koyun	29	142	-	-
Sağman manda	11	220	-	-
Toplam	**190**	**1.346**	**7**	**140**

Bu tablonun bize verdiği bilgiler ışığında; Saray mahallesinde geliri kayıt altına alınan 190 hayvan bulunmaktadır. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise geliri kayıt altına alınan 7 baş hayvan mevcuttur.

Her iki mahalleye ait toplam hayvan geliri 1.486 kuruştur. Bu gelirin, hayvanlara göre oranı aşağıdaki grafikte yer almaktadır;

Grafik 2.6. Toplam Hayvan Gelirlerinin Hayvanlara Göre Oranları

Sağman keçi, hayvanlardan elde edilen gelirin % 53‘ ünü oluşturmakta olup, gelir sıralamasında birincidir. Hayvancılıktan elde edilen gelirin % 14’ ünü oluşturan sağman manda, hayvan geliri sıralamasında ikinci hayvandır. Toplam hayvan gelirinin %10’unu oluşturan sağman inek, hayvan geliri sıralamasında üçüncüdür.

2.6. YERLEŞİM BİRİMLERİNDEKİ DÜKKÂN GELİRLERİ

Kentsel kesimin gelir kaynaklarında biriside dükkân gelirleridir. Temettu’at defterlerinde, dükkân sayısı verilmiş ve bunlara ait gelirler kaydedilmiştir. Esnaflığın ve ticari iş kollarının yoğun olduğu şehirlerde, dükkân gelirlerinin olması doğaldır. Bu gelirler temettu’at defterlerinde icar-ı senevisi diye geçmekte olup bu tabir, elde edilen yıllık gelir anlamına gelmektedir. Temettu’at defterlerinde adı geçen dükkan-ı kıt’a terimi kişinin tasarrufu kendisinde olan dükkan çeşididir. Temettu’at defterlerinde geçen başka bir tabir olan, Nısf-ı dükkan-ı kıta adı verilen dükkan çeşidi ise kişinin kendi haricinde bir ortak ile dükkanı tasarruf etmesidir. Aşağıdaki tabloda Saray Mahallesine ait dükkan cinsleri ve bu dükkanlardan elde edilen gelirler mevcuttur;

Tablo 2.13. Hicri 1261 Yılında Saray Mahallesine Ait Dükkanlar ve Dükkan Gelirleri.

Dükkan Cinsi	**Saray Mahallesi**	
	Adet	**Geliri (Kuruş)**
Nısf-ı dükkan-ı kıt'a	1	274
Dükkan-ı kıt'a	14	1.533
Toplam	**15**	**1.807**

Saray Mahallesine ait dükkan gelirleri 1.807 kuruştur. 1.807 kuruş gelirin 1.533 kuruşunu kişinin kendi tasarrufunda olan dükkan çeşidi olan dükkan-ı kıta olarak adlandırılan dükkan cinsine aittir. 1.807 kuruşun 274 kuruşu ortaklı dükkan anlamına gelen Nısf-ı dükkanı kıta cinsinden olan dükkan çeşidine aittir.

2.7. YERLEŞİM BİRİMLERİNİN ÖDEDİĞİ VERGİLER

Sanayi öncesi ekonomide vergilendirme, gelir dağılımının temel mekanizmasıdır. Osmanlı Devleti sanayisi az gelişmiş ve devamlı savaş halinde olan bir devletti. 19. yüzyıla gelindiğinde ekonomide çeşitli reformları yapma zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Temettu'at defterleri, işte bu zorunluluğun getirdiği bir sonuç olarak halkın mallarının yazılması ve gelir seviyelerinin tespiti için kullanılmıştır. Bu defterlerde halkın ödediği vergiler kaydedilmiştir. İncelediğimiz Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinin temettu'at defterleri kayıtlarında iki çeşit vergi karşımıza çıkmaktadır. Bunlar ise virgü-yi mahsusa ve bedel-i aşardır.

2.7.1. Virgü-yi mahsusa

Osmanlı bütçelerinde vergi olarak adlandırılan virgü-yi mahsusa, kişiye özel vergidir. Bu vergi Tanzimat fermanı ile ortaya çıkmıştır. Devlet, olağanüstü giderlerini normal gelirlerle karşılayamamaktaydı. Bu giderleri karşılamak amacıyla, memleketin erkek nüfusundan kişiye özel vergi alarak bu açığı giderme amacıyla bu vergi konmuştur.[76] Temettu'at defterlerinde bu vergiye ait kayıtlar bulunmaktadır. Bu defterler sayesinde tahriri yapılan bölgenin virgü-yi mahsusa vergilerini, bunların miktarlarını ve virgü-yi mahsusa mükelleflerinin sayısı tespit edilir. Ödeme gücümün miktarı tebaanın arazi, hayvan, zanaat gelirlerine göre belirlenir.

[76] Şener, *a.g.e.* , s. 94.

Aşağıdaki tabloda Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine ait virgü-yi mahsusa ile mükellef olan hanelerin sayısı mevcuttur;

Tablo 2.14. Hicri 1261 yılında, Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine Ait Virgü-yi Mahsusa Mükelleflerinin sayıları ve Toplam vergi miktarları.

Mahalle Adı	**Mükellef Kişi**	**Toplam Vergi Miktarı (Kuruş)**	**Ortalama (Kuruş)**
Saray Mahallesi	183	7.056	38,55
Çerçi Süleyman Mahallesi	42	1.430	34,04
Toplam	**225**	**8.486**	**36,045**

Saray mahallesinde vergi mükellefi olan hane sayısının 183' tür. Saray mahallesine ait 204 hane tahriri yapılmış olmasına rağmen bazı haneler virgü-yi mahsusa ile mükellef tutulmamıştır. Böylece, virgü-yi mahsusa ile mükellef olanların sayısı 183'e düşmüştür. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise toplam 42 mükellef mevcuttur.

Saray mahallesinde toplam virgü-yi mahsusa vergisi toplamı 7.056 kuruştur. Mükellef başına düşen ortalama vergi ise 38,55 kuruştur.

Çerçi Süleyman Mahallesinde toplam virgü - yi mahsusa vergisi toplam 1.430 kuruştur. Mükellef başına düşen ortalama virgü-yi mahsusa vergisi ise 34,04 kuruştur.

Her iki yerleşim biriminde toplam 225 mükellef vardır. Bu mükelleflerden alınan toplam vergi 8.486 kuruştur. Mükellef başına alınan verginin ortalaması ise 36,045 kuruştur.

2.7.2. Aşar vergisi

Aşar vergisi, aslında öşür'dür. Öşür, onda bir manasına gelip, elde edilen toprak mahsulünden onda bir oranında alınan şer'i bir vergidir. Ancak bu vergi Tanzimat fermanının getirdiği mali yenilikler çerçevesinde ortadan kaldırılmıştır. Tanzimat fermanından sonra bedel-i aşar olarak adlandırılmıştır. Temettu'at defterlerinde geçen "*bedel-i aşarı"* tabiri, aşar vergisi veren hanelerin kayıtları ile ilgilidir.

Aşağıdaki tabloda, aşar vergisi mükelleflerinin sayıları ve vergi gelirleri mevcuttur;

Tablo 2.15. Aşar Vergisi Mükellefleri ve Toplam Aşar Vergisi Miktarı.

Mahalle Adı	**Aşar Vergisi Mükellef Sayısı**	**Aşar vergisi toplam (Kuruş)**
Saray Mahallesi	13	383

Saray mahallesinde aşar vergisi alınan hane sayısı 13 ‘ tür. Buradan alınan toplam aşar vergisi 383 kuruştur. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise aşar vergisi mükellefi yoktur.

Aşar vergisi toprak mahsulünden alınmaktadır. Saray mahallesinde, arazisi olan 63 hane bulunmaktadır. Arazisi bulunan 63 hanenin 13 ‘ünden vergi alınmasının nedeni, toprağı birebir işlemekte olduklarındandır. Geriye kalan 50 hane ise toprağı birebir işlememektedir. Bu yüzden bu hanelere ait bedel-i aşar vergisi alınmamaktadır. Çerçi Süleyman Mahallesinde arazi sahibi olan 23 hanenin hiçbiri tarım ile birebir uğraşmamaktadır. Bunun için bu vergi ile mükellef tutulmamışlardır

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

H.1261 TARİHLİ 08739 – 08742 NUMARALI TEMETTU'AT DEFTERLERİNİN TRANSKRİPSİYONU

3.1. SARAY MAHALLESİ (ML.VRD.TMT. NR. 08739) TEMETTU'AT DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

Nefs-i Kütahya mahallelerinden Saray mahallesinin müşehat defteri ve hesab defterüdür.

Hüdavendigar ahalisinin mahallerinden Nefs-i Kütahya mahallerinden Saray Mahallesi ahalilerinin emlak ve arazi temettu'atlarının hesab defterüdür.

Hane : *Mıhçıyan idiğü*

Numro : *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 000*

Kudcaklı oglı Hasan Efendi'nin emlak ve arazi temettu'atı

Şüheda-i kuza cani şerifinden hitablıktan meşvereten ahz itmiş olduğu vazifesi hususu / 167

Yirine tahminen temettu'atı / 138 guruş.

Hane ; *Süvari Takaatlerinden İdiğü*

Numro : *Virgisü yirine virmiş olduğu /020 guruş.*

Hasan bin Halil'in emlak ve temettu'atı

Merkumun meluf oldığı Kütahya sancağı ? altun çerisinden Ali Beg karyesinde ? 18014 akçe yazulan tebaa meluf olduğu vakası

Hane : *Hattıkeş idiğü.*

Numro : *Virgisü yirine virmiş olduğu / 030. guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden oglı Hasan Bin Mehmed'in emlak ve temettu'atı

Merkumun emlakına dair yirlerinde olmayub meluf olduğu hatt-ı keşlikten tahminen temett'atı /320 guruş.

Hane ; 4

Numro ; 7

Mahal-i mezburdan bölücek mahallesine nakil etmiş oldığı.

Mahal-i mezbur sekenesinden Atmacı oglı Mehmed emlak ve temettu'atı

Hane : 5 *Hitabkar idiğü*

Numro : 11 *Virgisü yirine virmiş olduğu/ 030 guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden Mehmed bin Abdülcelil emlak ve arazi temettu'atı

Merkeb Res'i /6

Merkumun emlakına dair yirlerinde olmayub meluf olduğu hitabkeşlikten yirine tahminen temettu'atı / 600 *guruş.*

Hane : 6 *Kasab zanaatinden idiğü*

Numro : 12 *Virgisü yirine virmiş olduğu.*

Numro : 13 *Talebe ulemasından idiğü.*

Hacı İbrahim bin Mehmed'in emlak ve arazi temettu'atı

Kara camuş res'i / 1

Dükkan-ı kıt'a icaretlerinden / 175.

Oglı Hafız Bin Hacı İbrahim kendü mütevelli oldığı dükkan-ı kıt' a /1

İcar-ı senevisi

50
10
+…….
60 Ticari irsal

Mahalli mihri

0205
1000
+……
1205 Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı.

Hane : 5 *Berber esnafundan idiğü*

Numro : 15 *Virgi-yü yirine virmiş olduğu / 30 guruş.*

Süleyman bin Yakub emlak ve temettu'atı

Sağman inek res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20 .

Mecmu'undan tahminen temettu'atı

020
000
+……
020 Meluf oldığından yirine temettu'atı

Hane : 7 *Bakkal esnafundan idiğü*

Numro : 18 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 65 guruş.*

Hacı Mehmed Bin Abdullah'ın emlak ve temettu'atı ve ayanlığı bozan oglı Hafız Mehmed

Merkumun emlakı ve arazisi yirinde olmayub meluf olduğu zanaatin yirine tebeyyin temett'atı / 250 *guruş*.

Hane : 9 *Yetum idiğü*

Numro : 17 *Virgi-yü yirine virmiş olduğu / 030 guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden Kılaf Mustafa oglı Salih bin Hacı Süleyman emlak ve temettu'atı

Merkumun Hacı Süleyman kuza oglının emlakına dair yirlerinde olmayub vaki an'esiyle idare olunmakta oldığı / 000 *guruş.*

Hane : 14 *Duhancı esnafundan idiğü*

Numro : 26 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 030 guruş.*

Tellak ogli Mustafa oglı Hacı İbrahim bin Hacı Mustafa'nın emlak ve arazi temettu'atı

Kara inek i res ' / 1

Nısf-ı dükkan-ı kıt'a / Merkumun iksad eyledüğü.

Mahalli mihri

000
620

+……..

620 *guruş.* Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı

Hane : 11 *Bakkal esnafundan idiğü*

Numro : 24 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 25 guruş.*

Kılaf Oglı Mustafa oglı Mehmed Bin Hacı Mustafa

Kara inek res 'İ / 1

Dükkan-ı kıt'a /1 icar-ı senevisinden

Dükkan-ı nısf-ı kıt'a (merkumun iksad ittiğü)

024
250
+……..
274 *guruş.* Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı

Hane : 12 *Metruk ve alel oldığı*

Numro : 28 *Virgisü yirine virmiş olduğu /000 guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden Hasan emlak ve arazi temettu'atı

Asker taifesinden İbrahim merkumun emlakına dair yirinde olmayub kaza civarisında an'esiyle idare olunmakta oldığı / 000 *guruş.*

Hane : 13 *Mahalle-i mezburun medyun idiğü.*

Numro : 29 *Virgi-yü yirine virmiş olduğu /020 guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden Hacı Salih efendinin emlak ve temettu'atı

Sağman keçi res'i 3 / Hasılatı Senevisi 21

Arı kovanı /1 hasılatı senevisi /000

Dükkan-ı Kıt'a 2 / icar-ı senevisi 48

Karhane-i kıt'a ;1 / icar-i senevisinden /20

Civarisinde kendü mülki olan Kem Kem Oglı Mehmed ile iştiraken mezru tarla dönimi 6 ; /hasılatı senevisi 42 guruş

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı

171
033
+…….
204 *guruş.*

Hane : 14 *Kovacı esnafundan idiğü.*

Numro : 31 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 40 guruş.*

Numro : 32 *Talebe ulemasından idiğü.*

Hafız oglı Mehmed İbrahim emlak ve arazi temettu'atı ve ayanlığını bozan oglı İbrahim

Kara inek res'i / 1

İki yaşında inek / 1

Bir yaşında düve

Merkumun arazisi sairesi olmayub meluf oldığı zanaatın yirine tahminen temettu'atı / 325 *guruş*..

Hane : 15 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 33 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu / 030 guruş.*

Mahal-i mezbur sekenesinden Mehmed Ali'nin.

Merkeb res 'i / 2

Merkumun emlakı ve arazisi dair yirinde olmayub meluf olduğu hitabkeşlikten yirine tahminen temettu'atı / 150.

Hane : 17

Numro : 38 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu/ 090 guruş.*

Abdulrahman Bin Hasan emlak ve temettu'atı.

Dükkan-ı kıt'a 1/ icarı 50

Defd-i Dükkan-ı kıt'a /1 (merkumun iksad ittiğü)

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı.

0050
1000
+ ……..
1050 *guruş*. Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı.

Hane : 18 *Dellal idiğü.*

Numro : 40 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu ./120 guruş.*

Numro : 41 *Teallübat çırağı idiğü .*

Harini oglı Hasan aynlığını bozan oglı Mustafa emlak ve temettu'atı .

Kara inek res'i / 1 .

Civarisinde kendü mülki olarak mezru tarla dünimi 10 / hasılatı senevisi 522.

Dahil-i kaza Bozanova karyesinde meyve bağçesi dönimi 2 /100

Mecmu'undan yirine temettu'atı

052
100
400 Meluf oldığı tellallıktan yirine.
050 Oglının meluf oldığı çer ağalığından
+ …..
602

Hane : 19

Numro : 43 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu /000 guruş.*

Dellal oglı Ali bin Mustafa emlak ve temettu'atı

Merkumun emlak ve arazisi olmayub asakir-i şahanesinden kendü olmayub/000.

Hane : 20 *Tımarlı sipahi ?.*

Numro : 45 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu /120 guruş.*

Emir-i zabitesi itmiş oldığı.

Mustafa bin Ahmed'in emlak ve temettu'atı ve ayanlığını bozan oglı Mustafa'nın

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesi İkizöyük karyesinde Hacı Hasan olan ağnamları 4 / hasılat-ı senevisi /11 *guruş*.

Sağman keçi res'i 15 / hasılatı 52 *guruş*

Buzağı res'i / 23 hasılat-ı senevisi ;

23
12
-…..
12 Şeriki hususu.

Dahil-i kıt'a olan Kırka nahiyesine virancık karyesinde esbab-ı kıt'a 1 / hasılat-ı senevisi 128 *guruş*

Dükkan-ı kıta / icarisi 100 *guruş*

Şehr karyesinde meyve bağçesi ; dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 25 *guruş*

Kuzi res'i 4.
Oğlak res'i 15.

Yirine temettu'atı ;

333
000
,,,,,,,,,, Kütahya sancağı taşlu nahiyesine sarı ? karyesinde ? 16524 akçe yazub ? meluf oldığı hususu vakıası.

Hane : 21 *Tebaadan idiğü.*

Numro : 48 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu /000 guruş.*

Şerik bozan Hasan bin Ali'nin emlakı ve temettu'atı.

Merkumun emlaka dair yirinde olamayub oldığı hanesinden ? ? olmayub şunun bunun an'esiyle idare olanmakta oldığı./ 000 *guruş*.

Hane : 22

Numro : 51 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş olduğu /000 guruş.*

Arab ? ? zat-ı alilerinden Hacı Şerif Ahmed Efendi'nin temettu'atı.

Merkumun emlakı ve arazisi dair yirinde olmayub ? mükerremeden olduklarından ? ali Kütahya'dan emvan zanaatinden ? hatun şeriki ile idare olnmakta idiğü.

Hane : 23 *Berber esnafundan idiğü.*

Numro : 54 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 040 guruş.*

Korkutlu oglı Mehmed emlak ve temettu'atı

Merkumun emlak ve arazisine dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı / 450 *guruş*.

Hane : 24 *Tebaadan idiğü*

Numro : 56 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 12 guruş.*

Numro : 57 *Dikici çırağu*

İsmail havassı emlak ve arazi temettu'atı ve ayanlığını bozan oglı Mehmed

Merkumun emlak ve arazisi olmayub meluf oldığı tebaalıktan yirine tahminen temettu'atı

200
100

+ ……..
300 *guruş* Oglının meluf oldığı zanaatin yirine.

Hane : 25 *Berber esnafundan idiğü.*

Numro : 59 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 80 guruş.*

? **Yasin oglı Ali emlakı** .

Sağman inek res'i : 15 hasılat-ı senevisi 160.

Civarisinde kendü mülki olarak etrafşehr nahiyesinde ….. bezeskar karyesinde hanesi Halil ile
bil-a iştirak mez'ru tarla dönimi 3 / hasılat-ı seneviyesi 60.

Mahal-i mihri

170
450

+…….
620 *guruş* Oglının meluf oldığı zanaatin yirine temettu'atı.

Hane : 26 *Talebe uleması idiğü.*

Numro : 61 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 080 guruş.*

Kul İlyas oglı İsmail ……. Ahmed ve diğer oglı ……. Hasan emlak ve temettu'at

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı senevisi 20.

Civarisinde kendü mülki olarak dahil-i kaza bozan etrafşehr nahiyesinde …… karyesinde hanesi Kara Hoca ile bil iştirak mez'ru tarla dönimi 17 / Hasılat-ı senevisi 85.

Mahalli mihri

145
480

+…….
625 *guruş* Sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane : 27 *? teb'asından idiğü.*

Numro : 64 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 31 guruş.*

Balat oglı İsmail emlak ve temettu'atı

Merkumun emlak ve arazisine dair yirlerinde olmayub meluf oldığı teka'üd yirine tahminen temettu'atı / 650 *guruş.*

Hane : 27 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 65 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Cevad oglı Hasan Bin Ali emlak ve temettu'atı

Merkeb Res'i 4.

Sağman res'i /1 hasılat-ı senevisi 20.

Mecmu'undan yirine temettu'atı

020
650
+…….
670 *guruş.*

Hane : 29 *Debbağ esnafundan idiğü.*

Numro : 66 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

……. Oglı İbrahim emlak ve temettu'atı (ayanlığı bozan oglı Mehmed)

Dahil-i kaza bozan kırka nahiyesindeki terziler karyesi Dai Oglı Mehmed ile bil-a ağnam

Hayvan res'i /7 hasılatı 28, Sağman keçi 7 hasılatı 24.

Civarisinde kendü mülki olarak ……. Murad ile bil iştirak mez'ru tarla dönimi 4 hasılatı / 25 guruş.

Dahil- i kaza bozan kırka nahiyesinden Sağırlar Sağır karyesinde Ahmed Oglı Halil ile bil iştirak mez'ru tarla dönimi /11 hasılatı 120
Mahalli Mihri

227
400 Meluf oldığı zanaattan yirine tahminen
100 Meluf oldığı zanaattan yirine tahminen temettu'atı.
+…….
727 *guruş.*

Hane : 30 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 68 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/60 guruş.*

? **Oglı Ahmed Oglı Bin Mehmed emlak ve temettu'atı.**

Merkeb Res', / 3.

Dahil-i kaza olan etraf şehr nahiyesinde avlan karyesinde sebze bağçesi dönimi 1 / hasılatı 45 *guruş.*

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı

125
360

+…….
485 guruş Meluf oldığı hitabkeşlikten yirine temettu'atı.

Hane : 47 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 13 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/000*

Hitabkeş oldığı.

Virgüsü / 20.

Halil Oglı Ahmed emlak ve temettu'atı dahil-i bozan biraderi İbrahim emlak ve temettu'atı

Merkeb Res'i / 1.

Merkumun emlak ve arazi …… ? ,,,,,, ? akil olmayub ikzar-ı fukurattan ….?... mayaş olmayub şunun bunun a'nesiyle minen temettu'atı / 000.

Merkum İbrahim emlak ve arazi dair yirinde olmayub kuza-i meluf oldığı hitabkeşlikten yirine tahminen temettu'atı. /650

Hane : 47 *Debbağ kalfası.*

Numro : 105 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/14 guruş.*

Bahri Battal oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub kuza-i meluf oldığı zanatten yirine tahminen temettu'atı. /150 *guruş.*

Hane : 49 *Ba- Beratı Alel*

Numro : 106 *Virgiy-ü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 000.*

Senahi oglı Ali emlak ve temettu'atı

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub ikza-i …? İdare olunmakta oldığı tahminen temettu'atı / 000.

Hane ; 50 *Rencber idiğü.*

Numro : 109 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 70 guruş.*

Sene-i sabıkada virmiş oldığı bedeli olan hitabkeşlikten / 28 guruş.

Kudcaklı oglı Süleyman emlak ve temettu'atı

Sağman camuşu res'i 1 / hasılatı 20

Öküzi res'i 1.

Şehr civarisinde kendü mülki olarak mezru tarla dönimi 11.

Hasılat-ı senevisi :

472
241
+……..
724
……..
241 *guruş*.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı

241
300
+……
541 guruş Meluf oldığı sair ticaretten yirine temettu'atı

Hane ; 51 *Rencber oldığı.*

Numro : 117 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 260 guruş.*

Sağıcı oglı Halil emlak ve temettu'atı..

Sağman ? Res'i 14 / hasılatı 112.

Sağman keçi res'i 30 / hasılatı 245.

Erkek ? .. res'i 11 / hasılatı 11.

Sağman camuş res'i 1 / hasılatı 20.

Sağman inek res'i 2 / hasılatı 40.

Bir yaşı camuş reaya 1.

Kısrak res'i 1.

Ökizi res'i 2.

?..... res'i 3.

İki yaş inek tahminen res'i 2.

Erkek camuş res'i 3.

Koşum erkek camuş res'i 1.

Şehr civarında kendü mülki olan mezru tarla dönimi 40 hasılatı :

942
471
……

471

Tahminen temettu'atı

1039
0500

+……
1539 guruş Meluf oldığı sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 52 *Tüccar esnafundan idiğü.*

Numro : 119 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Yörük oglı Hasan emlak ve temettu'atı

Sehr civarisinde kendü mülki olarak Saray mahallesi sekenesinden havas ? Damadı Süleyman ile bil- iştirak mezru tarla dönimi 10 / hasılatı 47.

Tahminen yirine temettu'atı :

070
400
+……
470 guruş Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı.

Hane ; 53

Numro : 121

? ?.zanaatinden idiğü.

Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.

Talib oglı ?... emlak ve temettu'atı.

Sehr civarisinde kendü mülki olarak bölücek mahallesi sekenesinden Hasan Haznedarlı Oglı Mustafa ile bil iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılatı 120

Mecmu'undan yirine temettu'atı :

120.
300
+……
420 guruş Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı

Hane ; 54 *Teallüb esnafundan idiğü.*

Numro : 120 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 90 guruş.*

Yakub Bin Ebubekir oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Sağman inek res'i 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Kısrak res'i 1

Kara sığır okizi res'i 1.

Dahil-i kaza bozan Altuntaş nahiyesinde zımmiye karyesinde Ali ile bil- iştirak mezru tarla dönimi 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Mecmu'undan yirine temettu'atı :

020
250
450
+…….
720 guruş Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı.

Hane ; 55 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 127 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 030.*

Mehmed'in oglı İbrahim emlak ve temettu'atı

Merkeb res'i / 2

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub meluf oldığı hitabkeşlikten yirine tahminen temettu'atı. /600 *guruş*.

Hane ; 56 *Rencber oldığı*.

Numro : 80 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 120 guruş.*

Selim oglı Mehmed'in emlak ve temettu'atı.

Ökizi res'i 1

Merkeb res'i / 1

Polad Beg mahallesi sekenesinden hanenin ?.. oglı Hacı Halil ile kendü mülki olan terzü karyesinde kendü mülki olan bil iştirak mezru tarla dönimi 17 / hasılatı :

410
010
……
750
070
……..
275 *guruş.*

Tahminen yirine temettu'atı

270
710
+…….
980 *guruş* Sair meluf oldığı ticareti.

Hane ; 57 *Tabutcu esnafundan idiğü.*

Numro : 161 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 30 guruş.*

Bağçıyan oglı Şakir emlak ve temettu'atı

Şehr civarisinde kendü mülki olan Tavil Hasan ile bil-a iştirak mezru tarla dönimi 12 hasılatı ; 70 *guruş.*

Tahminen yirine temettu'atı :,

070
250

+…..

320 guruş Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı.

Hane ; 58 *Ba- Berat-ı Alel İdiğü.*

Numro : 133 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 000.*

Numro : 134 *Tebalıktan*

Virgiyü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 40 guruş.

Hacı ? oglı Ahmed emlak ve temettu'atı dahil-i hane Damadı Yafes emlakı ve temettu'atı

Merkumun emlak ve arazisi yirlerinde olmayub iksad-i kuzayı şunun bunun ağmasıyla idare olunmakta oldığı fakat damadı Yasef 'in mülki oldığı hane-i mezburun yirlerine tahminen temettu'atı :

120
300

+…….
420

Şehr civarında kendü mülki olarak oglı Mehmed ile bil iştirak tarla dönimi 2 / Hasılatı 120.

Hane ; 59 *Rencber idiğü.*

Numro : 135 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu/ 50 guruş.*

Saru Abdullah oglı Hasan emlak ve temettu'atı,

Okizi res'i 7.

Merkeb res 'i / 2.

Şehr civarisinde kendü mülki olan mezru tarla dönimi 10 hasılatı 231.

Tahminen yirine temettu'atı

231
300

+……
531 Sair meluf oldığı ticaretten yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 60 *Kasab ?...*

Numro : 136 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Numro : 137 *Talebe uleması.*

Kısrak oglı Mehmed emlak ve temettu'atı ve ayanlığı bozan oglı İsmail.

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub meluf oldığı çobanlıktan yirine tahminen temettu'atı. / 250 *guruş.*

Hane ; 61 *Rencber idiğü.*

Numro : 137 *Virgü-yü mahsusa olrak yirine virmiş oldığı / 020 guruş.*

Numro : 138 *Debbağ esnafu / icar-ı hattı 21+12 ; 33.*

Çadırcı oglı Mehmed emlak ve temettu'atı ve da-i kaza Şakir Kaynı Kara Hasan Oglı Mustafa

Sağman camuş res 'i 1 hasılatı 20.
Ökizi res'i 2.

Dükkan-ı kıt'a 1/ icar-ı senevisi 100.

Şehr civarisine kendü mülki olan mezru tarla dönimi 20 hasılatı 341.

Tahminen yirine temettu'atı / 516.

Hane ; 26 *Rencber İdiğü.*

Numro : 146 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 30 guruş.*

Çadırcı oglı İlyas emlak ve temettu'atı

Merkeb res'i /6

Şehr civarisine kendü mülki olan mezru tarla hasılatı 76 *guruş.*

Mecmu'undan yirine temettu'atı ;

076
250
+……..
326 *guruş.*

Hane ; 62 *Hitabkeş idiğü.*

Numro : 142 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Numro : 147 *Dikici kalfasu.*

Kel Abdullah oglı Halil emlak ve temettu'atı

Merkeb res'i /2.

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. /650 *guruş.*

Hane ; 64 *Berber esnafundan idiğü.*

Numro : 148 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Numro : 149 *Kasab çıragu.*

Camuşcu oglı İhsan emlak ve temettu'atı dahil-i kaza hanesinde üvegi oglı Mehmed

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. /600 *guruş.*

Hane ; 65 *Berber esnafundan idiğü.*

Numro : 151 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 80.*

Berber çırağu / ayanlığı bozan oglı Mustafa

?... Ali oglı emlak ve temettu'atı ve ayanlığı bozan oglı Mustafa.

Sağman inek res 'i 1 hasılatı 20.

Merkeb res'i /2.

Tahminen yirine temettu'atı

060
200
+……
260 guruş Merkumun meluf oldığı zanatten yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 66 *? oldığı.*

Numro : 153 *Virgi- yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Numro : 154 *Tabutcu cırağu.*

Numro : 155 *Talebe uleması.*

Malarcıyan Kara Hasan oglı İsmail 'in hane-i mezkurun oglı İsa Mehmed diger oglı İsa Hasan emlak ve temettu'atı

Sağman inek res 'i 1 hasılatı 20.

Merkeb res'i /2.

Yirine hasıl olan temettu'at

020
250
+…….
270 guruş Merkumun oglı Mehmed meluf oldığı ticaretlerden yirine temettu'atı.

Hane ; 27

Numro : 157 *Merkumun asker ? oldığı.*

Dikici Ali oglı Ömer bin Ahmed'in

Temettu'ata dair yirinde olmayub / 000.

Hane ; 68 *Talebe uleması idiğü.*

Numro : 158 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu. / 020 guruş.*

Çorumlı Mustafa efendinin

Temettu'ata dair yirinde olmayub ? şunun a'nesiyle idare olunmakta oldığı /000

Hane ; 69 *Dağcı makdulası.*

Numro : 170 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 10 guruş.*

Kokaman oglı İsmail emlak ve temettu'atı.

Merkeb res'i /2.

Merkumun emlak ve arazi dair yirinde olmayub meluf oldığı dağcılıktan
yirine tahminen temettu'atı. / 500 *guruş.*
Hane ; 70 *Tebaadan idiğü*

Numro : 161 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 30 guruş.*

Çolak Ali emlak ve temettu'atı

Dahil-kaza olan kumaş nahiyesinde inni karyesinde şeriki mülki olarak zevadın Hasan ile bil- iştirakten mezru tarla dönimi 4 / hasılatı senevisi 100 *guruş*

Yirine hasıl olan temettu'at

100
300
+……
400 guruş Meluf oldığı tebaalıktan yirine temettu'atı.

Hane ; 71 *Dikici zanaati.*

Numro : 126 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20 guruş.*

Katran oglı Ahmed emlak ve temettu'atı.

Dahil-i olan saru karyesinde Hacı Abdulrahman ile bil-a iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 30.

Hacı kebir evkafından hacı şerif merkumun müdiri olmayub vakıf-ı mezburun ?... vazifesi makdumu / hasılatı 120 *guruş.*

Dana res'i 1.

Yirine tahminen hasıl olan temettu'at

060
120
430
+…….
610 guruş Meluf oldığı zanatten yirine temettu'at

Hane ; 72 *Berber kalfasu*

Numro : 124 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 20.*

Hacı Kadir oğlı Mehmed'in

Merkeb res'i / 7

Mahalle-i mezbur civarında kendü mülki olan şeriki mahallesinin mezburlarından Murad ile bil iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 165 *guruş.*

Yirine hasıl olan temettu'at 235 *guruş.*

Hane ; 73 *Bağçıvan idiğü*

Numro : 165 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu 20 guruş.*

Numro : 166 *Bağçesi*

Küçük Ali oglı Ali merkumun oglı Ali

Merkumun zanaatı yirinde olmayub meluf oldığı bağçıvanlıktan yirine tahminen temettu'atı. /750 *guruş*.

Hane ; 74

Numro : 170

Merkumun Kütahya'nın Hacı Evran mahallesine nakil itmiş oldığı.

Yaturcu Kara Ali oglı Hasan

Mahalle-i mezburun temettu'atına dair yirlerinde olmayub / 000.

Hane ; 75 *Merkumun asker taifesinden oldığı.*

Numro : 173

Yaturcu oglı Mustafa

Mahalle-i mezburun temettu'atına dair yirlerinde olmayub / 000.

Hane ; 76

Numro : 174 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 140 guruş.*

Civackan ?.. ahalilerinden Hasan Fehmi efendinin emlak ve temettu'atı

Şehr civarisinde bağçe / İcar-i senevisi 100 *guruş.*

Mahalle-i mezburun Kara Böcek oglı Mehmed ile bil - iştirak mezru tarla / hasılatı 124 *guruş*

Tahminen yirine temettu'atı 324. *guruş.*

Hane ; 77

Numro : 178 *Merkumun asker zanaati ? olub ? arşun ? nahiyesinde bostan bağçesi yirine tahminen temettu'atı 224 guruş.*

Beg başı Hasan ağa emlak ve Temettu'atı

Hane ; 78 *Erbab-I Zaamet idiğü.*

Numro : 179 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 100 guruş.*

Numro : 180 *Coban*

Bedel-i aşarı

Bedel-i aşarı

Aşar Virgiyü yirine virmiş olduğu/ hatt-ı 13 guruş.

Kömürcü oglı Mustafa merkumun oglı Ahmed diger oglı Mehmed diger oglı hasan

Mezru tarla dönimi 10. hasılat-ı senevisi ;

090
120
+…….
210
……
105

Merkeb res'i /6

Kara sığır okizi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'at

105
300
100
+……
505 guruş Meluf oldığı dağcılıktan yirine temettu'atı.

Hane ; 79 *Tabutcu çırağu.*

Numro : 187 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu/ 30.*

Kara Hisarlı oglı Ali emlak ve temettu'atı

Merkumun hanesinden başka emlakı yirinde olmayub meluf oldığı çıraklıktan yirine tahminen temettu'atı. /120 *guruş*.

Hane ; 81

Numro : 187

Mekumun üç dört yaşında ? ? ? mahalli kararı ile ulum idiğü.

Deli Mustafa

Temettu'at yirinde olmayub / 000.

Hane : 82 *Dağcı Makdulası idiğü.*

Numro : 189 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 60 guruş.*

Kel Ali Oglı Abdulrahman

Merkeb res'i /2 .

Mekumun hanesinden başka yirlerinde olmayub meluf oldığı dağcılıktan yirine tahminen temettu'atı / 650.

Hane : 83 *Yaturcu oldığı.*

Numro : 190 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 020 guruş*.

Kel Ali oglı Salih Bin İbrahim

Mekumum yetum oldığı temettu'ata dair yirinde olmayub şunun bunun idaresiyle ?... oldığı./000

Hane : 84 *Yaturcu oldığı*.

Numro : 192 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 60 guruş*.

Abdulrahman bin Mustafa ve karındaşı Sair İbrahim

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaatin yirlerine tahminen

temettu'atı / 650.

Hane : 85 *Erbab- ı zaamet idiğü.*

Numro : 194 *Virgisü yirine virmiş olduğu /130 guruş*.
.
Numro : 195 *Aşarı hatt-ı keşlikten ; 30 + 35 : 65 guruş.*

Numro : 196 *Meluf-ı zuyan idiğü.*

Hacı Bekir oglı Mehmed ve karındaşı Ömer hane-i mezburun ?.. Hacı Ali efendinin

Mezru tarla dönimi 69 hasılatı ;

244
250
……..
1294
0025
……
1229
……..
214
467
……..
427 Şeriki Hacı Mehmed ile oglı Mehmed ?...

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı 40 *guruş*.

Kara camuş res'i / 2.

Kısrak res'i 2.

Dana res'i 3.

Merkeb res'i /1.

Kara sığır okizi res'i 2.

Yirine hasıl olan temettu'atı

427
000
900

+…….
1327 Guruş .. Hatt-ı keşlikten ticaretine sair temettu'atı.

Hane : 86 *Ziraatçi oldığı* .

Numro : 199 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 140 guruş*.

Kara Bucak oglı Mehmed emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 44. hasılatı ;

800
400
+…….
1200
0080
-……..
1120
0124
-……..
0996
0084
-…….
0912
0072
,,,,,,,,,,
0840
……
420 guruş Hatt- ı Keşlikten mahal-i mezbur Hisar karyesi iksad-i kıt'a

Karahisar şehreküstü mahallesi bağçe hası ?... hususu.

Sağman manda res'i /1 hasılatı 20 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i 2

Yirine hasıl olan temettu'atı

0420
0060
0600
+……..
1080 guruş Merkumun sair ticaretlerinden yirine temettu'atı.

Hane : 87 *Berber esnafu.*

Numro : 206 *Virgisü yirine virmiş olduğu 30 guruş.*

Yüzbaşı oglı Abdülkadir

Merkumun emlakına dair yirlerinde olmayub meluf olduğu zanaatten tahminen temett'atı /600 *guruş.*

Hane : 88 *Ziraatçi İdiğü.*

Numro : 205 *Virgisü yirine virmiş olduğu 100 guruş.*

? yirine ? tlmiş olmadığı ? ? hattı / 2 (arazi-i mezru) + 2

(arazi-i mevkuf) ; 4

Kara Mehmed oglı Ebubekir ve merkumun ayanlğı bozan oglı Hasan'ın

Mezru tarla dönimi 29 /15 . hasılatı ;

320
350
+…….
670
032
-…….
638
051
-……
587
……
293 *guruş.*

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı 20 *guruş*.

Kara camuş res'i / 1

Kara sığır okizi res'i 1.

Merkeb res'i /1.

Yirine tahminen temettu'atı :

313
400
+…….
713 guruş Merkumun dağcılıktan temettu'atı

Hane : 89 *Dağcı makdulası*.

Numro : 207 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 60 guruş*.

Numro : 209 *Virgisü yirine virmiş olduğu /30 guruş*.

Dağcı Hasan oglı ve hane-i mezkurun Karındaşı Ahmed'in temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı dağcılıktan yirlerine tahminen temettu'atı / 600. *guruş*.

Hane ; 90

Numro : 210 *Virgisü yirine virmiş olduğu /100 guruş*.

Numro : 211 *? (Okunamadı)*

? oglı Mehmed Ali ve Karındaşı İbrahim Bin Süleyman

Mekumların işbu mahali mezburda hanesinden başka emlakı ve arazisi yirlerine olmayub Eskişehirde ? Gazi kazasına tabii Kırkalı mahallesinde arazisi ve emlakı ve hattıkeşliklerden oldığı / 000

Hane ; 91 *Yetum oldığı ziraati ağman oldığı .*

Numro : 212 *Virgisü yirine virmiş olduğu /60.*

Erhan oglı Mehmed Ali hanesinde merkumun ? Süleyman bin Abdullah

Mezru tarla dönimi 10 / Hasılatı ;
100
120
+…….
220
010
……..
210
…….
105 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı

105
250
+…..
355 guruş Meluf oldığından ? temettu'atı.

Hane ; 92 *Atmacı idiğü.*

Numro : 215 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 60 guruş.*

Sehim yakunu yirine ? eylemiş oldığı aşarı / aşarı 1 /hattı 4 / 30 guruş.

Halil oglından oglı ? Mustafa emlakı ve arazi temettu'atı

Mezru tarla dönimi 10 / Hasılatı ;

300
310
+…….
610
030
-……..
580
……
290
124
-……
166 *guruş*.

Ökizi res'i 1.

Merkeb Res'i /2.

Yirine hasıl olan temettu'atı

166
600
+…….
766 guruş Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 94 *Fukurat oldığı.*

Numro : 221 *Virgisü yirine virmiş olduğu /000 guruş.*

Osman Çavuş Oglı İlyas Ahmed'in

Merkum iksad ve kezarevet olub temettu'ata dair yirlerinde olmadığına kimesnelerin a' nesiyle idare olunmakta oldığı / 000.

Hane ; 95 *Dağcı idiğü.*

Numro : 226 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Tekeli Oglı Ali emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 30 / Hasılatı ;

120
130
+…..
250
012
-…..
238
…….
119 *guruş.*

Kara sığır okizi res'i 1.

Sağman inek res'i 1 / hasılatı 20 *guruş.*

Yirine tahminen temettu'atı ;

129
500
+……
629 guruş Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 96 *Berber esnafundan idiğü.*

Numro : 227 *Virgisü yirine virmiş olduğu /30 guruş.*

Berber Kadir Oglı Ömer emlak ve temettu'atı

Merkumun hanesinden başka emlaka dair yirlerine olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 650 *guruş.*

Hane ; 97 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 227 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Bedel-i aşarı 21 guruş.

? oglı Ömer emlak ve temettu'atı .

Mezru tarla dönimi 104/ Hasılatı ;

215
220
+…….
435
021
-……..
414
……
207 *guruş.*

Ökizi res'i 1.

Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

627
200
+……
827 guruş Meluf oldığı sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 98 *Ziraatçi* .

Numro : 231 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Bedel-i aşarı 70 guruş.

Yeniceli oglı İsmail emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 30 / 32 / Hasılatı ;

800
830
+……,,
1630
0080
-……
1550
…….
775
387
…….
387 *guruş*

Sağman manda res'i 1 /hasılatı 20.

Kara sığır okizi res'i 2.

Merkeb Res'i /2.

Manda düvesi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı

447
560
+……
1007 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 99 *Sığır çobanı*.

Numro : 234 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 30 guruş*.

Numro : 235 *Berber zanaati*.

Numro : 236 *Berber zanaati.*

Tavaskıl Oglı İsa Çelebi merkumun oglı Müderris diğer oglı Ali temettu'atı

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı ticaret ve zanaatların yirlerine tahminen temettu'atı / 520. *guruş*.

Hane ; 100 *Yaturcu esnafu.*

Numro : 237 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 30 guruş*.

Yaturcu oglı bin Yusuf emlak ve temettu'atı

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaatten yirlerine tahminen temettu'atı / 300. *guruş*.

Hane ; 101 *Zerzevatçı*.

Numro : 238 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 140 guruş*.

Bedel-i aşarı 42 guruş..

Kara Mehmed oglı Ali emlak ve temettu'atı

Ökizi res'i 1.

420
430
+…….
850
042
-…….
808
……..
404 *guruş*.

Sağman inek res'i :1 hasılatı 20.

Ökizi reaya 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

424
600
+……
1024 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 102 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 242 *Virgisü yirine virmiş olduğu /100.*

Mehmed oglı Kara Hasan emlak ve teemettu'atı

Mezru tarla dönimi 27 – 19 / Hasılatı senevisi ;

467
500
+……
967
047
-……
920
……
460
126
-……..
334 *guruş*. Mahal-i mezbur Sarı Ali oglı Osman hususu.

Kara sığır okizi res'i 1.

Kara sığır danası res'i 2.

Merkeb Res'i /2.

Yirine hasıl olan temettu'atı

374
500
+…….
874 *guruş*. Merkumun hatt-ı keşlikten ticareti.

Hane ; 106 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 245 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Numro : 246 *Fıkıh mahlasatı.*

Çerisi asakir taifesinden idiğü.

Hane-i vukuf bedel-i aşarı / 65 guruş.

Emir Mehmed oglı İlyas Murad ve merkumlarının oglı Mustafa

Mezru tarla dönimi 26 – 36 / Hasılatı senevisi ;

652
700
+…..,
1352
0024
+…….
1376
……
643
187
-…….
456
063
-……
393 *guruş.*

Kara sığır okizi res'i 2.

Merkeb Res'i /2.
Sağman inek res'i : 1 / hasılat-ı senevisi 20.

Yirine hasıl olan temettu'atı

296
500
+…….
796 *guruş.* Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 104

Numro : 201 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Kaymak oglı Ahmed emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 18-22 / Hasılatı senevisi ;,

201
230
+…….
431
020
-……
411
,,,,,,,,
205
070
……
135 *guruş.*

Kara sığır okizi res'i/ 1.

Manda düvesi res'i /1.

Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'atı

135
500
+……
635 *guruş.* Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 105 *Ziraatçi idiğü*

Numro : 255 *Virgisü yirine virmiş olduğu / 30.*

Kürt oglı Ahmed emlak ve temettu'atı.

Mezru tarla dönimi 10 - 15 / Hasılatı senevisi ;

127
200
+……
368
017
-……
351
……..
175 *guruş,*

Kara sığır okizi res'i 1.

Sağman inek res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş.*

Yirine hasıl olan temettu'atı :

195
150
+……
345 *guruş.* Merkumun hattıkeşlikten temettu'atı.

Hane ; 106 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 201 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldiığı 100.*

Gedikli Hasan emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 26 / Hasılatı senevisi ;

500
430
*……..
930
080
-……
880
…….
440
063 ? mahali-i mezburun hususu
-…….

377
063 Yaturcu şair hususu
-……
314
100
-…….
214 ? Hafaf hususu

Kara sığır okizi res'i/ 1.

Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'atı

214
600
+……
814 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 107 *Dibekçi zanaati.*

Numro : 26 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş.*

Nuri oglı Nuri karındaşı Ali emlak ve temettu'atı

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaatten yirlerine tahminen temettu'atı / 400 *guruş.*

Hane ; 108 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 263 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş..*

Cenab-ı vukuf bedel-i aşarı 40 guruş.

Şekerköylü oglı Mehmed emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 17 - 10/ Hasılatı senevisi ;

399
375
*……
774
040
-……
734
,,,,,,,,,
326

183
-……
183 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i/ 1.

Kara camuş res'i 1.

Malik res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı

174
150
+…..
334 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 109 *Metruk idiğü.*

Numro : 266 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 60 guruş*.

Numro : 267 *Debbağ kalfasu*.

Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş.

Debbağ Ali oglı Hasan ve hane-i mezkurun merkum yeğeni Mustafa temettu'atı

Mekumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaatten yirlerine tahminen temettu'atı / 300. *guruş*.

Hane ; 110 *Fukurat idiğü.*

Numro : 267 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş oldığı /000.*

Çoban Süleyman oglı Halil

Temettu'ata dair yirlerinde olmayub a'nesıyla idare olunmakta oldığı. / 000.

Hane ; 111 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 26 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş.*

Cenab-ı vukuf bedel-i aşarı 44 guruş.

Halis Çavuş Oglı Ahmed emlak ve temettu!atı

Mezru tarla dönimi 22 / Hasılatı senevisi ;

441
670
+…….
1111
0044
-…….
1067
……
523
230
-……
213 *guruş.* Şeriki karundaşı Süleyman hususu.

Ökizi res'i 1.

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20.

Sağman koyun res'i : 20 hasılat-ı senevisi 70.

Yirine hasıl olan temettu'atı

453
400
+…..
853 guruş Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 000 *Ziraatçi*

Numro : 272 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş.*

.

Halis Çavuş oglı Mehmed Bin Mustafa

Mezru tarla dönimi 09 – 10 / Hasılatı senevisi ;

440
400
+……
840

044
-……
796
…….
397
220
-……
178 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i/ 1.

Sağman inek res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20.
,
Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

197
300
120
+ …..
617 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden ve karındaşı Süleyman'ın

temettu'atı.

Hane ; 108 *Kahvecı zanaati* .
Numro : 274 *Virgi-yü mahsus yirine virmiş oldığı 140 guruş*.

Türki hacı oglı Ahmed emlak ve temettu'atı

Dükkan-ı kıt'a 1 / icaret-i senevisi 200 *guruş*.

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Şehr kenarunda bağçesi hasılatı 250 *guruş*.

Şehr karyesinde kendü mülki olan Şarklı Batur oglı Hasan ile bil iştirak mezru tarla dönimi 12 / hasılatı 250 *guruş*.
Yirine hasıl olan temettu'atı

925
300
.+…..
1225 *guruş*. Meluf oldığı zanaaten temettu'atı.

Hane ; 113.

Numro : 277 *Merkumun dört beş bin ? ? mahalli kararı na- malum.*

Numro : 278 *Merkumum işbu dinciba oldığından emlakı dahi olmaduğu.*

Türki hacı oglı Hasan emlak ve temettu'atı ve karındaşı Abdulrahman'ın temettu'ata dair yirinde olmayub ./000.

Hane ; 114 *? ı idiğü.*

Numro : 279 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 140 guruş.*

Salıh oglı Mehmed emlak ve arazi temettu'atı

Mezru tarla dönimi 24 – 25 / Hasılatı senevisi ;

400
620
+ ….
1020
0040
-……
0980
0035
- …….
455 *guruş.* Çuvakar oglı Abdulrahman hususu.

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20.

Sağman inek res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20.

Ökizi res'i 1.

Merkeb Res'i /1.
Yirine hasıl olan temettu'atı

535
700
+……
1235 *guruş.* Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 115 *Dibekçi zannatinden idiğü.*

Numro : 282 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 15 guruş.*

İsmi Deli Mehmed oglı Salih emlak ve temettu'atı

Mekumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 150 *guruş*.

Hane ; 116

Numro : 283 *Merkumun tarıncıda makdumu.*

Hacı Salih oglı Salih

Temettu'ata dair yirinde olmadığı / 000.

Hane ; 117

Numro : 287 . *Yetum merkumun emlakı olmadığı virgüsü alınmadığı / 000.*

Atmacı Hacı İbrahim yetumları Mehmed ve Karındaşı Ebubekir'in

Temettu'ata dair yirleri olmayub / 000.

Hane ; 119 *Dellal oldığı.*

Numro : 287 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 50 guruş.*

İsmail oglı İbrahim

Mekumun emlaka dair hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane ; 120 *Dellal oldığı.*

Numro : 292 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı / 15 guruş.*

? oglı İlyas Ömer'in emlak ve temettu'atı

Mekumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 121 *? idiğü.*

Numro : 294 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 30 guruş.*

Münir Damadı Mehmed'in emlakı ve temettu'atı

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane ; 122 *İmam-i zabitlikten müstecaz idiğü.*

Numro : 295 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 20 guruş.*

Timarlu sipahi zabitesi Bekar Başı oglı İlyas Mehmed'in

Dahil-i kaza olarak kendü nahiyesinde irsali apı karındaşı tokullu oglı Mehmed ile bil iştirak mezruati hasılatı /109 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı / 109 *guruş*.

(Kütahya sancağı altuntaş nahiyesi yakunu ?.. 1217 akçe yazub ? teşrif oldığı.)

Hane ; 126

Numro : 296

Karakuş oglı İlyas Ahmed 'İn

Hane ; 124

Numro : 297 *Merkumun fukurat oldığı.*

Numro : 298 *Merkumun zanaati ? akçakoyun mahallesi na – malum idiğü.*

Karamanlı oglı Abdullah ve merkumun Damadı Ali 'nin

Merkumun emlakı ve arazisi yirlerinde olmayub yirlerine ağnamasıyla idare olunmakta idiğü tahminen temettu'atı / 000.

Hane ; 125 *Umur Hattıkeşlikten idiğü.*

Numro : 302 *Virgisü mahsus yirine virmiş oldığı 10 guruş.*

Bedel-i aşarı 112 + 5 ; 117 guruş.

Timarlu oglı ? Bolvadinli memsi emlak ve temettu'atı

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesinde eski viran karyesi meyve bağçesi dönimi 1 / hasılatı 50 *guruş*.

Sağman manda res'i : 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Kara camuş res'i 1.
? malik res'i 1.

Sağman keçi res'i : 1 hasılatı 21 *guruş*.

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesinde mezbu eskiviran karyesinde kendü mülki bulunan kendü ağnamısıyla mezru ? olan mezru tarla dönimi 28 / hasılatı 1120 *guruş*.

Şehr kenarunda kendü mülki olarak şeriki mahalli mezburda Karacan oglı Hasan ile bil iştirak mezru tarla dönimi 4 / hasılatı senevisi 77 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı 1337 *guruş*. (Kütahya sancağı kale-i viran nahiyesinde eski viran karyesi 4534 akçe ? ? oldığı.)

Hane ; 126

Numro : 305

Çatalcı oglı İbrahim

Hane ; 127 *Fukurat idiğü.*

Numro : 306 *Şunun bunun zanaatinde oldığı.*

Yeni beg oglı Mustafa ve hane-i mezkurun ? Mehmed ve temettu'atı

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Kara inek res'i 1.

Merkumun yirine hasıl olan temettu'atı

020
100
200
+……
320 *guruş*. Merkum Mustafa'nın temettu'atı ? Mehmed'in tebaalıktan.

Hane ; 128 *Umur hattıkeşlikten ? oglı hasan ? idiğü.*

Numro : 309 *Virgi-yü mahsusat yirine virmiş olduğu / 120 guruş*.

Numro : 312 *Hattatlıktan*

Timarlu süvarisi tevefüllü oglı Osman hane – i mezkurun Karındaşı Hasan emlak ve temettu'atı

Sağman manda res'i /1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Dahil-i kaza olan Kırka nahiyesine tabi islahan karyesi şeriki Kel Ali ile bil iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 177 *guruş*.

Hane-i mezkura tabi Tokullu karyesi Deli Ali oglı Mehmed ile bil-a iştirak mezru tarla dönimi 4 / hasılat-ı senevisi 100 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

693 (Kütahya sancağı Arslanapa nahiyesi Tokullu karyesi ? 14000 akçe yazulan
000 mütevelli oldığı)
…….

Hane ; 129 *Bakkal esnafundan idiğü .*

Numro : 315 *Virgiyü mahsusa yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Bağçıvan oglı Abdullah ve hane – i mezkurun oglı Mehmed emlak ve temeetuatı

Dükkan-ı kıt'a / kendi iksad eyledüğü.

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Dana res'i 1.

Şehr karyesinde bağçe dönimi 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı

090
700
+….
790 *guruş.* Merkumun oglının meluf oldığı zanaatten temettu'atı .

Hane ; 130 *İtmekçi kalfasu oldığı.*

Numro : 317 *Virgiyü mahsusa yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Numro : 318 *? ayanlık idiğü.*

Numro : 319 *Talebe uleması idiğü.*

Bağçıvan oglı İsmail ve hane-i mezkurun oglı Halil ve diger oglı Hasan emlak ve temettu'atı

Şehr karyesinde kendü mülki olan tarlası kendü mezru itmiş./ Hasılatı 100 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı

100
700
+……
800 *guruş.* Meluf oldığı zanaatten temettu'atı

Hane ; 131 *Alel oldığı zanaati olmaduğu.*

Numro : 322 *Bağçıvan virgüsü olmaduğu / 000.*

Miras ihlal oldığı.

Deli Ömer oglı Abdulrahman ve hane-i mezkurun oglı İbrahim

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 000.

Hane ; 132 *Debbağ kalfasu.*

Numro : 325 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 30 guruş.*

? oglı Mehmed emlak ve temettu'atı

Kara sığır okizi res'i 1.

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane ; 133

Numro : 327 *? yukarı virana nakil itmiş.*

Numro : 328 *Asker taifesinden idiğü.*

Eskici oglı İbrahim ve oglı Ali 'nin

Temettu'ata dair yirlerinde olmaduğu. / 000.

Hane ; 134 *Kasab ? idiğü .*

Numro : 329 *Virgiyü mahsusa yirine virmiş olduğu / 30 guruş.*

Kasab Ömer oglı Salih temettu'atı.

Kara camuş res'i / 1

Merkumun emlaka dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane ; 135 *? dikici idiğü*

Numro : 331 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 000.*

Murad Çavuş oglı Hacı Mehmed'in

Merkumun hanesinden başka emlakı olmayub meluf oldığı zanaat ustası a'nesiyle idare olunmakta oldığı 000.

Hane ; 136 *? zanaati idiğü.*

Numro : 332 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 30 guruş.*

Asker kuzası

? ? İsmail ve karındaşı Feyzi

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş.*

Yirine hasıl olan temettu'atı

020
300
+……
320 *guruş*.

Hane ; 137 *Hafaf oldığı.*

Numro : 335 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Talebe

Sırımcı oglı Hacı Mustafa ve hane-i mezkurun oglı Ali temettu'atı

Merkumun hanesinden başka yirleri olmayub meluf oldığı zanaattan yirlerine tahminen temettu'atı / 500 *guruş*.

Hane ; 138 *Merkumun asakir taifesinden idiğü.*

Numro : 337.

Celebci oglı Hasan merkumun üvegi babası şerifesi.

Temettu'ata dair yirlerinde olmaduğu. / 000.

Hane ; 139 *Merkumun asakir taifesinden idiğü.*

Numro : 342.

Celebci oglı Mustafa ve hane-i mezkurun üvegi biraderi Botanan Mehmed'in

Merkumun meluf oldığı tebaalıktan yirine temettu'atı. / 250 *guruş*.

Hane ; 130 *? idiğü*

Numro : 346 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Numro : 349 *? idiğü.*

Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 30 guruş.

Hacı Ömer oglı Mehmed ve hane-i mezkurun merkumunun ? Hacı Yusuf temettu'atı

Sağman inek res'i /1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş.*

Merkumunun meluf oldıkları zıyanlıktan yirine tahminen temettu'atı :

020
200
+…..
220
200
+…..
420 *guruş.* Merkum Mehmed'in Ziyanlıktan ? Hacı Yusuf'un .

Hane ; 142 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 356 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Bedel-i aşarı 45 guruş.

Türkmen oglı Osman

Mezru tarla dönimi 19 – 18 / hasılat-ı senevisi ;

458
550
+……
1008
0045
-…….
968
.,,,,,,,
471
071
-……
400 *guruş.* Şeriki ? oglı hususu.

Sağman manda res'i 1 / hasılatı 20 *guruş.*

Ökizi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

420
200
+…..
620 *guruş*. Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 143

Numro : 356

Merkıum birkanı

Çerisi oglı Halil

Hane ; 144 *Kollukcı tellalı.*

Numro : 357 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Satır oglı Ahmed

Merkumun emlakına dair yirleri olmayub meluf oldığı tellallıktan yirine tahminen temettu'atı / 150 *guruş*.

Hane ; 145 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 357 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 140 guruş.*

Bedel- aşarı 30 guruş.

Sağır oglı Abdülbaki

Mezru tarla dönimi 20 – 15 / hasılat-ı senevisi ;

300
182
+…..
482
030
-……
452
……..
227 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

Sağman manda res'i : 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Kara inek res'i 1.

Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;
277
700
+…..
977 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı.

Hane ; 142 *Sedirci esnafundan idiğü.*

Numro : 360 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 50 guruş*.

Sedirci Ömer'in

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 400 *guruş*.

Hane ; 147 *Sedirci tilakarı*

Numro : 361 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 30 guruş*.

Yeniçetir Hamdi oglı Süleyman

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 250 *guruş*.

Hane ; 148 *Metruk ? virgüsü mahsusatı*.

Numro : 326

Müfti dai İlyas Abdülkadir merkumun oglı Ahmed'in emlakı

? ıtlak kırka nahiyesinde Ashanlar karyesi Kürt oglı İbrahim İle bil-a iştirak mezru bağçesi dönimi ? / hasılatı 129 *guruş*.

Hane-i mezkurun Asahanlar karyesi Abdülcelil oglı Mehmed ile bil-a iştirak mezruatı hususu. / Hasılatı senevisi 129 *guruş*.

Hane-i mezkurun tabi Arslanapa karyesi ? ? itmiş .
Civarisinde esbab kıt'a / icar-ı senevisi 40 *guruş*.
Dahil-i kaza olan altuntaş nahiyesi ? karyesi taki başları ? husulatı hususu / hasılat-ı senevisi / 87 *guruş*.

Hane-i mezkurun tabi efendi karyesi ? ahmed ile yedi yüz arşun hususu hasılat-ı senevisi / 77 *guruş*.

Asahanlar karyesine tabi zavaristan nahiyesi ? arşunu / hasılatı 40 *guruş*.
? katran res'i 1.

Yirine tahminen temettu'atı

1022
0300
+…….
1322 *guruş*. Merkumun oglı Ahmed ? kitabetten temettu'atı.

Hane ; 149 *Ziraatçi idiğü.*

Numro : 366 *Virgiyü mahsusa yirine virmiş olduğu / 70 guruş*.

Kuzulca oglı Hasan emlak ve temettu'atı

Mezru tarla dönimi 12 – 10 / hasılat-ı senevisi ;

231
220
+…..
451
023
-……
427
…….
213
050
-……
163 *guruş*. Şeriki ? hususu Mehmed Ağa hususu.

Ökizi res'i 1.

Merkeb Res'i /1.

Sağman inek res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

183
600
+……
783 *guruş*. Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 150 *Berber kalfasu.*

Numro : 369 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Numro : 370 *Merkumun asker taifesi ? ? olub ba berat-ı alel oldığı altmış gurıs ahz itimiş oldığı.*

Berber Ömer oglı Hasan ve hane-i mezkurun oglı Hasan

Merkumum meluf oldığı zanaaten tahminen temettu'atı ;

150
720
+……
870 *guruş*. Oglının haliyesi.

Hane ; 151

Numro : 371 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 100.*

Havas oglı Sarı Ali oglı Osman ve oglı Mehmed ve diğer oglı Hasan ve ? Hacı Abdullah

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde kiraz karyesinde Köse Mehmed oglı ali bil-a iştirak ferik hasılatı senevisi 75 *guruş.*

Mezru tarla / hasılat-ı senevisi ;

155
600
+…..
755
015
-……
740
…….
370

Kara camuş res'i 1.

Kara inek res'i 1.

Ökizi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;
440
250
150
+…..
840 *guruş.* Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 152 *Ziraatçi.*

Numro : 376 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Kul Ali oglı Ahmed emlak ve temettu'atı.

Mezru tarla dönimi 4 / hasılat-ı senevisi ;

120
120
+…….
240
012
-…….
228
…….
114 *guruş.*

Ökizi res'i 1.
Yirine hasıl olan temettu'atı ;

114
500
+,,,,,,,
614 *guruş.* Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 153 *? esnafu.*

Numro : 384 *Virgi-yü mahsusa yirine virmiş olduğu / 80.*

Numro : 385 *Talebe .*

Maksud oglı İlyas Mehmed ve merkumun oglı Ali

Dükkan-ı kıt'a 1 / kendi iksad eyledüğü.

Kara camuş res'i 1.

Merkeb Res'i /1.

Merkumun işbu emlakı ? yirlerine olmayub meluf oldığı zanaatın tahminen temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 154 *Tellak oldığı*.

Numro : 377 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 000.*

Numro : 385 *Kasab çıragı*.

Sarı Ali oglı İsa ve merkumun oglı Ali.

Merkumun kuzar-ul hal olub temettu'ata dair yirleri olmayub şunun bunun a'nesiyle idare olunmakta oldığı / 000.

Hane ; 155 *Sedirci zanaati* .

Numro : 391 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 20 guruş.*

Hacı şehri oglı Halil.

Sağman inek res'i : 2 / hasılat-ı senevisi 40 *guruş*.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde yenice karyesinde vaki Dursun ağa ve karındaşı hususatında merkumun hak ve vukuası / Hasılatı 150 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

190
400
+……
590 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'atı.

Hane ; 156 *Eskici zanaati*.

Numro : 392 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 000.*

Kara Ahmed oglı Hacı Hasan

Merkumun emlaka dair yirinde olmayub fukurat olmağla şunun bunun a'nesiyle idare olunmakta idiğü / 000.

Hane ; 157

Numro : 397 *Merkumun fukurat oldığı.*

Bölcekli Mustafa üvegi oglı Mehmed'in

Merkumun hanesinden başka emlakı olmayub fukurat tursun ağa zaviyesinde ? oldığı hususu / 000,

Hane ; 158 *Dağcı idiğü.*

Numro : 397 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 30 guruş.*

Numro : 398

Şekavedli ve oglı İsmail'in

Ökizi res'i 1.

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 300 *guruş*.

Hane ; 159 *Ziraatçi.*

Numro : 399 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 120 guruş.*

Karcı oglı İsmail ve emlakı

Mezru tarla dönimi 8-4 / hasılat-ı senevisi ;

150
100
+…..
250
015
-……
235
……..
177

Sağman koyun res'i : 5 / hasılat-ı senevisi 40 *guruş*.

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesinde Yirlice karyesinde ? oglı Mehmed ile bil- iştirak mezru tarla dönimi … / hasılatı senevisi 190 *guruş*.

Sağman inek res'i : 2 hasılat-ı senevisi 40 *guruş*.

Merkeb Res'i /1.

Sağman keçi res'i 65 : 1 hasılat-ı senevisi 455 *guruş*.

?...res'i 28 / hasılatı 14 *guruş*.

Boz koyun res'i 7 / hasılatı 7 *guruş*.

Kuzı res'i 5.

Oğlak res'i 40 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

863
500
+……
1363 *guruş*. Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 160 *Bağçıvan ve muhtar-ı evvel oldığı.*

Numro : 401 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 100 guruş*.

Nazlı oglı Süleyman emlak ve temettu'atı.

Şehr kenarunda sebze bağçesi dönümü 3 / hasılat-i senevisi 500 *guruş*.

Şehr kenarunda tarlası icar-ı zaameti 150 *guruş*.

Dükkan-ı kıt'a 1 / icat-ı senevisi 50 *guruş*.

Sağman manda res'i : 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Kara manda res'i 1.

Merkeb Res'i /1

Yirine hasıl olan temettu'atı ; 760 *guruş*.

Hane ; 161 .

Numro : 404 *Zanaat ? ? merkumun dilaver başı zanaatı oldığı.*

Tavalı oglı Halil

Temettu'ata dair yirinde olmaduğu / 000.

Hane ; 162 *Bağçıvan olduğu.*

Numro : 405 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Zilci oglı Mehmed

Merkumun emlakı sairesi olmayub fakat meluf ? oldığı sair ticaretlerden temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 000.

Numro : 406 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 000.*

Hane-i mezkurun merkumunun üvegi karındaşı Timarlu Zabıtası hancı oglı İbrahim

Kütahya sancağı Tavşanlu nahiyesinde ? 7455 akçe yazulan ticarlu meluf oldığı hususu vakıası / 000

Hane ; 163 *Satıcı oldığı.*

Numro : 409 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 100 guruş.*

Numro : 410 *Bedel-i aşarı 45 guruş.*

Satıcı Halil ve temettu'atı ve oglı İbrahim

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 200 *guruş*.

Hane ; 164 *Kasab oldığı.*

Numro : 411 *Virgüsü / 240 guruş.*

Numro : 413

Hacı Mehmed oglı Ahmed ve diğer oglı Mehmed Ağa Bin Abdullah

Dükkan-ı kıt'a 2 / icar-ı senevisi 160 *guruş.*

Sağman koyun res'i : 9 hasılat-ı senevisi 72 *guruş.*

Kuzı res'i 9.

Sağman keçi res'i 35 *guruş.*

Mahal-i mezburun Hacı Şakir ile bil-a iştirak mezru tarla dönimi 6 / hasılat-ı senevisi 156 *guruş*.

Oğlak res'i 30.

Şehr karyesinde kör olan ? Mehmed'in kendü mülki olarak Aynalı Ali ile bil iştirak mezru tarla … / hasılatı 210 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

843
700
+…..
1543 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'at,

Hane ; 165 *Ziraatçi.*

Numro : 415 *Virgi-yü mahsusa olarak yirine virmiş olduğu / 80 guruş*.

Karacan oglı Ahmed

Mezru tarla dönimi 13-12/ hasılat-ı senevisi ;

326
430
+……
756
032
-……
724
…….
362
120 Şeriki Mehmed Beğ hususu
-……
242
060 Sarı Salih oglı hususu.
-……
182 *guruş*.

Ökizi res'i 1.

Merkeb Res'i /2.

Kara inek res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

182
675
+……
857 *guruş*. Merkumun kendü ve karındaşı Mustafa'nın sair ticaretlerinden.

Hane ; 166 *Berber zanaati.*

Numro : 417 *Virgüsü 20 guruş.*

Numro : 419 *Dağcı oldığı.*

Derviş Hasan oglı hane-i mezkurun damadı Mehmed Ali

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı . 300 + 300 ; 600 guruş (Damadının dağcılıktan temettu'atı)

Hane ; 167 *Dağcı makdulası .*

Numro : 420 *Virgüsü 60 guruş.*

Kullu oglı Hasan

Merkumun emlakı dair yirisinde olmayub meluf oldığı zanaatten temettu'atı / 500 *guruş*.

Hane ; 168 *Merkumun zanaatinden ? diyar-ı aher olub mahal-i mezbur*

temettu'atı olduğu.

Numro : 422.

Numro : 423

Virgüsü 30 guruş.

Çeri başı oglı Hacı Mehmed ve merkumunun Damadı Mehmed Bin Mustafa

Merkumun emlakı dair yirisinde olmayub neluf oldığı zanaatten temettu'atı / 250 *guruş*.

Hane ; 169 *Ziraatçi.*

Numro : 424 *Virgüsü 30 guruş.*

Numro : 427 *Bedel-i aşarı*

Cenab-ı vukuf bedel-i aşarı 27 guruş.

Bektaş oglı Murad oglı Mustafa

Mezru tarla dönimi 5-6 / hasılat-ı senevisi ;

  170
  300
+…..
  470
  017
-……
  453
……..
  226
  075
-……
  141 *guruş*. Şeriki Hacı Oglı Mehmed Ali hasılatı.

Ökizi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

  141
  150
+…..
  291 *guruş*. Merkumun dağcılıktan .

Hane ; 170 *Dikici zanaati.*

Numro : 429 *Virgüsü 20.*

Hoca Ömer oglı Ömer'in

Kara inek res'i 1.

Merkumun Meluf oldığı zanaaten yirine tahminen temettu'atı / 500 *guruş*.

Hane ; 171 *Ziraatçi.*

Numro : 430 *Virgüsü 140 guruş.*

Numro : 431 *Bedel-i aşarı*

Numro : 432 *Bedel-i aşarı*

Bekir Osman oglı Osman ve oglı Hasan ve diger oglı Hasan

Mezru tarla dönimi / hasılat-ı senevisi ;

350
550
+……
900,
090
-……
810
…….
405 *guruş*.

Ökizi res'i 1.

Sağman inek res'i : 2 hasılat-ı senevisi 40 *guruş*.

İnek res'i 1.

Merkeb Res'i /3.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

445
800
+……
1245 *guruş*. Merkumun sair ticaretlerinden tahminen temettu'atı

Hane ; 172 *Tarik ? oldığı.*

Numro : 433 *Virgüsü 46 guruş*.

Beg hane –El Hacı Mehmed iksadı

Dellal başı mukataası hasılatı 15 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i/ 4.
Kara inek res'i 3.

Düveği res'i 4.

Tavşan res'i 2.

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesi doğu arslan karyesinde kendü mülki olarak karye –i mezburun ? müdim bozan müdim-i ileyhanın ? ? Ali zaim itmiş tarlası dönimi 15 / hasılat-ı senevisi ;

300
400
+….
700
……
350 *guruş*.

İşbu mezruata ? ? karyesi müdim-i ileyh efendinin olub yirine tahminen temettu'atı 380 *guruş*.

Hane ; 153 *Merkumun ? amel birkani*

Numro : 439.

Numro : 440 *Dağcı oldığı.*

Virgüsü / 30 guruş.

Ahmed ve hane-i mezkurun merkumunun oglı Mehmed

Merkumun emlaka dair yirinde olmayub meluf oldığı dağcılıktan temettu'atı / 250 *guruş*.

Hane ; 174 *Ölçekçi*

Numro : 442 *Virgüsü 30 guruş.*

Ölçekçi oglı Halil ve mezkurun merkumunun Damadı İbrahim

Merkumun emlaka ve arazi dair yirisinde olmayub meluf oldığı zanaaten tahminen

temettu'atı / ;

150 Merkumun mekuf oldığı ölçekçiliktem temettu'atı
100 Damadının meluf oldığı zanaat
080 Damadının etrafşehr nahiyesi ortaca karyesinde bil iştirak mezruatı.
+……
330 *guruş*.

Hane ; 173 *Dağcı idiğü.*

Numro : 445 *Virgüsü 30 guruş.*

Katran oglı Mustafa

Merkumun meluf oldığı zanatten tahminen temettu'atı / 250.

Hane ; 176 *Ziraatçi*

Numro : 447 *Virgüsü 140 guruş.*

Numro : 448 *Vukuf- bedel-i aşarı./ 45 guruş.*

Ferik ve hane-i mezkurun oglı Eyüb ve diger oglı Mustafa

Mezru tarla dönimi 19 – 16 / hasılat-ı senevisi ;

450
300
+…..
750
045
-……
705
…….
352
072
-……
270
055
-……
215 *guruş.*

Ökizi Res'i 1.

Merkeb Res'i /4.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

0225
1000
+…….
1225 *guruş.* Merkumun sair ticaretten temettu'atı.

Hane ; 177 *Hasırcı idiğü.*

Numro : 450 *Virgüsü 30 guruş.*

Numro : 451 *Bedel-i, aşarı*

Hasırcı Mehmed oglı Mustafa

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 300 *guruş.*

Hane ; 178 *Kahveci idiğü.*

Numro : 452 *Virgüsü 70 guruş.*

Numro : 453 *? kalfasu.*

Kaltakcı Mehmed oglı Ali'nin

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş.*

Merkumun meluf oldığı zanaatten tahminen temettu'atı ;

020
700
+…..
720 *guruş.* Merkumun meluf oldığı .

Hane ; 179 *Yetum idiğü.*

Numro : 455.

Kasab Kucaklı oglı Ebubekir Mustafa

Temettu'ata dair yirlerinde olmayub tahminen temettu'atı / 000

Hane ; 180 *Bağçıvan idiğü.*

Numro : 456 *Virgüsü 100 guruş.*

Arif oglı İsa Ahmed.

Mezru tarla dönimi 11 – 03 / hasılat-ı senevisi ;

105
110
+…..
215
010
-……
205
…….
102 *guruş*. Şeriki bucak oglı hususu.
052
-……
050 *guruş*

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde İkizöyük karyesinde şerik ? bil iştirak mezru tarlası / hasılatı 100.

Yirine tahminen temettu'atı

150
700
+…..
850 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'atı.

Hane ; 181 *Kürekçi* .

Numro : 457 *Virgüsü 130 guruş*..

Zıyan oglı Ali bin Mustafa

Dahi-i kaza etrafşehr nahiyesi İkizöyük karyesinde Hacı Hasan ile bil iştirak şeriki çobanlıktan sağman res'i 20./? res'i 80 , kuzı res'i 12. Hasılatı senevisi 82. *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

082
200
+…..
282 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'atı.

Hane ; 182 *Tebaadan idiğü.*

Numro : 457 *Virgüsü 30 guruş*.

Kara Yılan Damadı Mustafa

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı 300 *guruş*.

Hane ; 183 .

Numro : 459.

Numro : 461 *Virgüsü 20. guruş.*

Arısi Mehmed Bin Abdullah merkumun üvegi oglı İbrahim.

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 200 *guruş*.

Hane ; 184 *Duhancı.*

Numro : 462 *Virgüsü 30 guruş.*

Arab Süleyman oglı Ahmed

Kara inek res'i 1.

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı 300 *guruş*.

Hane ; 185 *Kovacı.*

Numro : 424 *Virgüsü 30 guruş.*

Ömer ? oglı Abdülcelil

Merkumun meluf oldığı zanaatten tahminen temettu'atı / 300.

Hane ; 186 *Merkunun Medyunen ? Oldığı.*

Hane ; 422.

Berber Yoncalı oglı Hasan'ın

Temettu'ata dair yirlerinde olmayub tahminen temettu'atı / 000 .

Hane ; 187 *Merkumun Mücerret Oldığı.*

Numro : 468.

Kudcaklı oglı Halil.

Temettu'ata dair yirlerinde olmayub tahminen temettu'atı / 000 .

Hane ; 188. *Şıracı zanaati*.

Numro : 469 *Virgüsü 20 guruş*.

Numro : 471.

Sarı Mehmed ve hane-i mezkurun merkumunun oglı Mehmed'in

Sağman keci res'i : 22 .

Buzağı res'i 7.

Oğlak res'i 16.

Hasılat-ı senevisi ;

158
079
-…….
079 *guruş*. Şeriki Eskişehir nahiyesi ? karyesine tabi kırka karyesi Kara Mehmed Oglı Halil'in Hususatı.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

079
550
+……
629 *guruş*.

Hane ; 189 *Havas çırağu*.

Numro : 473 *Virgüsü 30 guruş*.

Coban Ali Bin Mehmed'in.

Merkumun emlaka dair yirisinde olmayub meluf oldığı dağcılıktan temettu'atı / 200 *guruş*

Hane ; 190.

Numro : 475.

Numro : 476 *Kovacı zanaati.*

Duhancı Tabutcu oglı ? Ahmed ve hane-i mezkurun üvegi babası Eskişehirli Mehmed temettu'atı.

Merkumun emlaka dair yirisinde olmayub meluf oldığı dağcılıktan temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 191 *Sağıcı.*

Numro : 478 *Virgüsü 20 guruş.*

Hacı Mehmed bin Mustafa

Merkumun meluf oldığı zanatten tahminen temettu'atı / 300 *guruş.*

Hane ; 190 *Atmacı zanaati.*

Numro : 479 *Virgüsü 20 guruş.*

Numro : 480 *Bedel-i aşarı..*

Sarı Mehmed ve hane-i mezkurun oglı Osman'ın

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 250 *guruş.*

Hane ; 193 *Dağcı makdulası.*

Numro : 482 *Virgüsü 30 guruş.*

Numro : 483 *Berber çırağu.*

Çoban Mehmed emlakı ve hane-i mezkurun oglı Ali

Merkeb Res'i / 2.

Merkumun meluf oldığı dağcılıktan oglının çıraklığından yirine tahminen Temettu'at

350 *guruş.*

Hane ; 194 *Dağcı makdulası.*

Numro : 485 *Virgüsü 30.*

Kokurcası oglı Ahmed

Merkeb Res'i / 2.

Merkumun meluf oldığı dağcılıktan tahminen temettu'atı / 300 *guruş.*

Hane ; 195 *Dağcı idiğü.*

Numro : 486 *Virgüsü 30 guruş.*

Numro : 487 *Dağcı.*

Tavas oglı Hasan ve hane-i mezkurun oglı Halil.

Merkeb Res'i /2.

Merkumun yirine ticaretlerinden temettu'atı. / 300 *guruş*.

Hane ; 196 *Merkum Tarıncı Makdumu.*

Numro : 489.

Süleyman Çavuş oglı Abdulrahman

Temettu'ata dair yirlerinde olmayub tahminen temettu'atı / 000 .
Hane ; 198 *Ayak Taciri.*

Numro : 491 *Virgüsü 20 guruş.*

Kayvadası oglı İbrahim

Sağman manda res'i : 1 hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Şehr kenarunda kendü mülki olarak şeriki Mercan oglı Ahmed ile bil iştirak mezru tarla dönimi 6 hasılat-ı senevisi 121 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

221
280
+……
501 Merkumun sair ticaretlerinden temettu'atı
050 ? ? iden şeker karyesinde ? Yusuf oglı Yusuf bil iştirak mezruatından.
+,,,,,,
551 *guruş*.

Hane ; 199 *Dağcı makdulası.*

Numro : 493 *Virgüsü 20 guruş.*

Bedel- aşarı 8 guruş.

Berber İsmail oglı Mehmed

Mezru tarla dönimi 2– 3 / hasılat-ı senevisi ;

080
120
+……
200
008
-……
192
…….
096 *guruş.*

Yirine hasıl olan temettu'atı ;

152
450
+…….
602 *guruş.* Merkumun sair ticaretten temettu'atı.
Hane ; 200 *Yetum idiğü.*

Numro : 495 *Virgüsü 30.*

Çakır Kavas oglı İbrahim ve hane-i mezkurun merkumunun üvegi babası Kavas Hasan

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirinde olmayub meluf oldıkları ticaretlerinden yirine tahminen temettu'atı 300 *guruş*.

Hane : 201

Numro ; 496 *Merkumun Tarıncı Birkanı.*

Köylü oglı İbrahim ve hane-i mezkurun üvegi babası Hasan'ın

Merkeb Res'i /4.

Kara inek res'i / 1

Yirine hasıl olan temettu'at 400 *guruş*. / hatt-ı keşlikten temettu'atı.

Hane : 202 *Ziraatçi,*

Numro : 498 *Virgüsü 40 guruş.*

Mehmed'in oglı Halil

Mezru tarla dönimi 20 / hasılat-ı senevisi ;

462
330
+……
792
046
-……
746
……
373 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i 2.

Merkeb Res'i /1.

Yirine hasıl olan temettu'at

373
800
+……
1173 *guruş*. Merkum ticaretlerinden.

Hane : 203 *Ziraatçi.*

Numro : 499 *Virgüsü 20.*

Mehmed'in oglı Hacı İbrahim Bin Mustafa.

Mezru tarla dönimi 20 / hasılat-ı senevisi ;

084
084
+…..
168
232
+…..
410
…….
205

Yirine hasıl olan temettu’at

205
300
+……
505 Merkumun sair ticaretlerinden.

Hane : 204 *Tımarlu Süvari İdiğü.*

Numro ; 500 *Virgüsü 24.*

Haznedaroğlu Murad’ın emlak ve arazi temettu’atı

Dükkan-ı kıt’a 2 /icaretlerinden /700.

Dahil-i kaza olan Virancık nahiyesine tabi ? civarına Esbab-ı kıt’a 1/ hasılatı senevisi 200.

Hane-i mezkurun ? civarında Esbab-ı kıt’a / hasılatı 200.

Hane-i mezkurun ? karyesinde kendü oglı Halil ile ? iştirak zivatında ? / hasılatı 130.
Hane-i mezkurun hacı karyesinde Cakıcı oglı hasan ile bil iştirak mezruatı hasılat-ı senevisi /705.

Karye-i mezkur Arslan oglı Arslan ile iştirak mezru tarla / hasılatı 280.

Karye-i mezkur Mücahid oglı Ahmed ile iştirak mezru hususu.889.

Karye-i mezkurun Simavlı Halil oglı ? ağa iştirak mezru hususu 442.

Hane-i mezkurun ? karyesinde İmam oglı ? ile iştirak hususu / hasılatı 76.

Yedi ? karyesinde Katran oglı Mustafa ve karındaşı Mehmed ile iştirak mezruatı / hasılatı 122.

Karye-i mezkur Sarı oglı Ali ? Ömer oglı Osman ile iştirak mezru hususu / 49.

Yirine hasıl olan temettu’at

4230
0000
…… Kütahya sancağı Sazak karyesi Virancığa tabi ? ? akçe ? oldığı.

Hane : 205 *Debbağ kalfasu*.

Numro : 504 *Virgüsü 30 guruş*.

Çırak oglı Salih

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirlerinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 206 *Şıracı zanaati*

Numro : 506 *Virgüsü 140 guruş*..

Kuyucu oglı Feyyaz

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesinde ? doğmadı karyesinde meyve bağçesi dönimi 12 / hasılat-ı
senevisi 192 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at

192
900
+…..
1092 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'atı
Hane : 207 *? idiğü.*

Numro : 509 *Virgüsü 30 guruş*.

Mehmed Kavas

Meluf oldığı tebaalıktan yirine temettu'atı / 250 *guruş*.

Hane : 208

Numro : 511 *Virgüsü/ 31 guruş*.

Tavas Talib Bin Hasan

Mezru tarla dönimi 10 / hasılat-ı senevisi ;

250
150
+……
400
……
200 *guruş*.

Kara sığır okizi res'i 2.

Merkeb Res'i /1

Yirine hasıl olan temettu'at ;

200
100
+……
300 *guruş*. Hattıkeşlikten .

Hane : 209

Numro ; 514

Rencber Oglı Ali Bin Mehmed ve Oglı Hasan Bin Ali

Merkumun Bölücek mahallesine nakil itmiş oldığı.

.
Hane : 210

Numro ; 517

Çakır İsmail oglı Ahmed

Merkumun Kale-İ Lalası mahallesine nakil itmiş oldığı.

Hane : 211 *Bakkal esnafudur*.

Numro : 521 *Virgüsü 30 guruş*.

Bakkal Sedat Damad bin Hasan

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirlerinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 212 *Debbağ kalfasu.*

Numro : 522 *Virgüsü 30.*

Hüsameddin oglı Murad

Meluf oldığı zanatten yirine temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane : 213 *Koltukçu esnafu.*

Numro : 524 *Virgüsü 100 guruş.*

? Salih bin Osman ve hane-i mezkurun oglı Halil

Dükkan-ı kıt'a 1/ icaretlerinden /20 *guruş.*

Şehreküstü bir kıt'a esbab hususu.

Kara camuş res'i / 1

Yirine hasıl olan temettu'at

120
500
+……
620 *guruş.* Meluf oldığı zanaati.

Hane : 214

Numro ; 527 *Merkumun şehreküstü mahallesine nakil itmiş oldığı.*

Konyalı ve İranlı Mehmed Bin Ali.

Hane : 215

Numro ; 528

Dağcı Mehmed ve Damadı İbrahim.

Hane : 216 *Baltacı idiğü.*

Numro : 529 *Virgüsü 30.*

Numro ; 530 *Berber çırağu.*

Numro ; 531 *? çırağu.*

Ömer ve Deli Ali oglı Salih ve diğer oglı Halil

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirlerinde olmayub meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 217 *Çuvacı çırağu.*

Numro : 532 *Virgüsü 30.*

Çubukdar oglı Çoban Mehmed.

Merkumun meluf oldığı zanaat yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 218

Numro ; 533

Ankaralı Hacı Mehmed bin İbrahim

Temettu'ata dair yirinde olmadığı / 000 *guruş*.

Hane : 219 *? idiğü.*

Numro : *534* *Virgüsü 30.*

? oglı Yusuf.

Merkumun asakır nizamiyesi takaatlerinen olub altmış guruş ahz itmiş oldığı temettu'atı./ 720
guruş.

Hane : 220

Numro : 535

? oglı Yusuf

Merkumun Bölücek mahallesine nakil itmiş oldığı.

Hane : 221.

Numro : 536 *Virgüsü 100 guruş.*

Feyzullah oglı Ali.

Mezru tarla / hasılatı senevisi :

504
500
+…..
1004

0050
-……..
0954
…….
477
087
-…….
390

Ökizi Res'i 1.

Dana res'i 1.

Merkeb Res'i /1.

Kara camuş res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'at

390
410
+…..
800 Merkumun sair ticaretlerinden.

Hane : 222. *? İdiğü.*

Numro : 540 *Virgüsü 30 guruş.*

Şeker karyeli Halil bin İbrahim

Merkumun meluf oldığı tebaalıktan yirine temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 223 *Hatt-ı keş.*

Numro : 543

Çobanlarlı Osman Bin Ali

Merkeb Res'i /2.

Merkumun sair emlakı olmayub meluf oldığı hattıkeşlikten yirine tahminen temettu'atı / 350 *guruş*.

Hane : 224

Numro : 546.

? Ahmed oglı İsmail.

Merkumun yirine meluf oldığı zanaatten temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 225 *Dellal idiğü.*

Numro : 546 *Virgüsü 30 guruş.*

? bin Abdullah

Merkumun meluf oldığı zanaatten yirine temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 226

Numro : 549 *Virgüsü 20 guruş.*

Merkumun emlakı etrafşehr nahiyesine tabii İkizöyük karyesinin tahrir ve ? temettu'atlarının karyesine nakil itmiş oldığı.

İkizöyüklü Hacı hasan

Hane : 227.

Numro : 553.

Numro : 559.

Merkumun ? oldığı ? icaret oldığı idiğü.

Tımarlu süvari Baki beg oglı Hacı Ahmed ve hane-i mezkurun karındaşı Ebubekir.

Hane : 228 *Dikici zanaati*.

Numro : 555 *Virgüsü 30 guruş.*

? oglı Ali bin Mehmed .

Merkumun meluf oldığı zanaattan temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 229.

Numro : 556.

Doğmalar karyesine nakil eden İbrahim Bin Halil.

Hane : 230 ?.

Numro : 556 *Virgüsü /30 guruş.*

? oglı Süleyman

Kara manda düveğisi res'i / 1.

Şehir karyesinde doğmadı karyesinde karındaşı mezruatu hasılatı seniyye 40.

Yirine hasıl olan temettu'at

040
260
+…..
300 *guruş*. Merkumun tebaalıktan .

Hane : 231.

Hane : 232.

Numro : 561 *Merkumun yakunu olub şunun bunun a'nesiyle idare olunmakta oldığı* .

Bakkal Arab Hacı Halil bin İbrahim.

Temettu'ata dair yirinde olmadığı / 000.

Hane : 233. ? .

Numro : 564

Ali Kavas Bin Abdullah.

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirlerinde olmayub meluf oldığı tebaalıktan yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş*.

Hane : 234 *Dağcı Makdulası.*

Numro : 565 *Virgüsü / 30 guruş.*

? oglı İbrahim .

Merkumun meluf oldığı zanaatten temettu'atı / 200 *guruş.*

Hane : 235

Numro : 564.

Merkumun kiracı oldığı def-ü diyar ahz gitmiş.

Arab Süleyman bin Abdullah.

Hane : 236. *Dikici çırağu.*

Numro : 567.

Kibar Mustafa.

Temettu'ata dair yirinde olmadığı ustası a'nesiyle idare olumakta oldığı. / 000.

Hane : 237.

Numro : 568 .

Merkumun İshakiye mahallesine nakil ile gitmiş idiğü.

Eskişehri Mehmed Bin İbrahim.

Hane : 238

Numro : 573.

Merkum tebaalıtan şunun bunun tahriri olunmuş.

? Çavuş oglı Ahmed

Hane : 239 *Çoban.*

Numro : 574 *Virgüsü 30 guruş.*

? oglı Abdullah bin Ahmed.

Merkumun meluf oldığı çobanlıktan yirine temettu'atı / 200 *guruş.*

Hane : --- *Hattıkeş idiğü.*

Numro : --- *Virgüsü 30 guruş.*

Bölcekli karyesinde nakil ile mahalleye gelmiş olan katran oglı Ahmed oglı İsmail.

Merkumun hanesinden başka emlakı dair yirlerinde olmayub meluf oldığı hattıkeşlikten yirine tahminen temettu'atı / 400 *guruş.*

Hane : --- *Ziraatçi.*

Numro : --- *Virgüsü 30 guruş.*

Hasan Ali ve oglı Ahmed

Mezru tarla / hasılat-ı senevisi

140
600
+……
740
014
-……
726
…….
363 *guruş.*

Ökizi Res'i 2.

Sağman düveğisi res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'at

363
100
+……
463 *guruş.* Meluf oldığı ticaretlerinden

Hane : --- *Ayak Taciri zanaati.*

Numro : ---

Kamaslık Bin Mustafa.

Merkumun meluf oldığı ticaretlerden temettu'atı / 150 *guruş*.

Hane : 13

Numro : 29

Bozan Hacı Salih Efendinin züemasının temettu'atı.

Şehreküstü ? esbab –ı kuza temettu'atı / icar-ı senevisi 300 *guruş*.

Dükkan-ı kıt'a / 1 icareti 30 *guruş*.

Sağman inek res'i 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Şehir karyesinde meyve bağçesi 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Karasığır ökizi res'i 2.

Mecmu'undan yirine hasıl olan temettu'at / 360 *guruş*.

Hane : 113 **.**

Numro : 277

Bozan Türki hacı oglı ? Hasan müteveffa Karındaşı Abdulrahman valide hatunun

temettu'atı.

Dükkan-ı kıt'a / 1 icarı 150 *guruş*.

Şehreküstü ? esbab –ı kıt'a temettu'atı / icar-ı senevisi 216.

Sağman inek res'i 1 / hasılatı 20 *guruş*.

Mezburun yirine hasıl olan temettu'at / 386 *guruş*.

Hane : 148.

Numro : 362

Bozan Müfti zat-ı aliyenin Abdullah efendinin züeması hatunun.

Kumaş nahiyesinde Oylum karyesinde civarında ? esbab-ı kıt'a temettu'atı / icar-ı senevisi / 250 *guruş*.

Kara camuş res'i 1 / 1.

Yirine hasıl olan tahminen temettu'at / 250 *guruş*.

Hane : 213

Numro : 524

? koltukçu Salih babağı ağazadesi hatunun.

Şehreküstü ? Esbab –ı kıt'a temettu'atı / icaret-i senevisi 120 *guruş*.

Dükkan-ı kıt'a / 1 icarı 50.

Şehr karyesinde bağçe 1 / icareti 25 *guruş*.

Mezburun yirine hasıl olan tahminen temettu'at / 195 *guruş*.

Yekün temettu'at ; 99885

Yekün hane ; ? (Okunamadı)

Yekün nüfus-u mevcude neferat : 577

Virgü-yü seniyesi ; 11523 guruş.

Yekün aşar ; ? (Okunamadı)

Mahallemiz ahalilerinden matlub-u a'li vechile emlak ve temettu'atları tahrir olunarak hiçbir şey ketm ve ihfa kimesneye gadr-u te'atti olunmamış olunmağa gerek devlet-i aliye me'murlarının gelüb tahkik-i madde ittiklerine hilaf-ı emr ve rıza bir günde hal ve hareket rü-nümü olur ise kendi yedimizle kesb eylemiş oldığımızdan hakkımıza iktiza eden ceza ve icra buyrulmak üzere suret-i te 'ahhüdimizi müş'ir defterimiz ? makrun kılındığı ? tarafımızdan temhir kılındı.

Bende Bende Bende

Muhtar-ı Mahalle-i Saray Okunamadı
Okunamadı

Liva-i mezburun ziraat müdiri bulunduğumuzdan balada mestur defteri nezaret –i a'cizanelerine terkim ve tanzim olındığı mübeyyin tarafımızdan temhir kılındı.

Okunamadı

3.2. ÇERÇİ SÜLEYMAN MAHALLESİ (ML.VRD.TMT , NR.08742) TEMETTU'AT DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

Nefs-i Kütahya mahallesinden Çerçi Süleyman Mahallesinin müşehat defteridir.

Hüdavendigar ayanlık mahallesinden Kütahya sancağına vaki nefs-i Kütahya mahallerinden Çerçi Süleyman mükim ahalilerinin emlak ve arazi ve hayvanat ve temettu'atlarının hesab defterüdür.

Hane ; 1 *Koltukçu esnafundan idiğü.*

Numro : 1 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı / 000 guruş.*

Abdülkadir oglı Şehid Hasan efendinin emlak ve temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş.*

Dahil-i kaza olan kumaş nahiyesine tabi ? gazi karyesinde kendü mülki olarak şeriki

Kürt Ahmed ile bil iştirak mezru tarla , dönimi 7 /hasılat-ı senevisi 153 *guruş.*

Mecmu 'undan yirine hasıl olan temettu'atı ;

173
250
+……
423 *guruş.* Meluf oldığı esnafluktan yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 2 ? *çırağu idiğü.*

Numro : 4 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı / 20 guruş.*

Numro : 5 *Dağcı idiğü.*

Abdülkadir oglı Mehmed'in ayanlığı bozan üvegi oglı Mustafa 'nın emlak ve temettu'atı.

Merkeb res'i 1 .

Merkumlarının emlakı dair yirisine olmayub meluf oldığı ticaretlerinden yirine tahminen temettu'atı / 300 *guruş.*

Hane ; 7 *Dikici kalfasu idiğü.*

Numro : 7 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı /24 guruş.*

Hak Mehmed oglı Hasan'ın emlak ve temettu'atı.

Merkumlarının emlakı dair yirisine olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen

temettu'atı / 250 *guruş*.

Hane ; 4 *Ayak Taciri idiğü.*

Numro : 8 *Virgüyü seniye / 42 guruş.*

Hasırzanif oglı Hacı Abdullah emlak ve temettu'atı

Merkumlarının emlakı dair yirisine olmayub meluf oldığı ticaretlerinden yirine tahminen

temettu'atı / 350 *guruş*.

Hane ; 5 *Zatib-i Kıt'a ittiğü idiğü.*

Numro : 16 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı /64 guruş.*

Numro : 4 *Berber çırağu idiğü.*

Dağcı Hasan ve ayankığını bozan oglı Mehmed'in emlak ve arazi temettu'atı.

Merkeb res'i 2 .

Dahil-i kaza nahiyesinde kumaş nahiyesine tabi ? karyesinde kendü mülki olarak şeriki Mehmed Ali ile bil iştirak mezru tarlan dönimi 3 / hasılat-ı seniya 76 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

472 Merkumun meluf oldığı Zatib-i kuza ettikleriinden yirine temettu'at.
100 Merkumun oglı Mehmed'in meluf oldığı çıraklığından yirine temettu'atı..
+…..
572

Hane ; 6 *Berber çırağu idiğü.*

Numro : 13 *Virgüyü seniye / 42 guruş*.

Demirci viranlı Küçük Oglı İsmail emlak ve temettu'atı .

Merkumun hanesinden başka emlakı olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 7 *Dikici esnafundan idiğü***.**

Numro : 14 *Virgüyü seniye / 24 guruş*.

Deli Murad Oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
/ 200 *guruş*.

Hane ; 8 *Dikici kalfasu idiğü***.**

Numro : 17 *Virgüyü seniye / 24 guruş*.

Deli Murad Oglı Abdullah'ın emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
/ 250 *guruş*.

Hane ; 9 *Dikici kalfasu idiğü.*

Numro : 19 *Virgüyü seniye / 26 guruş*.

Kazıklı oglı Ahmed'in emlak ve temeettu'atı.

Sağman inek res'i 1 / hasılat-ı seniyye 20 *guruş*.

Buzağı res'i 1.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

020
150
+……
170 *guruş*. Meluf oldığı kalfaluktan yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 10 *Simitci zanaati idiğü.*

Numro : 21 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı*

Kalavcı oglı Mehmed ve ayanlığını bozan Karındaşı İsmail'in emlak ve temettu'atı.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde tabi üvegi karındaşının meyve bağçesi tahminen dönimi / 1 ; hasılat-ı senevisi 40 *guruş*.

Hane ; 11 *Demirci esnafundan idiğü.*

Numro : 12 *Virgüyü seniye / 26 guruş*.

? oglı Mustafa 'nın emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
/ 250 *guruş*.

Hane ; 12 *? esnafundan idiğü.*

Numro : 23 *Virgüyü seniye / 26 guruş*.

Mustafa oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 13 *? idiğü.*

Numro : 24 *Virgü-yü seniye / 26 guruş*.

Mustafa oglı Mehmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaattan yirine tahminen temettu'atı / 200 *guruş*.

Hane ; 14 .

Numro : 26 *Virgü-yü seniye / 26 guruş.*

Merkumun ? kalfasu oldığı.

Mevistab Kör Ali.

Temettu'ata dair mahal-i mezburun yirine almamış oldığı / 000.

Hane ; 15 *Bakkal esnafundan idiğü***.**

Numro : 27 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı / 43.*

Numro : 28 *? kalfasu idiğü***.**

Hane ; ? *Bakkal çırağu idiğü.*

Balcı oglı Mehmed'in ve ayanlığı bozan oglı Hasan ve diğer oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı

300 Merkumun oglı Hasan'ın meluf oldığı kalfaluktan yirine tahminen temettu'atı.
000
050 Merkumun diğer oglı Ahmed'in çırakluğundan yirine tahminen temettu'atı.
+…..
350.

Hane ; 16 *Dikici zanaatinden idiğü.*

Numro : 27 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı /26 guruş.*

Saru oglı Mustafa emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
/ 251 *guruş*.

Hane ; 17 *Zatib-İ Kuza ittiğü idiğü.*

Numro : 31 *Virgü-yü seniye / 25 guruş.*

Numro : 32 *Dikici çırağu.*

Dağcı oglı Hasan ve ayanlığını bozan oglı İsmail'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı

200
100 Merkumun oglı ismail'in çırakluktan yirine tahminen temettu'atı.
+…..
300 *guruş*.

Hane ; 18 *Duhancı esnafu idiğü***.**

Numro : 34 *Virgü-yü seniyye.*

Numro : 35 *Dikici çırağu.*

? oglı Ahmed efendinin ve ayanlığını bozan oglı ? emlakı ve temettu'atıç

Şehr civarisinde kendü mülki olarak şeriki bölücek mahallesinden Dağlı oglı Mehmed ile iştiraken mezru tarla , dönimi 3 / hasılat-ı senevisi 63 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

123
450 Merkumun meluf oldığı esnafluktan yirine tahminen temettu'atı.
50 Merkumun oglı ? çırakluğundan temettu'atı
+…….
623 *guruş*.

Hane ; 19 *Demirci esnafu idiğü***.**

Numro : 27 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 34 guruş.*

Emir oglı Mustafa ve hane-i mezkurun merkumunun üvegi oglı Bedri Kara'nın temettu'atı

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı

150
150 Merkumun ? kalfalığundan tahminen temettu'atı.
+…..
300 *guruş*. Merkumun yed-i ? yirine tahminen temettu'atı

Hane ; 20 *Metruk olub oglı ağmanısıyla idiğü.*

Numro : 39 *Virgüyü seniyye / 36 guruş*.

Numro : 40 *Eskici zanaatinden idiğü.*

? oglı İsmail ve ayanlığını bozan oglı Mehmed Ali'nin emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlaka dair yirinde olmayub metruk oldığından oglı Mehmed Ali'nin eskici zanaattinden yirine tahminen temettu'atı / 200 *guruş.*

Hane ; 21 *Alel oldığı.*

Numro : 41 *Virgü-yü seniyye. / 00.*

Numro : 42 *Tebaadan idiğü.*

? oglı Halil 'in ve aynlığı bozan oglı Hasan'ın.

Dahil-i kaza olan kumaş nahiyesine tabi vataf karyesinde Kara Ali oglı ile bil iştirak ağnamısıyla ? / hasılat-ı senevisi 300 *guruş.*

Hane ; 22 *? oldığı.*

Numro : 44 *Virgüyü seniyye/ 40 guruş.*

Tımar oglı Yetum Mehmed'in emlak ve arazi ve temettu'atı.

Sağman camuş 1 / hasılat-ı senevisi 20.

Şehr karyesinde kendü mülki olarak şeriki Akça viran mahallesinden Cevad oglı Mehmed ile bil iştirak mezru tarlası 16 / hasılat-ı senevisi 145 *guruş.*

Hane ; 23 *Kahvecı esnafu.*

Numro : 45 *Virgü-yü Seniyye / 64 guruş.*

Numro : 46 *Demirci çırağu.*

Kalaycı oglı Hasan ve hane-i mezkurun Karındaşı Ahmed emlak ve temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 500 *guruş.*

Hane ; 24 .

Numro : 47 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 26 guruş.*

? oglı Mehmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 250 *guruş.*

Hane ; 25

Numro : 29 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 23 guruş.*

İtmekçi Süleyman ve ayanlığını bozan oglı İbrahim'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 300 *guruş.*

Hane ; 26 *Mestci zanaatinden idiğü.*

Numro : 50 *Virgü-yü Seniyye / 74 guruş.*

Dikici Salhar oglı Süleyman emlak ve temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20

Şehr civarında kendü mülki olarak küçük mehmed'in bil iştirak mezru tarlası dönimi 8 / hasılat-ı senevisi 187.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı ;

107
250 Meluf oldığı zanaatten temettu'atı
+……
357 *guruş.*

Hane ; 27 *Bakkal esnafundan idiğü.*

Numro : 51 *Virgü-yü Seniyye / 46 guruş.*

Kazıklı oglı ? emlak ve temettu'atı .

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen

temettu'atı. / 400 *guruş.*

Hane ; 28 *Kahvecı tebaa idiğü.*

Numro : 52 *Virgüyü seniyye./ 30 guruş.*

Kalvacı oglı Süleyman Çavuş emlak ve temettu2atı

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 200 *guruş.*

Hane ; 29.

Numro : 53 *Virgü-yü Seniyye / 000.*

Dellal oglı Veli emlak ve temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 200 *guruş*.

Hane ; 30 *Demirci esnafundan idiğü.*

Numro : 54 *Virgüyü Seniyye /27 guruş.*

Dellal oglı Mehmed ve ayanlığını bozan oglı Mehmed'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun meluf oldığı zanaatten temettu' atı / 250 *guruş*.

Hane ; 31.

Numro : 56 Virgüyü Seniyye / 000.

Kolcancı oglı Halil emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten temettu'atı / 000.

Hane ; 32.

Numro : 57.

Berber Osman oglı ve ayanlığı bozan oglı Ali'nin emlak ve arazi temettu'atı.

Şehr karyesinde kendü mülki olarak şeriki ile bil iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 62 *guruş*.
Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesine tabii şeriki ile mezru tarla dönimi 2 hasılat-ı senevisi 32 *guruş*.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesine tabi inni karyesinde kendü mülki olarak şeriki bil -
iştirak mezru tarla / dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 15 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

0037
0200 meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
+……
0237 *guruş*.

Hane ; 33

Numro : 58 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 24 guruş.*

Cakıtcı oglı Mehmed'in emlak ve arazi temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği 1 / altmuş iki seneden berı hasılat viren sağmanı .

Dahil-i kaza olan kırka nahiyesinde Pınarbaşı karyesinde kendü mülki olarak şeriki Ali ile bil iştirak mezru tarla dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 177 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

133
400 Meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı
+……
532 guruş.

Hane ; 34 *Yorgancı zanaatinden idiğü.*

Numro : 59 *Virgü-yü Seniyye / 11 guruş.*

Bedel-i aşar eyledüğü / 5.

Yorgancı İbrahim emlak ve arazi temettu'atı

Sağman camuş res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Sagir kara sığır ineği res'i 1 / altmuş iki seneden beri hasılat aldığı.

Dahil-i kaza olan kumaş nahiyesinde kara ağaç karyesinde kendü mülki olarak Hasan oglı Mehmed ile bil iştirak mezru tarla / hasılat-ı senevisi 475 *guruş*.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde Kırka karyesinde meyve bağçesi / hasılat-ı senevisi 50 *guruş*.

Hane ; 35 *Metruk oldığı ağnamısıyala idiğü.*

Numro : 60 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 44 guruş.*

Yapurcı oglı ? hane-i mezkurun oglı Senahi ve Tarıncı Mehmed emlak ve temettu'atı.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 350 *guruş*.

Hane ; 36 *Umur-ı hattatlıktan idiğü***.**

Numro : 64 *Virgü-yü Seniyye / 24 guruş.*

Numro : 65 *Ayak Taciri idiğü.*

Ticarlu Osman oglı Halil 'in ve karındaşı Ali'nin ve hane-i mezkurun merkumunun üveği biraderi Mustafa'nın emlak ve temettu'atı.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

300 Yakını Mustafa'nın temettu'atı.
000 ? Osman'ın Kütahya Sancağı ? ? ? akçe yazılan meluf oldğı hususu
+…… temettu'atı.
300

Hane ; 37 *Dağcı makdulası idiğü***.**

Numro : 66 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 23 guruş.*

Kavas Ali'nin emlakı ve temettu'atı.

Merkeb res'i 1.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı dağcılıktan yirine tahminen temettu'atı. / 250 *guruş.*

Hane ; 38 *Dağcı makdulası idiğü.*

Numro : 67 *Virgü-yü Seniyye / 47 guruş.*

Numro : 68 *Debbağ çırağu idiğü.*

İnnili ? Halil ve hane-i mezkurun merkumunun oglı Mehmed emlak ve temettu'atı.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesinde tabi Okçı karyesinde kendü mülki olarak şeriki Hasan oglı ile bil iştirak mezruatı tarlası 3 / hasılat- ı senevisi 75.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

070
300
+….. Meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı

370 *guruş.*

Hane ; 39 *Zaamet eylememiş idiğü***.**

Numro : 69 *Virgü-yü Seniyye / 26 guruş.*

? oglı ismail'in emlak ve arazi temettu'atı.

Kara sığır ökizi res'i 1.

Şehr karyesinde kendü mülki olarak bil mezruattan tarlası 12 / hasılat-ı senevisi 180 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

180
150
+…..

330 *guruş*. Merkumun mekuf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı..

Hane ; 40.

Numro : 70 *Virgü-yü Seniyye 26 guruş.*

Numro : 71 *Debbağ çırağu idiğü.*

Kalaycı Mehmed ve hane-i mezkurun merkumunun oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

020
250
+……
270 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 41 *Zaamet ile meluf oldığı.*

Numro : 72 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 46 guruş.*

Yazıcı oglı Salih'in emlak ve arazi temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Kara sığır ökizi res'i 1.

Şehr civarisinde kendü mülki olarak bil iştirak mezru eylediği tarlası 11 / hasılat-ı senevisi
201 *guruş*.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı.

221
100
+……
321 *guruş*. Merkumun zanaatlerinden .

Hane ; 42 *Mezruat ile meşgul oldığı.*

Numro : 73 *Virgü-yü Seniyye 24 guruş.*

Yazucu oglı Mistan emlak ve arazi temettu'atı.

Sağman inek res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Merkeb res'i 2.

Şehr civarisinde kendü mülki olan mezruat eylediği tarlası , dönimi 18 / hasılat-ı senevisi 110 *guruş*.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı.

065
450
+……

515 *guruş*.

Hane ; 44 *Eskici idiğü.*

Numro : 76 *Virgü-yü Seniyye 38 guruş.*

Dağcı oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı .

Merkeb res'i 3.

Merkumun hanesinden başka emlakı meluf oldığı zanatten yirine tahminen temettu'atı. / 300 *guruş*.

Hane ; 45 *Dağcı makdulası idiğü.*

Numro : 75 *Virgü-yü Seniyye 44 guruş.*

Demirci viranlı Abdullah emlak ve arazi temettu'atı.

Merkeb res'i 3.

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesinde tabi ? karyesinde kendü mülki olarak şeriki ? ile bil iştirak mezru tarla, dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 20 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at;

060
350
+…..
410 *guruş*. Meluf oldığı zanaatten temettu'atı.

Hane ; 46 *Dağcı makdulasi idiğü.*

Numro : 76 *Virgü-yü Seniyye 74.*

? oglı Mehmed'in emlak ve arazi temettu'atı.

Sağman kara sığır ineği res'i 1 / hasılat-ı senevisi 20.

Kara sığır ökizi res'i 2.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesine tabi Kondu viran karyesine meyve bağçesi , dönimi 1 /

hasılat-ı senevisi 30.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesine tabii Aydoğmadı karyesinde kendü mülki olarak ? mezru tarla , dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 153.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı.

203
303
+……
503 *guruş*. Meluf oldığı dağcılıktan yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; 47 *Dağcı makdulası idiğü.*

Numro : 78 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 36 guruş.*

Sabuncı oglı Ali emlak ve arazi temettu'atı .

Merkeb res'i 4.

Dahil-i kaza olan etrafşehr nahiyesine tabi sabıncu karyesinde meyve bağçesi , dönimi 1 /
hasılat-ı senevisi 50 *guruş*.

Dahil-i kaza kumaş nahiyesine tabii Doğu karyesinde kendü mülki olarak şeriki ? oglı Sabri ile bil iştirak mezru tarla , dönimi 4 / hasılat-ı senevisi 80 *guruş*.

Mecmu'undan yirine tahminen temettu'atı.

1??
200
+……
330 Meluf oldığı dağcılıktan tahminen temettu'atı.
331

Hane ; 48.

Numro : 78.

Bakkal Derviş İbrahim emlak ve arazi temettu'atı.

Meyve bağçesi . dönimi 4 / hasılat-ı senevisi 120 *guruş*.

Şehr civarında kendü mülki olan şeriki Ağa Ömer ile bil iştirak mezru tarlası ,dönimi 11,hasılat-ı senevisi 112 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;

232
250
+……
482 Meluf oldığı zanaatten temettu'atı .

Hane ; 45 *Vezinci esnafu idiğü.*

Numro : 81 *Virgü-yü Seniyye 36 guruş.*

İranlı Hasan Ağanın emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanatten yirine tahminen temettu'atı 350 *guruş*.

Hane ; 50.

Numro : 83.

Kavas Mehmed'in

Merkumun ? ? nakil itmiş oldığı.

Hane ; 51.

Numro : 74 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 25 guruş.*

Civlili oglı Ali'nin emlak ve arazi temettu'atı.

Dahil-i kazası etrafşehr nahiyesine tabi Civli karyesinde kendü mülki olarak şeriki ? Süleyman ile bil iştirak mezru tarla , dönimi 5 / hasılat-ı senevisi 105 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at ;
105
200
+…..
305 Meluf oldığı zanatten yirine tahminen temettu'atı.

Hane ; -- *Dikici kalfasu oldığı***.**

Numro : -- *Virgü-yü Seniyye 35 guruş.*

Deli Ahmed Oglı Ömer'in emlak ve temettu'atı.

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı zanaatten yirine tahminen temettu'atı. / 200 *guruş*.

Hane ; 53 *Fukurat oldığı.*

Numro : 85 *Virgü-yü Seniyye 95 guruş.*

? Ömer oglı Ahmed'in emlak ve temettu'atı .

Merkumun emlakına dair yirinde olmayub meluf oldığı sailinin yirine tahminen temettu'atı. / 100 *guruş*.

Hane ; 53.

Numro : 83 *Virgü-yü mahsusa olarak yirine virmiş oldığı/ 15 guruş.*

Merkumun beşinci hane oldığı ? oldığı.
? oglı Hasan'ın zevcesi hatunun emlak ve arazi temettu'atı.

Dahil-i kaza etrafşehr nahiyesine tabi Okçu karyesinde meyve bağçesi , dönimi 1 / hasılat-ı
senevisi 40 *guruş*.

Hane- i mezkurun aydoğmadı karyesinde şeriki ile Arab oglı Halil'in bil iştirak mezru tarlası
dönimi 2 / hasılat-ı senevisi 49 *guruş*.

Yirine hasıl olan temettu'at / 89 *guruş*.

Mahalle-i mezkurun

Yekün temettu'at : 016441
100056
+……..
116497

Yekün virgü 01783
10433
+……..
12416

Virgüsü aşar ; ------

Yekün hane , 053
204
+…….
259 (Yanlış Hesaplanmış)

Yekün mevcude neferat 086
630
+……..
716

Bala da mestur ahalilerin emlak ve temettu'atı tahrir olunarak hiçbir şey ketm ve ihfa gadr-u teati olunmamış olumağla gerek devlet-i aliye memurlarının gerek memurin sairesi gelüb tahkik –i madde ettikleri hilaf-ı emr ve rıza bir gün hal ve hareket rümunu olur ise yedimizle kesb eylemiş olduğundan haklarımızda iktiza eden kanun ve ceza ve icra buyrulmak üzere iş bu te'ahhidimizi müş'ir ve defterin ? makrun olduğundan ? tarafımızdan temhir kılındı.

Bende	Bende	Bende
Muhtar-ı Sani	Muhtar-ı Evvel Mahelle-i	İmam-ı Der Kenar
Çerçi Süleyman	Çerçi Süleyman	Çerçi Süleyman

Liva-i mezburun ziraat müdri bulunmadığından balada mestur defter-i nezaret acizanemle terkim ve tanzim olunduğu.mübeyyin defterimizden temhir kılındı

(Okunamadı)

SONUÇ

Hüdavendigar eyaleti Kütahya sancağına tabii Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesine ait temettu'at defterleri esas alınarak 19.yy, ortalarında bu yerleşim yerlerinin sosyal ve ekonomik yapısını değerlendirdiğimiz çalışmamızın sonuçlarını aşağıdaki gibi belirtmemiz mümkündür.

1845 yılında Kütahya mahallerinden Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinde toplam 252 hane bulunmaktadır. Bu yerleşim yerlerine ait tam bir nüfus tespitinde bulunamamaktayız. Yerleşim yerlerinin tahmini nüfus toplamı 1.260 kişidir. Yerleşim yerlerinde yaşayan ahali içerisinde gayrimüslim bulunmamaktadır. Bu mahallelerin nüfusunun tamamı müslümandır. Yerleşim yerlerinde kullanılan şahıs isimlerine bakacak olursak ; Hz. Peygamber 'in adına atfen konulan Ahmed ve Mehmed isimlerinin sıklıkla kullanıldığı görülmüştür. Bu isimlerden başka Hz . Peygamber'in damadı ve torunlarının isimleri olan Ali , Hasan , Hüseyin isimleri de sıklıkla kullanılmıştır.

Saray ve Çerçi Süleyman mahalleri şehir hayatının getirdiği üretim ve tüketim alanlarına sahiptir. Bu nedenle yerleşim yerlerindeki ahali ağırlıklı olarak esnaflık, zanaatkarlık ve ticaretle uğraşmaktadır. Tarım ise uğraş alanı olarak ikinci sırada yer almaktadır. Tarım ile uğraşanların çoğu bu işi başka bir ortak ile icra etmektedir. Yerleşim yerlerinin fiziki şartları esnaflık, zanaatkarlık ve ticareti olumlu etkilemesine rağmen bu elverişli şartlar hayvancılığı olumsuz etkilemiştir. Her iki yerleşim yerlerinde uğraş alanı olarak hayvancılık çok az bir öneme sahip olmuştur. Yerleşim yerlerinde diğer iş kollarıyla iştigal edenler ise üçüncü sırada yer almaktadırlar..

Saray ve Çerçi Süleyman mahallelerinde mesleklere baktığımızda şehir hayatının getirdiği bir ihtisaslaşmayı görmemiz mümkündür. Saray mahallesinde 46 çeşit meslek icra edilirken, Çerçi Süleyman Mahallesinde 16 çeşit mesleğin icra edildiği görülmektedir. Saray mahallesinde en çok icra edilen meslek ziraatçılık iken, Çerçi Süleyman Mahallesinde en çok icra edilen meslek dikiciliktir. Ayrıca her iki mahallede berberlik, dağcılık meslekleri sıklıkla icra edilen mesleklerdir.

Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesindeki halkın sahip olduğu arazilerin toplamı 1.521 dönümdür. Bu arazilerin çoğunluğu mez'ru tarladır. Bahçe vasfındaki arazi ise azdır. Saray mahallesinde toplam 1.027 dönüm arazinin, 1.010 dönümü mez'ru tarla iken sadece 15 dönümü bahçe vasfındadır. Çerçi Süleyman mahallesi halkının sahip olduğu toplam 494 dönüm arazinin, 493 dönümü mez'ru tarladır. Sadece 1 dönüm bahçe bulunmaktadır. Halkın çoğu sahip olduğu araziler ile birebir uğraşmamaktadır. Saray mahallesinde toplam 63 hane arazi sahibi olmasına rağmen sadece 13 hane arazileri ile birebir uğraşmaktadır. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise arazi sahibi 11 hane bulunmasına rağmen, bu hanelerin hiç biri arazileri ile birebir uğraşmamaktadır.

Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesinde şehir hayatı hüküm sürmektedir. Bu nedenle hayvan sayıları azdır. Halk hayvanlardan genellikle ulaşım ve günlük süt ihtiyacını karşılama amaçlı faydalanmıştır.

Saray mahallesinde toplam 250 büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Saray mahallesi ahalisinin en çok elde tuttuğu hayvan merkeptir.Merkep, Saray mahallesindeki hayvanların % 33' ünü oluşturmaktadır. Bu hayvandan sonra en çok elde tutulan hayvan sağman inektir. Sağman inek, Saray mahallesindeki toplam hayvan sayısının % 13' ünü oluşturmaktadır. Buzağı, en çok elde tutulan üçüncü hayvan olup, toplam hayvan sayısına oranı ise % 12' dir. Çerçi Süleyman Mahallesinde toplam 19 büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Merkep en çok elde tutulan hayvandır. Çerçi Süleyman mahallesindeki toplam hayvan sayısının % 47' sini oluşturmaktadır. Kara sığır öküzü en çok elde tutulan ikinci hayvandır. Bu hayvan toplam hayvan sayısının % 21' ini oluşturmaktadır. Kara sığır ineği ise en çok elde tutulan üçüncü hayvandır . Toplam hayvan sayısına oranı % 16'dır.

Saray mahallesinde 351 küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Bu hayvanların çoğunu sağman keçi oluşturmaktadır. En çok elde tutulan ikinci hayvan ise keçidir. Oğlak en çok elde tutulan üçüncü hayvandır. Çerçi Süleyman Mahallesinde ise küçükbaş hayvan bulunmamaktadır.

Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesindeki dükkan gelirlerine bakacak olursak; Saray mahallesinde, toplam 15 dükkan bulunmaktadır. Bu dükkanların 14'ü ortaklaşa tasarruf edilen dükkan çeşidindendir. Sadece 1 dükkan ise kişinin kendisinin tasarruf

ettiği dükkan çeşidindendir. Bu dükkanların toplam geliri 1.807 kuruştur. Çerçi Süleyman mahallesinde ise dükkan sahibi bulunmamaktadır.

Saray ve Çerçi Süleyman Mahallesindeki vergilere baktığımızda ; Saray mahallesinde toplam 183 kişi virgü-yi mahsusa ile mükelleftir. Bu kişilerden toplam virgü-yi mahsusa ise 7.056 kuruştur. Bu yerleşim yerinde toplam 13 kişi bedel-i aşar ile mükelleftir. Bu mükelleflerden alınan toplam bedel-i aşar vergisi ise 383 kuruştur. Çerçi Süleyman mahallesinde ise, toplam 42 kişi virgü-yi mahsusa ile mükelleftir. Bu mükelleflerden alınan toplam virgü-yi mahsusa vergisi ise 1.430 kuruştur. Bu mahallede bedel-i aşar mükellefi bulunmamaktadır.

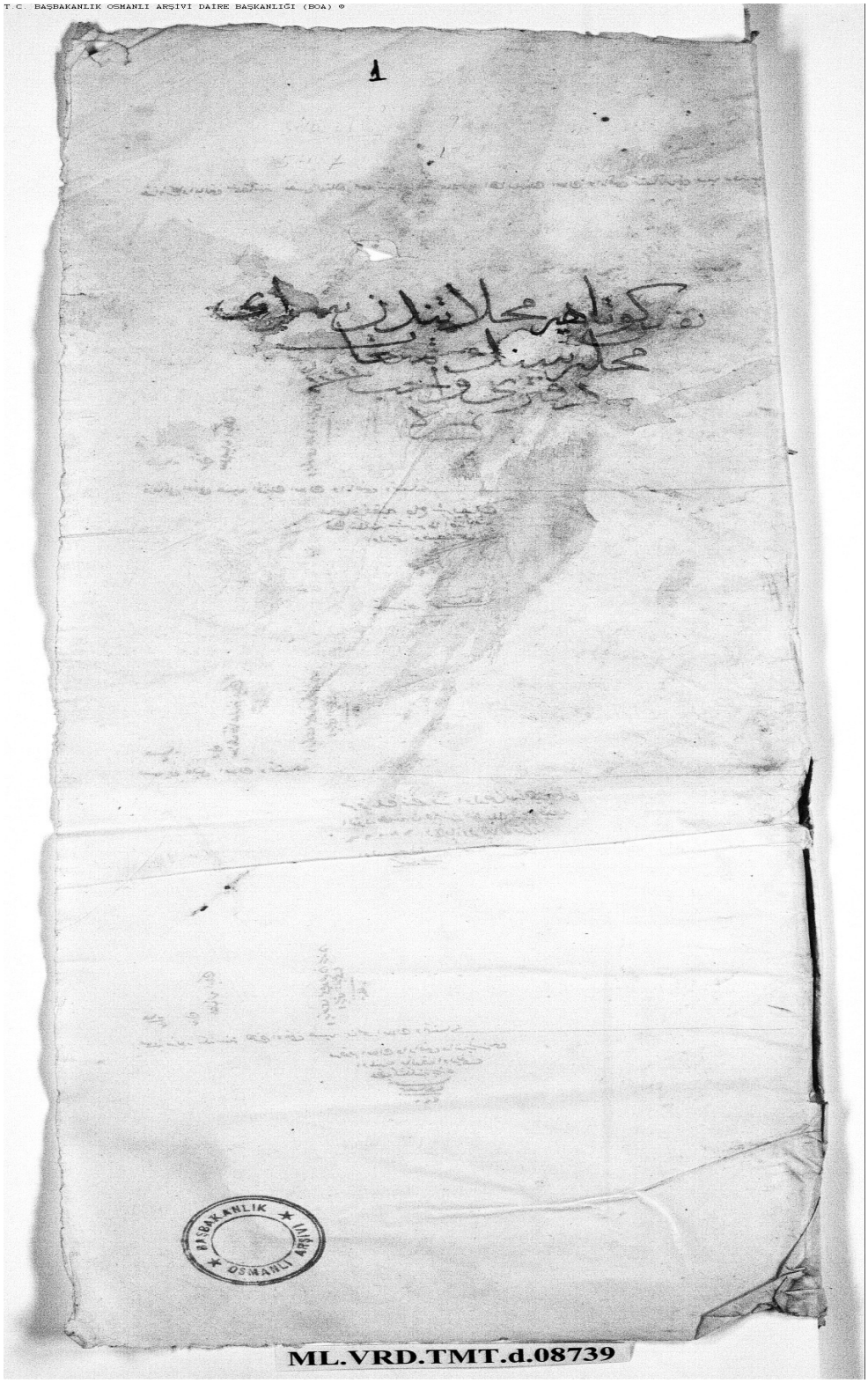
Sonuç olarak ; Bu çalışma Osmanlı Devletinin sosyal ve iktisadi araştırmalarında bir bölgenin örneklendirilmesi özelliği ile katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmanın ana kaynağı olan temettu’at defterlerinden bu sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

EKLER

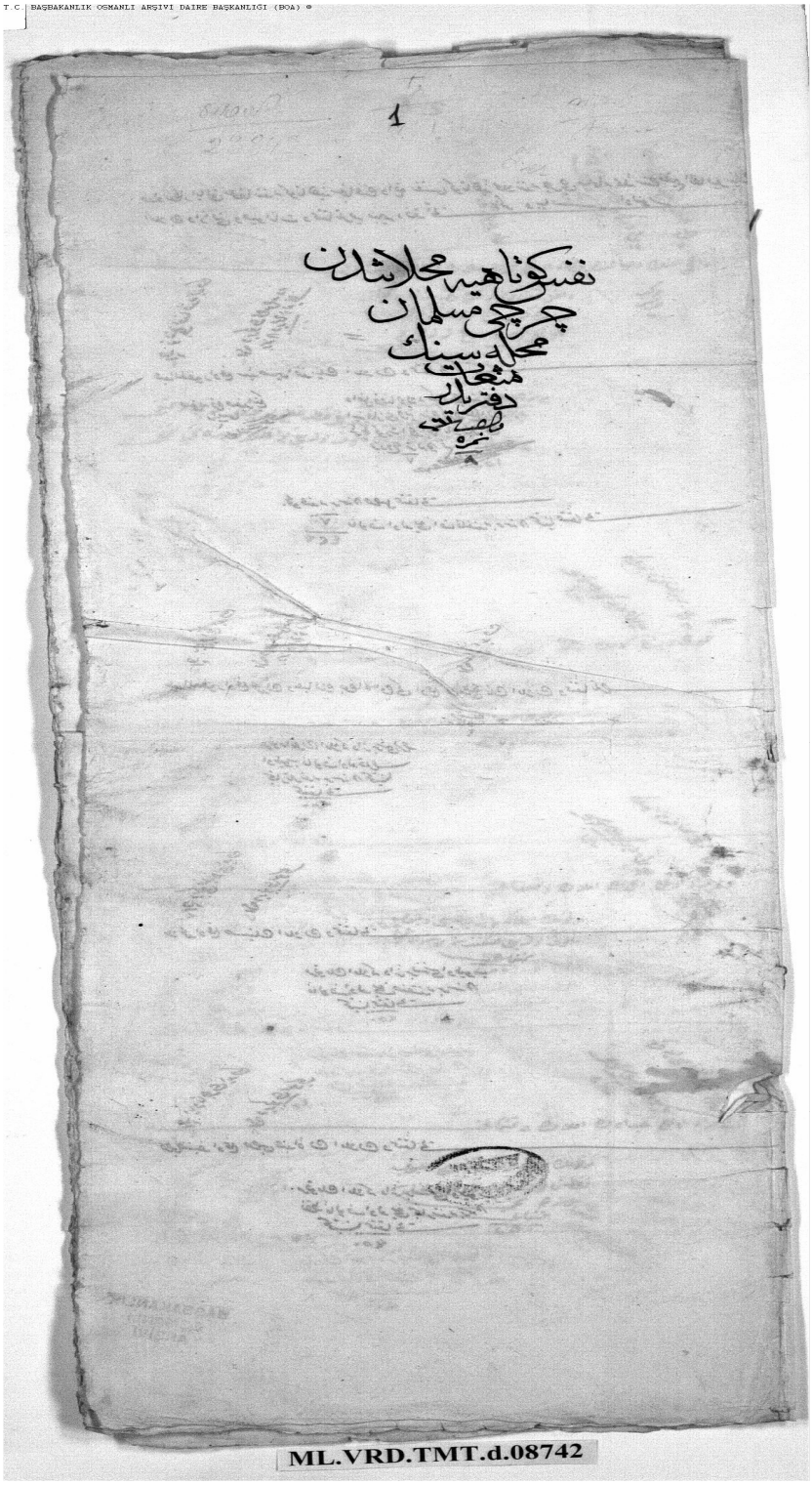
Ek 1. Kütahya Haritası

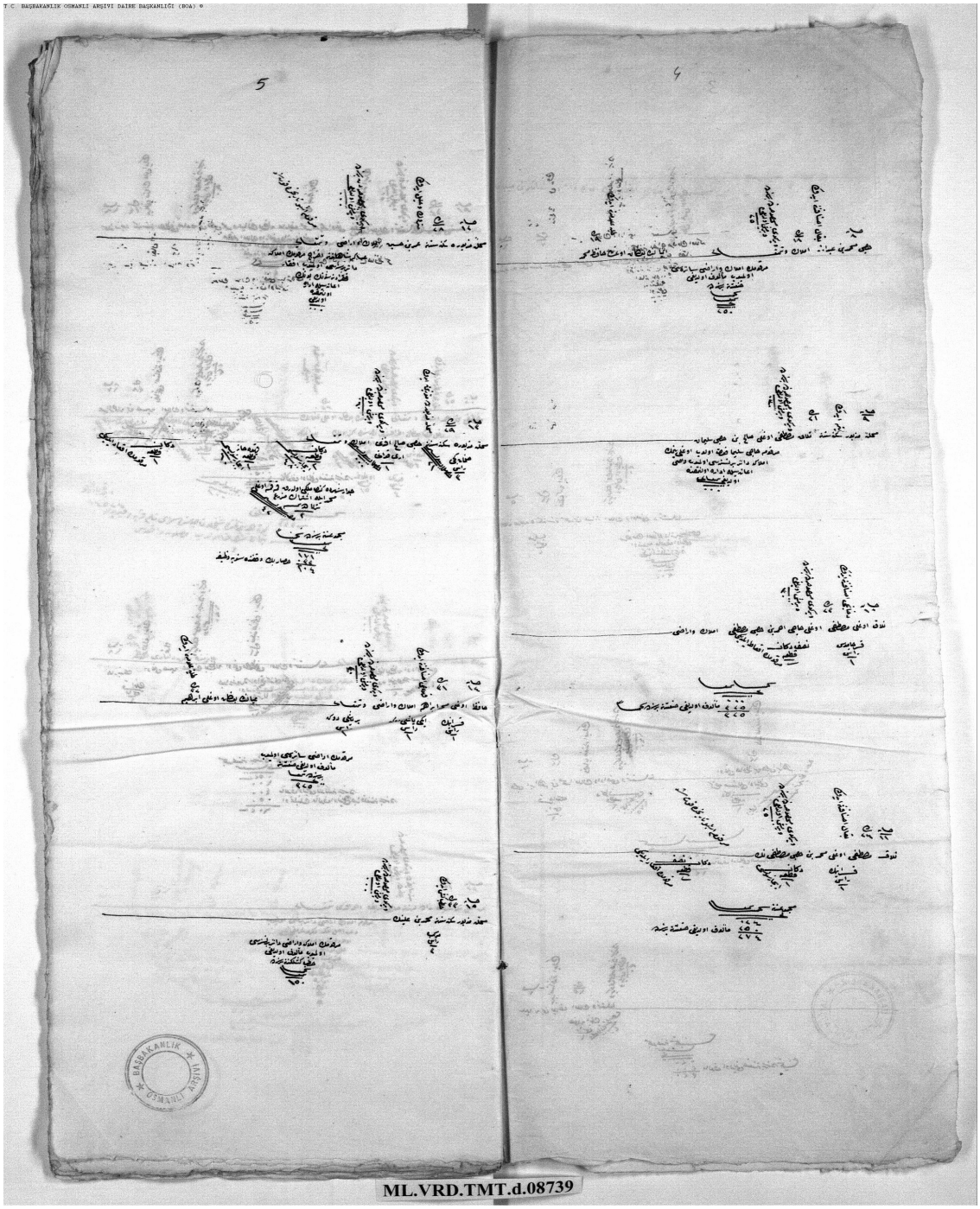
Ek 2. Kütahya Saray Mahallesi Temettu'at Defterinin İlk Sayfası

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞIVI DAIRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©
BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ
ML.VRD.TMT.d.08739

Ek 3. Kütahya Çerçi Süleyman Mahallesinin Temettu'at Defterinin İlk Sayfası.

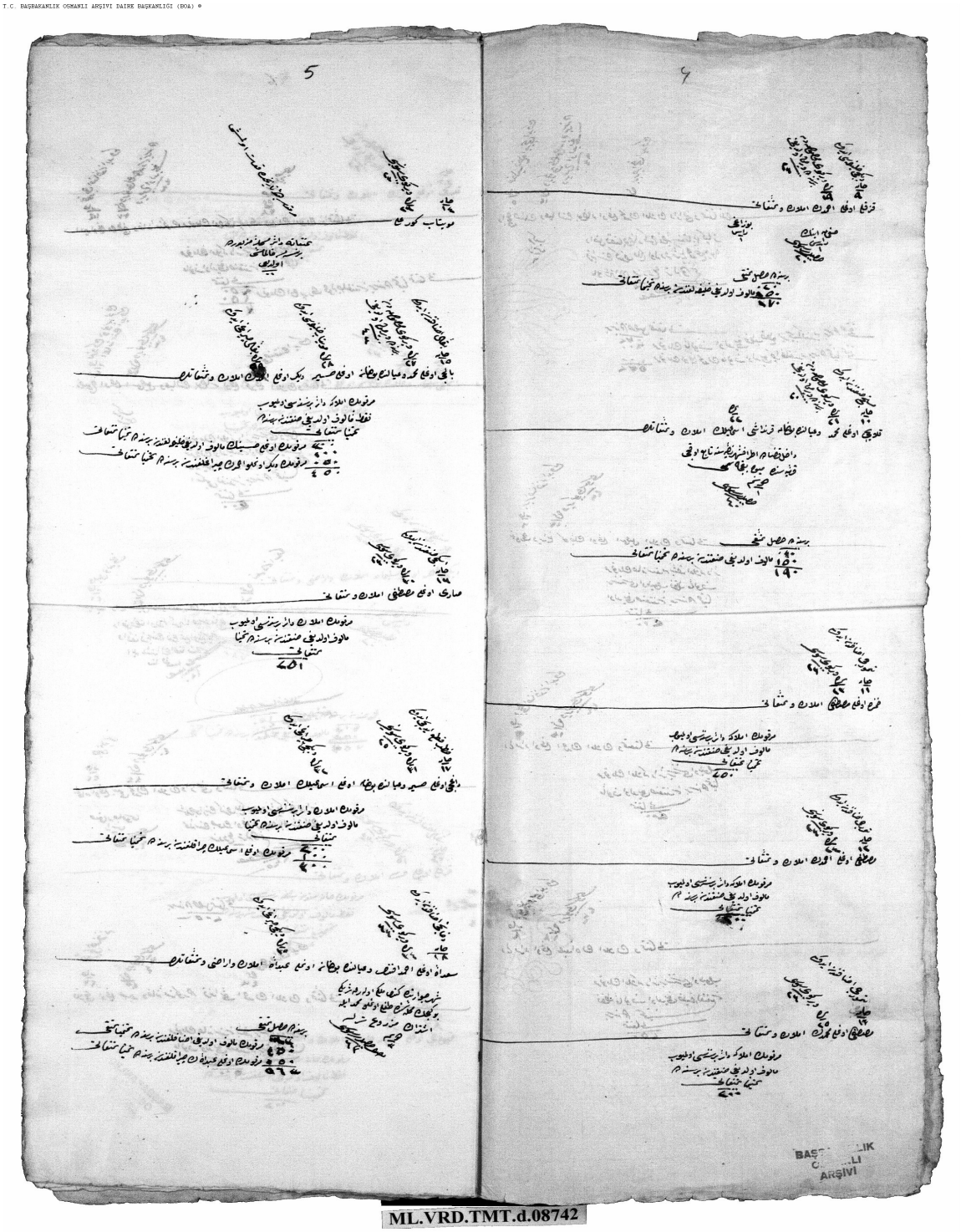

Ek 4. Saray Mahallesi Temettu'at Defterinin 4. ve 5. Sayfaları

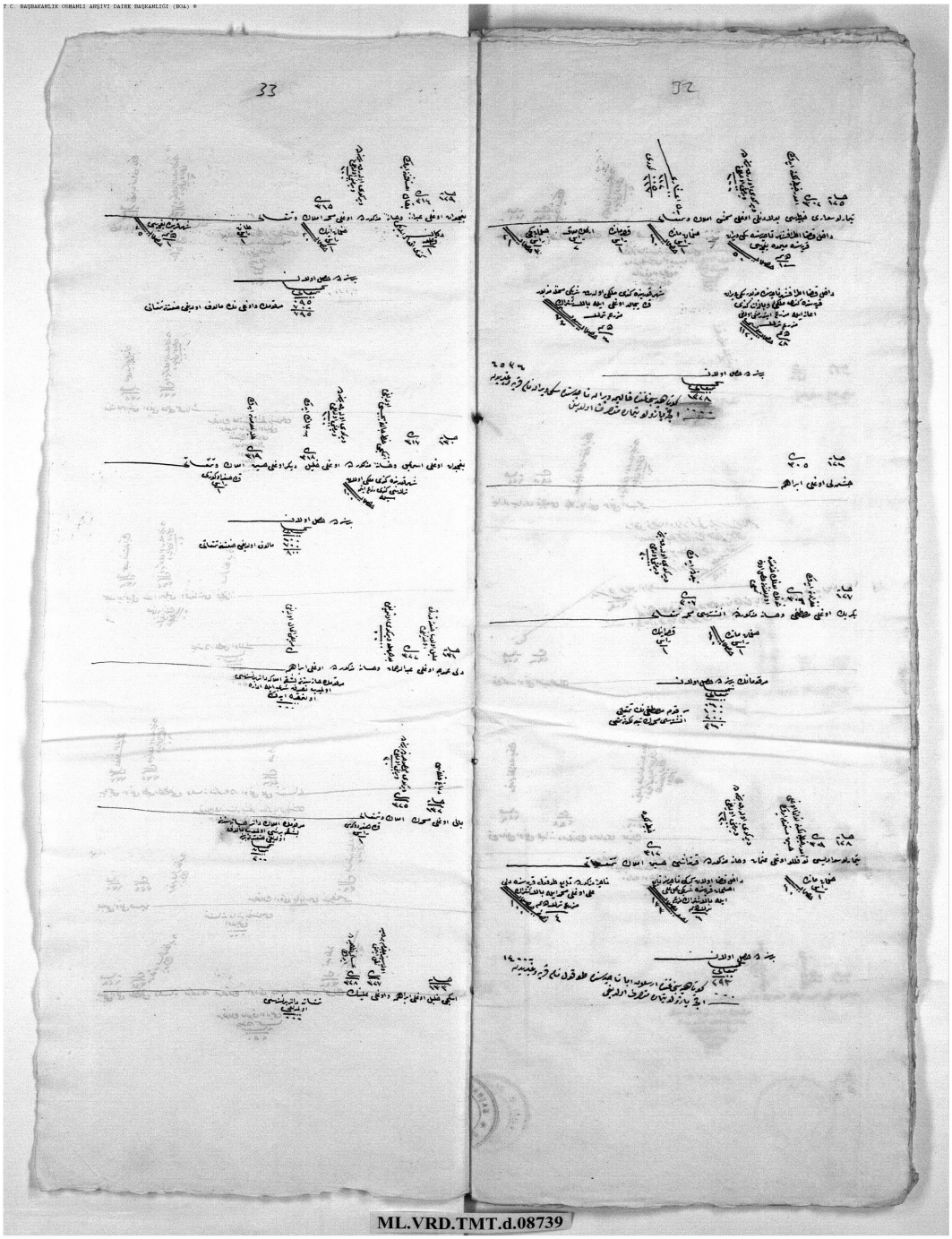
Ek 5. Çerçi Süleyman Mahallesi Temettu'at Defterinin 4. ve 5. Sayfası

T.C. BAŞBAKANLIK OSMANLI ARŞİVİ DAİRE BAŞKANLIĞI (BOA) ©

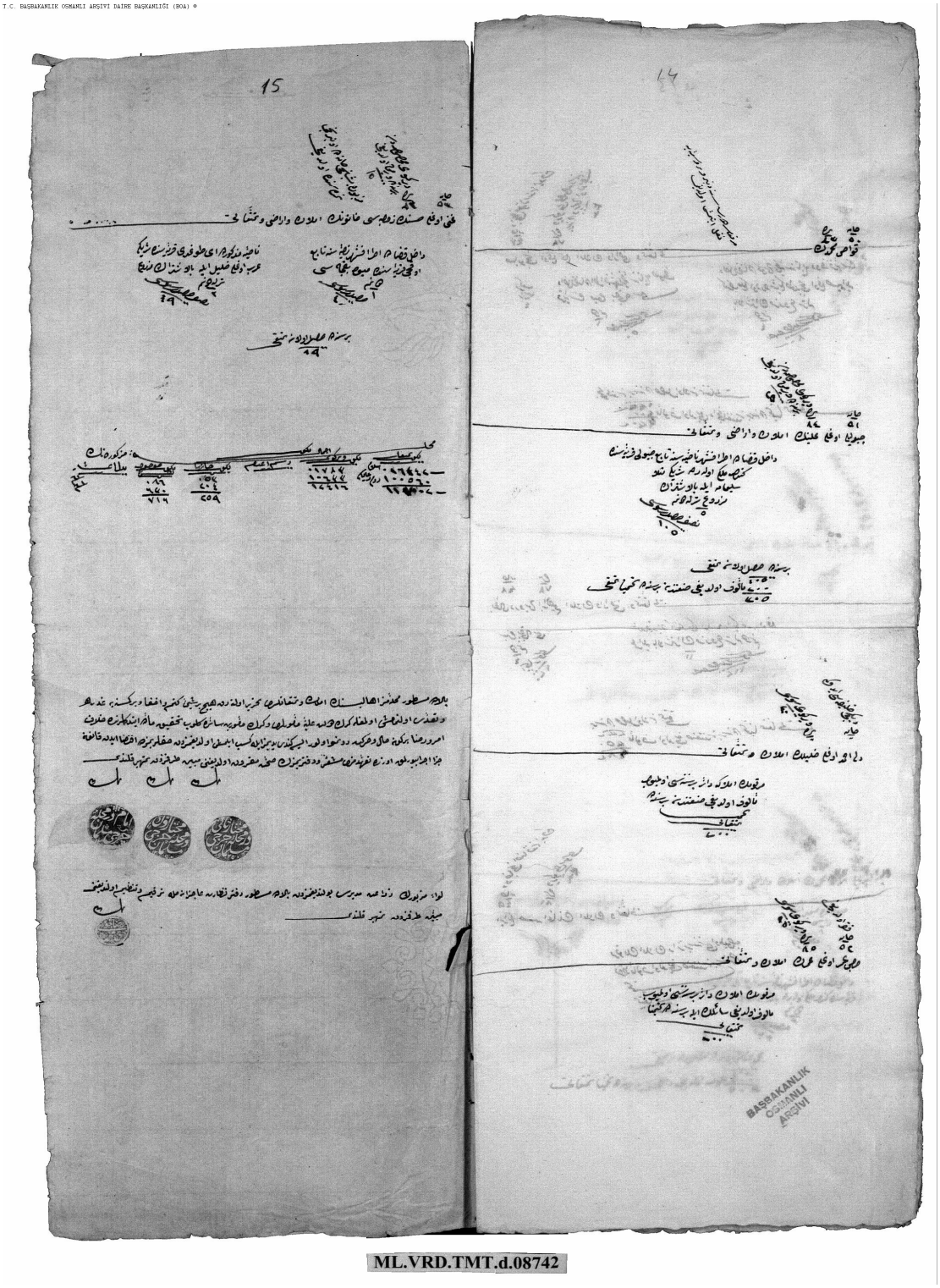

ML.VRD.TMT.d.08742

Ek 6. Kütahya Saray Mahallesi Temettu'at Defterinin 32. ve 33. Sayfaları

Ek 7. Kütahya Çerçi Süleyman Mahallesi Temettu'at Defterinin 14. ve 15. Sayfaları

SÖZLÜK

A

Ağnam : Koyun, koyunlar.

Ahali : Halk

Ahz : Başka.

An-cemaatin : Toplum üzerinde dağıtım

Asakir : Askerler

Asker : Memur.

Aşar : Toprak mahsulünden alınan onda bir oranındaki vergi.

Ayak taciri : Seyyar ticaret yapan kişi.

B

Ba-berat : Berat ile

Bağçıvan : Bahçe işi ile uğraşan.

Bedel-i askeri : Gayrimüslim erkeklerin askerlik vazifrsine karşılık verdiği vergi.

Bedel-i icar : Kira geliri.

Bedel-i nakdi : Müslüman erkeklerin askerlik vazifesine karşılık verdiği vergi

Bedel-i tarik : Devletin yol ve köprü yapımı için aldığı vergi
.

Bende : Kul,köle,bağlı.

Bennak : Evli olan.

Bil- iştirak : Ortaklaşa.

C-Ç

Camuş : İnek.

Cizye : Gayrimüslimleden alınan şer'i vergi.

Çoban : Hayvanları güden kimse.

D

Debbağ : Hayvan derilerini sipileyen sanat sahipleri.

Dikici : Terzi.

Dönüm : Ölçü birimlerinden biri.

Duhancı : Tütün satan kimse.

Dükkan-ı kıta : Kişinin kendi tasarrufunda olan dükkan çeşidi.

E-F

Erbab : 1.Sahipler, 2.Ehil,müktedir,layık.

Erbab-ı zaamet : Zaamet sahibi,zaim.

Etrafşehr : Şehirin içi.

Fevt : Ölüm.

Fıkıh : Şer'i hukuk ilmi.

Fıkıh maslahatçısı : Fıkıhla uğraşan kişi.

Fukura : Fakir.

G-H

Gayrimüslim : Müslüman olmayan.

Hacı : Hac farizasını yerine getiren.

Haraç : 1.Topraktan çıkan şey, 2. Gayrimüslim tebaadan alınan toprak vergisi

Hasılat-ı senevisi : Yıllık geliri.

Hasırcı : Hasır yapıp satan kişi.

Hattat : Hat sanatıyla uğraşan,yazı yazan kişi.

Havas : Saygın.

Hitabkar : 1.Hitap eden,2.Hatip.

Hoca : Muallim,muteber,efendi, büyük zat.

İ

İbn : Oğul.

İcar : Kiraya verme,Kira parası.

İcaret-i senevisi : Yıllık getirisi.

İmam : Din görevlisi.

İrsal : Gönderme,yol verme,salıverme.

İştigal : Meşgul olunan.

İştirak : Ortaklaşa.

İtmekçi : Ekmek üretip satan kişi.

K

Kahveci : 1.Kahve satan kişi, 2. Kahvehane işleten kişi.

Karye : Köy.

Kasab : Et satan kimse.

Kefere : Gayrimüslim.

M

Mahsusa : Mahsus,hususi.

Medyun : Borçlu.

Meluf : Adı geçen.

Merkum : Adı geçen.

Mestçi : Mest yapıp satan kişi.

Mezbur : Adı geçen.

Mez'ru : Ekilen , biçilen

Mıhçıyan : Mıh yapıp satan kişi.

Molla : Büyük alim .

Muhtar : Seçilmiş.

Muhtar-ı evvel : Birinci muhtar.

Muhtar-ı sani : İkinci muhtar.

Mukaseme : Kısımlara ayırma bölme.

Mukim : İkamet eden.

Muvazzaf : Vazifelendirilmiş olan.

Mübeyyin : Beyan edilen.

Müma-ileyh : Adı geçen.

Müşehat. : Şahitlik edilen.

Mütevelli : Birinin yerine geçen.

N

Neferat : Kişiler.

Nısf : Yarım.

Nısf-ı Dükkan-ı kıta : Kişinin ortaklaşa sahip lduğu dükkan çeşidi

Numro : Numara.

Ö

Ölçekçi : Tarım ürünlerini ölçekler halinde ayıran kişi.

Öşür : Toprak mahsülünden alınan onda bir oranındaki vergi.

R

Rahip : Hristiyan din adamı.

Reaya : Halk.

Rençber : Tarımla uğraşan kimse.

Re's : Baş.

S

Sabıka : Geçmiş vaka.

Sağman : Sağılan hayvan.

Sair : Başka.

Sedirci : Sedir yapan kişi.

Sene-i sabıka : Geçen yıl.

Ş

Şerik : Ortak.

Şıracı : Şıra yapıp satan kişi.

T

Tabutçu	:	Tabut yapan kişi.
Tahkik	:	Belirleme.
Tahrir	.	Yazılan.yazılmış olan,yazma.
Taife	:	Sınıf, zümre.
Tanzim	:	Düzenleme.
Tanzimat	:	Düzenlemeler.
Tasnif	:	Sınıflara ayırma.
Teb'a	:	Tabii olma.
Tebeyyün	:	Beyan edilen.
Temettu	:	Kar,kazanç elde etme.
Timar	:	Beslediği sipahilere öşrünü almak üzere ayrılan arazi
Tüccar	:	Ticaretle uğraşan kişi.

Y

Yekün	:	Toplam.
Yoz	:	Kısır.

Z

Zabit	:	Asayişi sağlayan görevli.
Zekat	:	Ziyade olma, arttırmak.
Zerzevatçı	:	Meyve,sebze satan kişi .
Zevce	:	Eş,hatun.
Zikr	:	Anmak,hatırlanmak.

KAYNAKÇA

AKA, İsmail (1991), *Timur ve Devleti* , T.T.K Yayınları , Ankara

AKDAĞ, Mustafa (1995) , *Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi (1243 – 1453*, C. I, Barış Yayınları, İstanbul.

Aşıkpaşazade (2003), *Osmanoğullarının Tarihi* , Kemal Yavuz ve M.A Yekta Saraç (Haz.), Mas Matbaası , İstanbul.

AYDIN, Lokman (2001), *Kütahya sancağı 1261 (1845) tarih ve 8767-8768-8769-8770-8771 numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu* , Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

AYDIN, Meltem (2001), *Kütahya sancağı 1261 (1845) tarih ve 8759-8760-8761-8762-8763-8764-8765 numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

BARKAN, Ö. Lütfi (1953), "Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi", *Türkiyat Mecmuası*, C. X. , İstanbul; ss 1-26.

BECKER, H. (1963), "Cizye ", *İ.A.*, C.III.,M.E.B. Yayınları, İstanbul: ss. 199 - 201.

ÇAKIR, Coşkun (2001), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Maliyesi*, Küre Yayınları, İstanbul.

DEVELİOĞLU, Ferit (1988), *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara.

ERGENÇ, Özer (1981), "Osmanlı Şehirlerinin Yönetim Kurumları Niteliği Üzerine Düşünceler" , *VIII. Türk Tarih Kongresi* (*11-15 Ekim 1976 Ankara)*, Ankara.

ERKAL, Mehmet (1993), "Cizye", *D.İ.A.*,Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, C.VIII., İstanbul: ss.43-48.

ERKAL, Mehmet (2007), "Öşür", *D.İ.A.* , C.XXXIV., Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul: ss. 97-100.

Evliya Çelebi (2005), *Seyahatname*, Yücel Dağlı–Seyit Ali Kahraman–Robert Dankoff (Haz.), C. IX, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

GÜRÜN, Kamuran (1981), *Türkler ve Türk Devletleri Tarihi*, Bilge Yayınları, İstanbul.

İNALCIK, Halil (2009), *Devlet*-i *Aliye Klasik Dönem Osmanlı İmparatorluğu Araştırmaları* , Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

KALLEK, Cengiz (2004), *İslam İktisat Düşüncesi Tarihi* , Klasik Yayınları , İstanbul.

KARAKAYA, Ebru (2002), "Kütahya", *D.İ.A.*, C.XXVI. , Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara: ss. 580-587.

KAYGISIZ, Adnan (2001), *Kütahya Sancağı 1261 (1845) Tarih Ve 8759-8760-8761-8762-8763-8764-8765 Numaralı Temettu'at Defterleri Transkripsiyonu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.

KAZICI, Ziya (2005), *Osmanlı Vergi Sistemi*, Bilge Yayınları , İstanbul.

Komisyon (2002), *Kütahya 2002*, Kütahya Valiliği İl Özel İdaresi Yayınları, Ankara.

KÜÇÜKALAY, Mesut ve Ali Çetinkaya (2002), "Osmanlı Vergi Sistemi ve Bir Vergi Tahsil Yöntemi Olarak İltizam", *Türkler*, C. X, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara: ss. 876-891.

MARDİN, Ebu'ala (1986), " Haraç" , *İ.A.* , C.V., M.E.B. Yayınları , İstanbul: s.222.

ML.VRD.TMT, Nr 08739 Saray Mahallesi Temettu'at Defteri

ML.VRD.TMT; Nr 08742 Çerçi Süleyman Mahallesi Temettu'at Defteri

NİŞANCI, Şükrü (2002), *15-16 Yüzyıllarda Osmanlı İktisat Zihniyeti*, Okumuş Adam Yayınları, İstanbul.

OĞUZOĞLU,Yusuf (2000), *Osmanlı Devlet Anlayışı* , Eren Yayınları , İstanbul.

ÖZTÜRK, Muhammet (2005), *1845(1261) Tarihli Temettu'at Defterlerine Göre Kütahya Şehri Pirler, Aşağıbaba,Dibek,Kale-İ Sagir, Lala Hüseyin Paşa Mahallelerinin Transkripsiyonu ve Edisyonu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , Kütahya.

PAKALIN, Mehmet Zeki (1993), *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü* , C.III, M.E.B. Yayınları, İstanbul.

PITCHER, Donald Edgar (2001), *Osmanlı İmparatorluğu'nun Tarihsel Coğrafyası*, Bahar Tırnakçı (Çev.), Yapı Kredi Yayınları , İstanbul.

ŞENER, Abdüllatif (1990), *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*, İşaret Yayınları, İstanbul.

TABAKOĞLU, Ahmet (2003), *Türk İktisat Tarihi* ,T.T.K. Yayınları , İstanbul.

TABAKOĞLU, Ahmet (2002), "Klasik Dönemde Osmanlı Ekonomisi", *Türkler*, C. X, Yeni Türkiye Yayınları , Ankara, ss.657-680.

TELCİ, Cahit (2002), "Osmanlı İktisat Literatüründe Bulunan ve Günümüzde Hala Yaşayan Bir Kavram; Rençber", *Türkler*, C.X., Yeni Türkiye Yayınları, Ankara: ss.714-730.

TÜRKER, Çetin (2003), *1845 Tarihli Temettu'at Defterine Göre Kütahya Mahallelerinden Polad Bey,Efendibola,Ahi Mustafa,Cedid ve Şehreküstü Mahallelerinin Sosyal ve İktisadi Durumu*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi , Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü , Kütahya.

ÜNAL, Mehmet Ali (1996), *Osmanlı Tarihi Üzerine Makaleler- Araştırmaları*, Kardelen Yayınları, İsparta.

ÜNAL, Mehmet Ali (1996), *Osmanlı Vergi Düzeni (Defter-i Müktesid*), T.T.K. Yayınları, İsparta.

ÜNAL, Mehmet Ali (2002), *Osmanlı Müesseseler Tarihi*, Fakülte Yayınevi, İsparta.

VARLIK, Mustafa Çetin (1996), "Germiyanoğulları", *D.İ.A.*, C.XIV, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul: ss.33 - 35.

YAVUZ, Nuri (2003), *Anadolu Beylikleri Dönemi* , Gündüz Eğitim Yayınları , Ankara.

YÜCEL, Yaşar (1991), *Anadolu Beylikleri Hakkında Araştırmalar I*, T.T.K. Yayınları, Ankara.

DİZİN

A

Abdullah..... ii, 22, 23, 45, 59, 61, 71, 86, 88, 96, 101, 110, 122, 123, 124, 125, 126, 129, 130, 141
Abdulrahman..... 22, 48, 63, 66, 67, 84, 89, 113, 126
Abdülbaki.....93
Abdülcelil.....22, 44, 94, 110
Abdülkadir 22, 69, 94, 128
Ahmed 21, 22, 23, 25, 49, 50, 52, 53, 54, 57, 59, 62, 63, 65, 70, 72, 78, 79, 82, 83, 86, 93, 94, 95, 97, 98, 101, 102, 106, 108, 110, 111, 112, 113, 116, 118, 122, 124, 125, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 139, 140, 143, 146
Ali 4, 7, 8, 13, 19, 20, 21, 22, 23, 43, 49, 50, 51, 52, 54, 57, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 72, 75, 76, 80, 81, 86, 88, 90, 91, 96, 97, 98, 102, 106, 108, 109, 111, 112, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 132, 134, 136, 137, 138, 142, 143, 146, 163, 164, 165
Aşar.....40, 41, 65, 158
Atmacı.....28, 30, 44, 71, 85, 112
Ayak taciri.....28, 30, 158

B

Bağçıvan.. 28, 30, 64, 88, 89, 100, 101, 108, 158
Bakkal 28, 30, 45, 46, 88, 118, 123, 132, 135, 142
Baltacı 28, 30, 119
Bedel-i askeri 12, 158
Bedel-i aşar 65, 73, 74, 75, 87, 92, 101, 103, 104, 112, 137
Bedel-i tarik.....158
Berber. 28, 30, 45, 50, 51, 61, 64, 69, 73, 75, 96, 103, 110, 112, 114, 119, 129, 130, 136
Buzağı 33, 34, 37, 49, 111, 130, 147

C

Camuş 33, 158
Cizye 8, 9, 158, 163

Ç

Çerçi Süleyman mahallesi.. 4, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 37, 40, 41, 128, 146, 147, 148
Çoban 28, 30, 81, 112, 120, 125, 158
Çuvacı 28, 30, 120

D

Dağcı .. 28, 30, 63, 66, 70, 72, 99, 103, 106, 107, 112, 113, 119, 124, 128, 129, 132, 138, 140, 141, 142
Debbağ28, 30, 53, 54, 60, 81, 90, 117, 118, 138, 139, 158
Dellal..... 28, 30, 48, 49, 85, 105, 122, 136
Demirci 28, 30, 130, 131, 133, 134, 136, 141
Demirci viran 130, 141
Dibekçi..... 28, 30, 80, 85
Dikici 28, 30, 51, 61, 62, 63, 104, 122, 124, 129, 130, 132, 133, 135, 143, 158
Duhancı..... 25, 28, 30, 46, 110, 111, 133, 158

E

Ebubekir..... 22, 57, 69, 85, 108, 122
Erbab-ı zaamet 28, 30, 159
Eskici 28, 30, 90, 98, 133, 140
Eyüb..... 22, 107

F

Feyzi 22, 91

G

Germiyanoğulları 2, 3, 165

H

Hacı.4, 16, 19, 20, 21, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 58, 59, 63, 64, 67, 85, 90, 91, 92, 96, 98, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 112, 115, 120, 122, 123, 126, 129, 159
Halil 13, 21, 22, 25, 43, 51, 53, 54, 55, 58, 61, 71, 81, 89, 93, 98, 100, 101, 106, 110, 111, 113, 115, 116, 119, 121, 123, 134, 136, 138, 144, 163
Haraç..... 8, 10, 159, 164
Hasan ... i, ii, v, vi, 21, 22, 23, 25, 43, 46, 48, 49, 50, 52, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 64, 65, 69, 70, 76, 79, 81, 83, 84, 87, 88, 89, 91, 95, 96, 98, 103, 105, 109, 110, 113, 114, 117, 118, 125, 126, 128, 129, 132, 134, 137, 138, 142, 144, 146
Hasan Fehmi 22, 65
Hasırcı..... 28, 30, 108, 159
Hattıkeş..... 30, 43, 125
Haznedaroğlu Murad 25, 116
Hitabkar 30, 44, 159
Hitabkeş 28, 30, 48, 52, 53, 54, 58, 61
Hüseyin..... 4, 20, 146, 164

I

II. Yakup Bey..... 3

İ

İbrahim..4, 21, 22, 25, 44, 46, 47, 53, 54, 58, 67, 70, 85, 87, 89, 90, 94, 101, 106, 110, 113, 114, 115, 119, 120, 121, 123, 124, 135, 137, 142
İkizöyük 21, 49, 109, 122
İmam..... 28, 30, 86, 116, 145, 159
İsa22, 62, 75, 98, 108

K

Kahveci 28, 30, 108, 160
Kasab 25, 28, 30, 44, 60, 61, 90, 98, 101, 108, 160
Koltukçu 28, 30, 119, 128
Kotys 1
Kovacı 28, 30, 47, 110, 111
Kürekçi 28, 30, 109
Kütahya .... i, iv, 1, 2, 3, 4, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 26, 27, 32, 34, 35, 43, 50, 64, 86, 87, 88, 101, 116, 128, 138, 146, 150, 151, 152, 155, 156, 163, 164, 165

M

Mehmed 3, 21, 22, 23, 25, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 51, 53, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 77, 80, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 122, 124, 128, 129, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 139, 141, 143, 146
Mehmed Ali .. 22, 48, 70, 71, 103, 104, 129, 134
Merkeb 33, 44, 48, 52, 53, 54, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 80, 83, 84, 94, 95, 98, 100, 102, 105, 107, 112, 113, 114, 115, 118, 121, 128, 129, 138, 140, 141, 142
Mestçi 28, 30, 160
Mistan 22, 140
Mustafa ... 3, 4, 10, 19, 20, 22, 23, 45, 46, 48, 49, 57, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 71, 77, 81, 82, 87, 88, 91, 99, 103, 104, 107, 108, 109, 112, 115, 116, 124, 126, 128, 131, 132, 133, 138, 163, 165

O

Osman 22, 72, 76, 88, 92, 96, 105, 112, 116, 119, 121, 136, 138

Ö

Ölçekçi 28, 30, 106, 161
Ömeri, ii, iii, v, vi, 18, 22, 62, 67, 73, 85, 89, 90, 92, 94, 96, 104, 110, 116, 119, 142, 143
Ömer Lütfi Barkan 18
Öşür 7, 8, 40, 161, 163

R

Reaya 161
Rençber 15, 28, 30, 161, 165

S

Sağıcı 28, 30, 55, 112
Sağman İnek 33, 37
Salih .. 22, 45, 47, 67, 85, 90, 102, 117, 119, 126, 127, 139
Saray mahallesi 15, 16, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 56, 146, 147, 148
Sedirci 28, 30, 94, 98, 161
Süleyman v, vi, 3, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 45, 55, 56, 70, 71, 81, 82, 83, 94, 100, 110, 113, 123, 124, 128, 135, 143, 145, 146, 147, 148, 152, 154, 156, 164

Ş

Şıracı 28, 30, 111, 117, 161

T

Tabutçu 28, 30, 162
Tahrir 12, 13, 162
Tellak 28, 46, 98
Temettuat defterleri ..... v, 15, 20, 22, 25
Timur 3, 163

V

Vezinci 28, 30, 142

Y

Yafes 22, 59
Yaturcu 28, 30, 64, 67, 75, 80
Yorgancı 25, 28, 137
Yusuf 4, 21, 22, 75, 92, 113, 120, 164

Z

Zabit 28, 30, 162
Zekat 10, 162
Zerzevatçı 28, 30, 75, 162
Ziraatçi 28, 29, 30, 68, 69, 73, 74, 76, 77, 79, 80, 82, 92, 93, 95, 97, 99, 102, 103, 104, 107, 115, 125